

Georges
Simenon

**Az
elátkozott
hajó**

GEORGES SIMENON

**AZ ELÁTKOZOTT
HAJÓ**

agave
könyvek

Le Passager de Polarlys © 1932, Georges Simenon Limited.
All rights reserved.

Az elátkozott hajó © 2013, minden jog fenntartva.

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Georges Simenon: Le Passager de Polarlys, Livre de Poche, 2009

Fordította: Barta Tamás

ISBN: 978 61 5527 230 1
Agave Könyvek

Felelős kiadó: Varga Bálint, Meznerics Gergely
A borítót és a kötetet tervezte: Kuszkó Rajmund
Felelős szerkesztő: Csurgó Csaba
Sorozatszerkesztő: Kálai Sándor
Szerkesztő: H. Kovács Mária
Korrektor: Boncz Éva

Nyomta és kötötte a Kaposvári Nyomda Kft. 2013-ban – 130584
Felelős vezető: Pogány László igazgató

Műfaj: Krimi

1. Tengeri átok

Van egy rontás, amely a világ minden tengerén megtámadja a hajókat. Mi okozza? A válasz a véletlennek nevezett nagy ismeretlen területén rejlik.

A kezdet akár ártalmatlannak is tűnhet, de ez nem téveszti meg a tengerészt. Hirtelen, minden ok nélkül elpattan egy árbockötél, mint a hegedű húrja, és eltöri egy matróz karját. Egy hajósinas megvágja az ujját krumplihámozás közben, és másnap már jajgat, mert elgennyesedett a sebe.

Egy rosszul végrehajtott manőver után egy csónak recsegve a hajóorrnak ütközik.

Egyetlen eset még nem jelenti a tengeri átok jelenlétét. Az ugyanis egész pechsorozattal jár. De ha már megkezdődik, ritkán marad el a folytatás, akár éjszaka, akár másnap újabb baleset következik be.

Ettől kezdve minden rosszul sül el, és a tengerészek nem tehetnek mást, mint összeszorított fogakkal számolják a csapásokat. Ekkor történik meg, hogy a motor, miután harminc évig hibátlanul forgott, úgy dönt, hogy elakad, mint egy régi kávédaráló.

A legbiztosabb előrejelzések, az időjárás táblázatok és évek tapasztalata ellenére a szél hűsz napon át fúj egy olyan helyen, ahol abban az évszakban nem volna szabad fújni.

Az első nagyobb hullám a tengerbe sodor egy matrózt. Kitör a vérhas, ha ugyan nem a pestis!

Kész szerencse, ha a hajó nem fut olyan homokzátonyra, amelyiket azelőtt százszor kikerült, vagy ha a kikötőbe érve nem ütközik neki a mólónak.

A 17. mólónál horgonyzó *Polarlysnak* délután három órakor kellett indulnia Hamburg egyik legtávolabbi és legpiszkosabb kikötői medencéjéből, amiről a feljáró levelesládájára ragasztott felirat is tájékoztatott.

Nagyjából egy órával az indulás előtt sejlett fel először Petersen kapitányban a gyanú, hogy tengeri átok sújtja a fedélzetet.

Energikus, tömzsi, sűrű kis ember volt. Reggel kilenc óta rózta a fedélzetet, és felügyelte az áruk berakodását.

Szokatlanul sűrű köd ült a kikötőn, sárga és szürke, korommal vegyes, csípős hidegű. A városból nem látszott más, csak a villamosok lámpái és a kivilágított ablakok, mintha éjszaka lett volna.

Február vége felé járt. A hideg miatt a lecsapódó köd vékony, jeges réteget vont az arcokra és a kezekre.

Minden hajó kürtje tülkölt, olyan hangzavart keltve, amely elnyomta a daruk csikorgását.

A *Polarlys* fedélzete szinte teljesen üres volt: négy matróz dolgozott a hajótérben, kezelték a köteleket, felemelték és leeresztették a ládákat és a hordókat.

Talán Vriens érkezésekor, tíz óra táján, kezdte Petersen gyanítani a „sötét szem” jelenlétét?

A hajón nem volt semmi tetszetős. Ezertonás gőzhajó volt, tőkehalszagú, a fedélzete telepakolva rakománnyal. Hamburgtól Kirkenesig közlekedett, a norvég partok mentén, ahol a legkisebb kikötőkben is megállt.

Utasokat is szállított. Ötven hely volt az első osztályon, és ugyanennyi a harmadikon. Norvégia felé gépeket vitt, gyümölcsöt és sózott húst. Visszafelé rengeteg hordó tőkehalat hozott, a messzi északról pedig medvebőrt és fókazsirt.

Lofotenig még elviselhető volt az időjárás. Majd hirtelen a jégtáblák közé kerülnek, a három hónapig tartó éjszaka világába.

A tisztek norvégok voltak. Megbízható fiúk, akik fejből tudták, hány hordót kell berakodni Olsen és társától Cie-ben, és kinek szállítják Hamburgból a szerszámgépeket.

Aznap reggel Petersen leszakította a rangjelzése legalsó csíkját, amit már csak egy cérnaszál tartott.

És mintha még nem lett volna elég baja, a társaság egy cirkalmas ajánlásokkal ellátott hollandot küldött harmadtisztnek, aki tizenkilenc éves volt, de olyan vézna és beesett mellű, hogy tizenhatnak nézett ki!

A fiú azon a héten végzett a delfzijli tengerésziskolában. Előző nap jött el bemutatkozni, sápadtan, izgatottan, egy elképesztően makulátlan egyenruhában, és vigyázzba vágta magát.

– Parancsára, kapitány!

– Nos, Vriens *úr* – felelte Petersen – Jelenleg nincs parancsom a maga számára. Holnapig kimenőt kap. Holnap harmadtisztként a maga feladata lesz az érkező utasok fogadása.

Vriens el is ment. Nem tért vissza aznap éjjel. Reggel tízkor a kapitány látta, ahogy kiszáll egy taxiból, bizonytalan lábakkal, falfehér arccal, beesett szemmel, zavart tekintettel. Szinte

támolyogva lépkedett a hajóhídon. Petersen hátat fordított neki, de hallotta, ahogy összecsapja a sarkát, mielőtt a kabinja felé indult volna.

– Kikészült a fiú! – közölte az utaskísérő kicsit később. – Egy erős kávéért kért. Az ágyán fekszik kiterülve, alig tud beszélni. Egy gyufával meg lehetne gyújtani a lélegzetét!

Persze nem volt ebben semmi szörnyű. Ám ha valaki megszokta, hogy ő és tisztjei szinte egy családot alkotnak, nem örül neki, ha felbukkan egy ilyen taknyos kölyök, főleg, ha a vállalatvezető külön levélben kérte, hogy könnyítsék meg számára a kezdést.

Petersennek tizenkilenc éves korában nem volt semmilyen iskolai papírja, de már háromszor megkerülte a földet!

Előre sejthette volna. A pechsorozat elkezdődött. Ahogy zsebre dugott kézzel körbejárt a hajón, észrevett egy nagydarab, vörös hajú fickót a korlátnak támaszkodva, aki éppen cigarettát sodort.

A férfi kurta fejbiccentéssel üdvözölte, majd végigtapogatta a zsebeit, gyufát keresve.

Egy kikötői patkány volt, lerítt róla. Az északi csavargók egyike, akik különböznek a föld összes többi csavargójától. Negyven alatti, testes, erős, egészséges kinézetű férfi volt, egyhetes borostával, kissé beesett arccal.

Úgy viselkedett, mintha otthon volna. Kicsiket szívott a cigarettájából, közben kidüllesztette a mellét a régi Landwehr-egyenruha alatt, amelyre új gombokat varrt.

– Mit keresel itt?

A férfi a főgépész felé bökött az állával, aki éppen akkor érkezett a hajóhídon, és az idegen helyett megmagyarázta a kapitánynak:

– Hanson megint kitört a malária. Itt kell hagynom. Megláttam ezt a fickót a rakparton, és felvettem fűtőnek. Van ereje...

– Papírjai is vannak?

– De még milyenek! Most szabadult a kölni börtönből.

A főgépész nevetve a dolgára ment.

– Már csak ez hiányzott! – morogta Petersen.

Nem érdekelte, hogy a férfi a börtönből jött, az ember olyan fűtőt vesz fel, amelyet talál. Ám a férfi egész mivolta idegenkedést váltott ki belőle. Fel-alá járkált, közben lopva tovább méregette a jövevényt.

A legtöbb német csavargóban megvan a határtalan önbizalom, emellett a szegényérzet, sőt a szerénység teljes hiánya.

Ennek a férfinak ráadásul volt valami gúnyos a tekintetében. Érezte, hogy figyelik. Tovább cigarettázott, néha megnyalta a papírt, amibe a dohányt tekerte, majd a füstöt figyelte, amely a száját elhagyva összekeveredett a köddel.

– Hogy hívnak?

– Peter Krull.

– Miért kerültél börtönbe?

– Legutoljára semmiéit a világon! Bírói tévedés volt.

Megfontoltan, vontatott hangon beszélt, amit a kapitány rögtön megelégett, és otthagya.

Ugyanabban a pillanatban elszakadt egy sodronykötél, és egy hatalmas láda, benne egy traktorral, hatméteres magasságból a raktár padlójára zuhant.

Megérkezett az első utas, akiből Petersen csak a zöld utazóládáját és a szürke kabátját látta.

– Hol van Vriens? – kérdezte a kapitány az utaskísérőtől. – Remélem, nem nekem kell fogadnom helyette az utasokat!

– A szalonban, az utaslista előtt ül.

Ez valóban így volt. A fiatalember, bizonyára kavargó gyomorral és hasogató fejjel, ám mégis elfoglalta a posztját. Üdvözölte az utast, lejegyezte az adatokat az útleveleiből, és kijelölte a kabint számára.

Az utolsó két órában szokás szerint nagy volt a fejetlenség. A rakományt hozó kamionok késtek, a daruk pedig túl lassan végezték a berakodást.

– Nem baj! Amit nem rakodunk be időben, azt itt hagyjuk!

Ez megszokott fenyegetés volt, senki se vette komolyan. Egy hölgyutas lépett a fedélzetre, akit hordár követett. Majd rendőr lépett Vrienshez, aki elfelejtette kitölteni az űrlapok egy részét.

Az óra első ütésére felszabadult az út a *Polarlys* előtt.

Miután felvonták a horgonyköteleket, öt perccel később egy hatalmas angol olajszállító valahogy keresztben eléjük keveredett, és bonyolult manővereket kellett végrehajtaniuk, hogy elkerüljék.

Mellettük egy motoros uszály araszolt, a pereméig ért a víz, és csak egyetlen tengerész volt rajta, aki a kormányrúdnak dőlve pipázott.

A *Polarlys* nekikoccant az oldalának. Az uszály fél oldala a víz alá merült, és kész csoda volt, hogy képes volt folytatni útját a fekete teherhajók között, amelyek falakként magasodtak körülötte.

Az Elbán libasorban kellett haladniuk. Három sorban úsztak a hajók, olyan ködben, hogy alig lehetett látni a hajók tatlámpáját a

mögöttük haladók orrából, és a hajókürtök indulatos feleselésbe kezdtek. A gyorsabb hajók megpróbálták kiszorítani a többieket. A vitorlások lopakodva közeledtek, és egyszerre feltűnt az egyik előárboca alig pár méterre a hajóorrtól.

– Óvatosan...! Állj...! Hátra... állj...! Lassan... félfordulat... állj...

A telegráf kattogott, és a hajó kanyarogva, hirtelen irányváltásokkal haladt a vaskos jégdarabok között.

Hét órakor még mindig a folyón csorogtak, és még nem tűnt fel előttük Cuxhaven fénye, amely végre a tenger közelségét jelezte volna.

A kapitány lement a parancsnoki hídról, ahol otthagya másodtiszjtét, és felkészült egy másik feladatára: az érkező vendégek fogadására.

Az utaskísérő kitartóan ütögette gongját a folyosókon, mivel tapasztalatból tudta, hogy az utasok az első napon sosem kapkodják el, hogy vacsorához üljenek.

– Öt főre terítettek?

– Egy hölgy és három úr. Íme, a hölgy...

A nő könnyű léptekkel közeledett, jáde cigarettaszipkával a szájában.

Úgy kiöltözött, mintha egy luxus-óceánjáró fedélzetén vacsorázna, fekete selyemruhája alatt meztelennek tűnt.

Különös kis teremtés volt, apró termetű, ideges, ám kecses mozdulatokkal, amelyeket a divat minden elképzelhető trükkjével hangsúlyozott ki.

Olyan szőke volt a haja, mint egy csecsemőé, és éppolyan vékony szálú. Középen volt elválasztva, kétoldalt az arca mellé omlott, egyetlen hullámmal, amely kiemelte ovális fejformáját. A szembogara sötét volt. És, hogy a kontraszt még nagyobb legyen, feketére festette a szemöldökét. A szája is vékony volt. A melle feszes, kicsi.

– Kapitány...? – szólította meg Petersent érdeklődve.

– Petersen kapitány...

A férfi csak futtában mosakodott meg, és sűrű hajára ráfért volna egy kis fésülés.

– Foglaljon helyet, hölgyem!

A nő könnyed mozdulattal leült a saját maga választotta helyre, a kapitány jobb oldalára.

Belépett egy utas, kezét rázott Petersennel, és társalgásképpen kijelentette:

– Micsoda pocsék egy idő!

Bell Evjen volt az, a kirkenesi bányák igazgatója, aki minden évben elutazott Londonba és Berlinbe. A *Polarlys* egy hónappal korábban hozta őt Hamburgig. Érdeklődve figyelt fel a fiatal nőre.

Hamarosan újabb utas érkezett, és szó nélkül meghajolt mindegyikük felé; egy magas, borotvált fejű fiatalember, akinek nem volt se szemöldöke, se szempillája, és olyan vastag szemüveget viselt, hogy a szeme aránytalanul nagynak tűnt alatta.

– Kérem, hozza a levest! – szolt a kapitány az utaskísérőnek. – Utána kopogjon be az ötödik utashoz...

Az egyik terítékhez ugyanis nem ült le senki. Hozzáfogtak a skandináv módra készített vacsorához: leves, meleg előétel, amit több hideg fogás követett, szalámi, pácolt hús, halkonzerv, befőtt és sajtok.

– A tizennyolcas kabin utasa nem nyit ajtót.

– Kérje meg a harmadtisztet, hogy nézzen utána.

Petersen kétszer is felment a hídra, nyugtalanította, hogy a gépek hirtelen lelassultak. A helyzet nem változott: köd, libasorban haladó hajók, mélyebb és magasabb hangú hajókürtök lármája.

Az asztalnál ülők szótlanul ettek. A fiatal nő két fogás közt aranyozott öngyújtót vett elő, és rágyújtott. Petersen úgy tippelte, hogy német származású lehet, ahogy a borotvált fejű utas is.

– A dohányzóban szolgáljuk fel a kávét – mondta végül a kapitány, miközben felállt. Ezt a szertartást tizenkét éve minden egyes utazáskor elismételte.

Éppen a pipáját tömte a folyosón, a kabinja előtt, mikor a hölgyutas elsétált mellette, és fellépdelt a kávézóba vezető lépcsőn.

A kapitány szeme végig a lábára tapadt, amelyet a fekete selyemharisnya igen vonzóvá tett, és a karcsú térdre, majd a combjára, amely egy pillanatra kivillant.

– Nos, Vriens *úri*

A fiatalember azonnal vigyázzba vágta magát. Az ajka remegett. Úgy festett, mint aki valami drámai eseménnyel szembesült.

– Nem találjuk a hiányzó utast. De a csomagja a kabinban van...

– Hogy hívják?

– Ernst Ericksen, Koppenhágából... Még láttam őt kevesebb mint egy órával az indulás előtt!

– Szürke kabátos férfi, zöld bőrönddel?

– Ő az! Mindenhol kerestem...

– Talán visszament a kikötőbe újságért, és lekéste az indulást...

Evjen és a szemüveges fiatalember visszatértek a kabinjukba. A hölgyutas magára maradt a dohányzóban. Petersen hirtelen rövid sikoltást hallott. Becsapódott egy ajtó. A fekete selyemruha tűnt fel a lépcső tetején.

– Kapitány úr!

A nő izgatottnak tűnt, mégis próbált mosolyogni. Kezét dobogó szívére szorította.

– Mi történt?

– Nem tudom... nem kellene, de úgy megijedtem... Mikor beléptem a dohányzóba... találtam kávékat az asztalon, és csészéket is. Kiszolgáltam magam... ekkor mintha zajt hallottam volna a hátam mögött... megfordultam, és egy férfi ült ott, akit még nem láttam eddig. Biztosan megzavartam, mert felállt, és futva elmenekült...

– Hová?

– Azon az ajtón át... a sétafedélzetre nyílik, nem?

– Szürke kabátot viselt?

– Szürkét, igen... és felkiáltottam... miért rohant el ilyen gyorsan?

Ahogy a nő ezt elsorolta, Petersennek az volt az érzése, hogy inkább Vrienshez beszél, mint hozzá.

– Menjen, nézzon utána! – parancsolta a fiatal tisztnek.

Vriens észrevehetően habozott, főleg, mielőtt elhaladt volna a nő előtt, akit sürolnia kellett.

– Nyugodjon meg, hölgyem... Bizonyára megtaláljuk a történetek magyarázatát...

Halvány mosoly jelent meg a nő ajkán, majd kacéran lebiggyesztette ajkát.

– Csak nem maradok egyedül a dohányzóban?

– Nemsokára jön a többi utas is.

– Maga nem iszik kávékat, kapitány?

Petersen érezte a nő visszafogott parfümjének illatát, és megesküdött volna, hogy a teste melegét is. Mialatt kicsit később a hölgy kávékat töltött, a kapitány részletesebben is megvizsgálta az alakját, és mikor érdeklődésének tárgya felé fordult, elvörösödött, és igazgatni kezdte a nyakkendőjét.

Evjen lépett a szobába.

Petersen úgy döntött, otthagyja az ötvenszemélyesre tervezett dohányzót, amely kényelmes volt, ám a világos tölgyfa burkolata miatt egy kicsit hideg. Evjen az egyik sarokban ült, és üzleti dokumentumokat vizsgált, amelyeket a bőröndjéből vett elő. Az

átellenes sarokban a szemüveges fiatalember a *Berliner Tageblattot* olvasta.

A hölgyutas mindkettőtől egyforma távolságban ült egy asztalnál, és apró kártyákat maga elé terítve pasziánszba kezdett.

– Adna, kérem, tüzet, kapitány úr?

Petersennek vissza kellett fordulnia. A nő felé tartotta hosszú cigarettaszipkáját, előrehajolva, így a férfi megpillanthatta a blúza alatt a dekoltázsát.

– Köszönöm! Közeledünk már a tengerhez?

– Mindjárt elérjük Cuxhavent, igen! Fel kell mennem a hídra.

Közelebbről a kapitány észrevette, hogy a nőnek, ahogy

Vriensnek is, karikás a szeme, és olyan beesett az arca, mintha egy vagy több éjszakát alvás nélkül töltött volna. Vrienshez hasonlóan néha neki is önkéntelenül megremegett az ajka.

A hídon talált rá a harmadtisztre, olyan letört arccal, mint aki nyomban sírva fakad.

– Megtalálta?

– Nem... Elrejtőzött valahol, ez biztos... Három embert vittem magammal... de nincs sehol...

Túlzás lenne azt mondani, hogy Petersen barátságosan nézett rá.

– Még valami?

– Azt akarom mondani, kapitány... hogy... végtelenül sajnálom, hogy...

Megtört a hangja. Könnyek szöktek a szemébe.

– Esküszöm magának, hogy véletlen volt! Ezelőtt sosem ittam... és ma éjjel... nem tudom elmagyarázni... de képtelen vagyok arra gondolni, hogy maga...

– Ez minden?

A fiatalember annyira elsápadt, hogy vallatója egy pillanatra megszánta.

– Menjen, feküdjön le! Holnap kutya baja sem lesz – tette hozzá kevésbé szigorúan.

– Azt képzeli, hogy még mindig részeg vagyok?... A szavamat adom, hogy...

– Menjen!

Petersen felöltötte kecskebőr kabátját, és a révkalauzhoz fordult, miközben pár méterre egy ellenkező irányba tartó teherhajó zöld lámpája fénylett.

– Még nem érkeztünk meg?

A férfi felemelte bal kezét, és az éjszakába mutatott.

– Cuxhaven – mormolta. Ő csak az Elbán hajózott, és a kikötő fényénél kellett átszállnia egy kis motoros csónakba, amely már várt rá.

A kapitány átnyújtotta neki a hagyományos pohár snapszot, mialatt váltottak pár semmitmondó szót. Töltöttek még egy pohárkával, miközben a motorok egyre lassabban jártak, végül egészen leálltak.

Nemsokára észrevettek egy szentjánosbogár nagyságú fényt a víz feletti ködben. Nagyon távolinak tűnt, ám nemsokára átváltozott egy minden részletében kivehető acetilénlámpává. Hamarosan nekikoccant valami a hajótestnek a leeresztett kötélletra alatt. Kezet ráztak.

– Jó éjszakát...

Az utaskísérő nekilátott az étkező takarításának. A dohányzóban tartózkodó három utast több mint nyolc méter választotta el egymástól, és továbbra sem méltatták egymást figyelemre, bár Evjen gyakran pillantgatott a fiatal nő felé.

Alig ért le a kormányos a csónakba, amikor visszakiáltott:

– Hó, kapitány! Van itt magának valami...

Petersen a korlát fölé hajolt, és észrevett a csónakban egy ismeretlen alakot: egy férfit ulster kabátban, aki tekintélyes méretű bőröndöt tartott a kezében.

– Mit óhajt?

– Megmagyarázok mindent...

Fel kellett segítenie a férfit a létrán. Amint a fedélzeten volt, nyugtalan tekintettel nézett körül.

– Von Sternberg rendőrségi tanácsos! – mondta. – Nem értem el a hajót Hamburgban, ezért antón tettem meg az utat idáig...

Ötven év körüli, hegyes bajszú, borzas szemöldökű férfi volt, rejtélyes külsejét csak fokozta az alakját elfedő ulster kabátja, amelynek színét csak találgatni lehetett.

– A kabinomban kívánok étkezni! – tette hozzá, ahogy a *Polarlys* újra útnak indult. – Ha az utasok kérdezősködnének...

– Összesen hárman vannak!

– Ha kérdezősködnének, mondja azt, hogy beteg vagyok, az ágyat nyomom... És mondjon valami másik nevet... mondjuk legyen Wolf, Herbert Wolf szörmekereskedő... Kifizetem az utazást.

– Hivatalos ügyben jött? – kérdezte Petersen, aki egyre rosszkedvűbb lett. – Talán van valaki a fedélzeten, aki...

– Azt mondtam, hogy rendőrségi *tanácsos* vagyok, nem? Nem pedig felügyelő...

– Értem, de...

A kapitány tisztában volt vele, hogy a rendőrségi tanácsos Németországban rangos beosztásnak számít, és nem tartozik hatáskörébe a bűnözők hajkurászása.

Mégis, maga a tény, hogy a rendőrség is megjelent, borússá tette a kapitányt. Elvégre ő volt a parancsnok, és meg akarta őrizni a fennhatóságát a hajó felett.

– Hogyne, tegyen, ahogy jónak látja – mormolta. – Egyébként, ha egy Ernst Ericksen nevű illetőt keres, akkor tudnia kell, hogy az illető felszívódott... eltűnt! A jó ég tudja, hol bűjt el, pedig kifizette az utat, és a kabinjában vannak a bőröndjei.

Az utaskísérőhöz fordult.

– Kérem, kísérje az urat egy szabad kabinba! Ott szolgálja fel neki az ételt is. Wolf úr...

Majd az ulster kabátos férfi felé fordult.

– Így rendben lesz, ugye?

Reggel hat órakor vette át az öröködést, és már rég aludnia kellett volna. A kabinjába ment, lefeküdt, de öntudatlanul is figyelte a folyosóról beszűrődő hangokat. Így hallotta, amikor Evjen és a borotvált fejű utas a kabinjukba tértek. Már elmúlt éjfél, ám a fiatal nő ajtaja még mindig nem nyílt ki. A kapitány csengetett az utaskísérőnek.

– Mindenki lefeküdt?

– Nem mindenki... A hölgy még fent van...

– Még mindig pasziánszozik?

– Nem! A fedélzeten sétál...

– Kivel?

– Vriens úrral!

– Be mert menni a nőhöz a dohányzóba?

– Nem! Vriens a kabinjában volt... és a hölgy megkért, hogy hívjam át hozzá...

A kapitány nehézkesen megfordult az ágyában, és érthetetlen szavakat mormogott az utaskísérőnek, aki várt egy kicsit, majd kiment a szobából.

2. A titokzatos utas

Reggel nyolc óra körüljárt az idő, a kapitány már régóta őrségben állt a fedélzeten, mire megjelent az első utas.

Vasárnap volt. Az életnek ugyanúgy kellett volna folynia a *Polarlys* fedélzetén, mint akármelyik másik napon. Mégis, volt aznap valami megfoghatatlan a levegőben, ami miatt különbözött más napoktól.

A hőmérő az éjszaka vége felé nulla fokra esett, egy kicsit alá is. Mikor Petersen fésületlenül, borotvátlanul felöltötte kecskebőr kabátját, hogy kimenjen a kabinjából, még szitált a havas eső.

Hajnalban a cseppek dérként rakódtak le a fedélzeten, majd a napsugarak sorban eltüntették az apró fehér pontokat.

Becsapós volt a napsütés, mert bár nem lehetett egyenesen a napba nézni, mégsem melegített, még csak fel sem vidított. Csak a szél frissítette fel a kapitányt, és a hullámok vakító csillogása olyan élesen szűrt a szemébe, mintha bádoglemezek verték volna vissza a fényt.

Dánia északi partja mentén haladtak, olyan távolságban, hogy nem lehetett látni a szárazföldet.

Az első utas, aki felkelt, a szemüveges fiatalember volt. Golfnadrágot viselt, pulóvert, a kabátját a hóna alá fogta.

Arnold Schuttringer, mérnök, Mannheim, olvasta Petersen a magával vitt utaslistán.

Schuttringer körülnézett, majd az előfedélzet mellett döntött. Kabátját a korlátra tette, és kimért mozdulatokkal tornázni kezdett, sietség nélkül, nem unottan, hanem eltökélt arccal.

Levette a szemüvegét, a szeme így szokásos méretűnek tűnt. Máskor csak a domború lencse mutatta nagyobbak.

A kapitány egyedül volt a hídon. Mögötte egy üvegekabinban a kormányos állt mozdulatlanul, keze a kormányon, tekintetét az iránytűre szegezte.

Fehér sapkás konyhai segítő lépett a fedélzetre, hogy a tengerbe dobja a megpuccolt zöldségek héját. Megpillantotta a fiatal németet, és egy pillanatig döbbenten nézte, ahogy az váltakozva hanyatt feküdt és felült, szabályos ritmusban, gépiesen, elégedetten nyögve minden egyes ütem befejezésekor.

Volt még valaki, aki figyelemmel kísérte a tornát, és Petersen-nek bosszús grimasz ült az arcára, amikor észrevette.

Peter Krull volt az, a fűtő. A legénység kabinjának közelében ült, alsó ajkáról cigaretta lógott.

Két óra szabadideje volt. A gépészek általában nem vették a fáradságot, hogy ilyen kevés időre megmosdjanak vagy átöltözzenek, ám Krull levetette kék munkaköpenyét, és felvette régi egyenruháját. Az alóla kibukkanó meztelen mellkasát vörös szőrzet fedte. Vászonsapkáját a fején hagyta.

Nem volt semmilyen előírás, amely megtiltotta volna, hogy a férfi ott legyen, mivel télen, mikor kevés az utas, a legénység is felmehetett a fedélzetre. Krull arca most még jobban felkeltette a kapitány figyelmét, mint az előző napon, pontosabban még jobban nyugtalanította.

Alihoz hasonlított Petersen zavara, mikor elfordítjuk a fejünket, mert értelmet vélünk felfedezni egy alacsonyrendű állat tekintetében.

Krull talán túl sok könnyedséget, magabiztosságot, eleganciát őrzött meg lecsúszott helyzetében is?

A fűtő nem vette le a szemét Schuttringer-ről. A német akkor vette észre őt, mikor befejezte a gyakorlatát, és felvette a kabátját. A kapitány mintha bosszankodást látott volna az arcán, mindenesetre nagy léptekkel távozott, anélkül, hogy visszanézett volna.

Egy kicsit később Evjen jelent meg, és fellépdelt a hídra vezető lépcsőn, hogy kezet fogjon Petersennel.

– Jól aludt?

– Igen... hallom, van egy beteg utasunk.

– Igen, ahogy mondja – morogta a kapitány a fogai között. – Mi történt, Vriens úr?

Ugyanis a harmadtiszt is megjelent mellette, alig kevésbé meggyötörten, mint előző nap, majd hadarva így szólt:

– Lementem a raktárba, és egyszer csak zörejt hallottam a ládák mögül, és megláttam azt az eltűnt utast...

Csönd lett. Evjen a kapitányra nézett, hogy mégis mit gondoljon erről az esetről.

– Miket nem mond, Vriens!

A fiatalember összerezcent.

– Mikor feküdt le tegnap?

– Én... nem tudom...

– Majd segíték! Két órakor még a hídon sétálgatott. Előző éjjel pedig egyáltalán nem aludt! Azt megelőző éjjel pedig utazott!

– Mit akar ezzel mondani?

– Mit? Kezdem azt hinni, hogy hallucinál! Vegyen maga mellé, akit akar, és kapja el nekem azt a kísértetet! Értette?

Újrakezdődött az egész. Az őrszolgálat első óráiban Petersen gondolatai egyre visszatértek az előző nap eseményeire. Kialvatlanul és kedvetlenül, egy csésze kávéval a gyomrában állt posztján a jeges hajnali párában, és rémképek merültek fel előtte, amelyekben a harmadtisztje, a hamburgi fűtő, a titokzatos Ericksen, akiből csupán szürke kabátját pillantotta meg, és a fiatal nő egymást váltogatva, különös alakokban tűntek fel előtte.

Nyilvánvaló volt, hogy valami rendkívüli történik a hajón. Különbösen miért is vette volna egy magas rangú rendőrtisztviselő a fáradságot, hogy a *Polarlys* után fusson Cuxhavenig, majd a fedélzeten külön óvintézkedéseket tegyen? Súlyos ügy lehetett! Ahogy Slernberg maga közölte száraz hangon, ő tanácsos volt, nem egyszerű felügyelő.

Talán Ericksent kereste? A tanácsosnak a szeme se rebbent, mikor a kapitány szóba hozta a nevét. Nem tett fel kérdéseket. Vagy inkább Peter Krull után érdeklődött?

A fűtő éppen akkor indult el, a lábát tornáztatva, vissza a kazán mellé.

És vajon mi szüksége volt a fiatal nőnek arra, hogy éjfélkor magához hívassa Vrienst, és hajnali két óráig sétálgasson vele a hídon?

A magas növésű, elegáns Evjen a kapitány mellett állt, és a horizontot kémlelte szürke szemével.

– Mit gondol, sima utunk lesz?

– Reggelizett már?

– Még nem...

– Nem tudja, a hölgyutas az étkezőben van?

– Nem volt ott, mikor eljöttem mellette. Német származású? – Német, igen. Katia Storm... de a papírjai szerint Párizsban lakik, a Vavin utcában...

– Bergenbe tart?

– Nem! Kirkenesbe, ahogy Schuttringer is. Mindenki épp Kirkenesbe megy, ahová általában csak maga szokott utazni.

– Vajon csak kedvtelésből utazgat errefelé?

Evjent érdekelte a nő. Beismerte, hogy az étkező előtt elmenve bepillantott. Kétségtelenül azért halasztotta el a reggelijét is, hogy útitársnőjükkal ehessen együtt.

Látták, hogy a hölgy a fedélzetre lép, amelyet ők fentről néztek. Katia Storm óvatosan dugta ki a fejét, mint aki ki akar lépni a fürdőkádból, és fél, hogy meghűl a hidegben.

Most új ruhát vett fel, egy szürke és piros együttest, amelyről a tegnapihoz hasonlóan látszott, hogy jó nevű divatházban szabták. Frissnek tűnt, a haján még látszott a fésű nyoma.

Felemelte a fejét, észrevette a két férfit, és elmosolyodott.

– Jó reggelt, kapitány!

Evjent is üdvözölte, kicsit visszafogottabban.

– Jó időnk lesz?

– Reméljük.

Az utaskísérő szomorú arccal jelent meg az ajtóban: senki sem ment reggelizni, és várakozással vesztegette el az óráit.

Evjen ejtett pár szót a kapitánnyal az udvariasság kedvéért, majd lement a lépcsőn. Petersen látta, hogy a fedélzeten járkál, feltűnés nélkül közelebb kerülve Katia Stormhoz, aki egy sirály-csapatot követett a tekintetével.

Petersen nem tudott rájönni, mi keltette benne aznap reggel az üresség érzését. Üresnek tűnt az ég, amely felhők nélkül is komor szürke színt öltött. Üres volt a hajó, ahol az emberek céltalanul, kedvetlenül lézengtek. Üres volt ő maga is...

Úgy tűnt neki, mintha várna valamire, de nem tudná, mire. Három matrózt vett észre, akik az elülső raktárból jöttek fel, Vriensszel az élen. Odakiáltott nekik:

– Semmi?

– Semmi.

Na persze! Hiszen odalent hegyekben álltak a ládák és dobozok, amelyeket nem lehetett csak úgy megbolygatni, mivel a kikötők szerint voltak bepakolva, ahová szánták őket. Ha valaki el akart bújni közöttük a keresői elől, akár napokig megethette.

Hirtelen kiürült a fedélzet. Evjen és Katia Storm reggelizni mentek. Vriens a tiszték részlege felé távozott. Csak a konyhai kisegítő bukkant fel időről időre, hogy valamit a vízbe hajítson.

Két óra telt el így, Petersen hol a láthatárt figyelte, hol az iránytűt, míg agya mindenféle feltételezést gyártott Sternberg feladatával kapcsolatban.

Az óra csörgése jelezte az őrsváltást. A harmadtiszten volt a sor, hogy elfoglalja a helyét a hídon, ahol meg is jelent, mereven, túl szűk, ám rangjelzéses ruhájában, sapkáján egy nagy jelvényvel.

A kapitány tetőtől talpig végigmérte, késztetést érzett arra, hogy beszédbe elegyedjen vele, végül közömbösen annyit mondott:

– Tartsa az irányt. Észak-északkelet...

Egy órát töltött a mosakodással és az öltözéssel. Elhaladva a dohányzó előtt, látta odabent három utasát: Bell Evjen és Katia

Storm ugyanannál az asztalnál ültek, Schuttringer a másik sarokban, egy képes újságot olvasgatott, amit a radiátoron talált.

Miután felöltözött, egy ideig a bal oldali folyosón téblábolt. Csak itt voltak foglaltak a kabinok. Az első, a kapitányé nagyobb volt a többinél, egy kis bemélyedéssel, ahol az íróasztala állt. Majd Evjené következett, aztán egy üres kabin. Ezután a hírhedt 18. számú ajtó, ahonnét a rejtélyes Ericksen távozott, hogy elbújjon a raktárban. Végül a 20., 22. és 24. kabinok, amelyekben Katia Storm, Arnold Schuttringer és a rendőrségi tanácsos utaztak.

A többi üres volt, és a folyosó végén egy kis tábla jelezte a mellékhelyiségeket és a mosdókat.

Az utaskísérő épp az asztalokat terítette meg, tányérokka teli kézzel jött és ment a kapitány előtt.

– Von Stern úr... akarom mondani a 24-es... Wolf úr... még nem csöngetett?

– Nem.

– Kész van az ebéd?

– Egy perc, és kész.

És valóban, miután elhelyezte a szalvétákat, az utaskísérő felvette a gongot, és a dohányzó ajtaja előtt ráütött. Napfény sütött be a kabinablakon, és megcsillant az asztalokra tett evőeszközökön.

A frissen borotválkozott, szappanillatú Petersen egy drapp öltönyt vett fel, amely kicsit kövérebbé tette. Fél kézzel a széke karfájára támaszkodva várta, míg mindenki helyet foglal. Evjen és a fiatal nő együtt érkeztek, a chamonix-i és a tiroli téli sportokról csevegve. Schuttringer éppen olyan arcot vágott, mint reggel, mikor a tornagyakorlatait végezte.

A kapitány, mielőtt leült volna, olyan érzéssel fordult a folyosó felé, mintha hiányozna valami, és később emlékezett erre a megfoghatatlan nyugtalanságra.

Mert épp abban a pillanatban furcsa kiáltás hallatszott, amely fojtottan kezdődött, majd élesebbé vált. Mintha kínoztak volna valakit!

Katia Storm izgatottan a kapitány felé fordult. Evjen, aki épp a kapitányhoz beszélt, egy szó közepén elhallgatott.

Schuttringer letette a szalvétát, amelyet az imént vett fel, és megkérdezte:

– Mi folyik itt?

Petersen tett pár lépést az ajtó felé, és meglátta az utaskísérő fehér zakóját, aki a folyosó falának dőlt, a rendőrségi tanácsos nyitott ajtaja előtt.

A férfi az arca elé tette a kezét és a földre roskadt, mintha a hátával arrébb akarta volna tolni a falat. Ő kiáltott az előbb. De többé már nem volt képes rá. A lába felmondta a szolgálatot.

A kapitány futva tette meg az út hátralévő részét. Ahogy odaért az ajtóhoz, megtorpant, keze ökölbe szorult, állkapcsa megfeszült.

Nem számított-e egy ideje valami effélére? A takaró lecsúszott az ágyról a padlóra. A matrac ferdén állt az ágyon, a lepedők összegyűrve, vérfoltosan heverték rajta. Az egyik Sternberg arcára volt szorítva, mintha el akarták volna hallgattatni.

Kigombolt pizsamája alól előtűnt a mellkasa, amelyen két vagy három vágás és vörös foltok látszottak, véres ujjak nyomai.

A férfi egyik meztelen lába szürkén lógott le az ágyról, és Petersennek csak meg kellett érintenie, hogy megbizonyosodjon a halál beálltáról.

Az utaskísérő nem mozdult a fal mellől. Hallani lehetett a foga vacogását, és továbbra is elfedte arcát maga elé emelt karjával. A három utas habozva közeledett feléjük. Evjen ért oda elsőként.

– Mi történt? – kérdezte.

Ebben a pillanatban a kapitány észrevette, hogy a fiatal nő, aki még nem látta a holttestet, de bizonyára észrevette a vérfoltokat, jobb kezével Bell Evjen karjába kapaszkodott. Ekkor figyelt fel a kapitány arra is, hogy Schuttringer a szemüvege ellenére nem látott túl tisztán. A német egyre közelebb lépett. Egy ideig a küszöbön állt, összeráncolt szemöldökkel, majd megkérdezte:

– Ki ez?

– Nyugodjon meg! – csitítgatta Evjen Katia Stormot, és a kezét lapogatta. – Jobb, ha nem marad itt...

Mert a nő egyre idegesebb lett, és előre lehetett látni, hogy el fog szakadni nála a cérna.

– Vigye már innen! – kiáltott dühösen a kapitány.

Arrébb tolt Schuttringert.

– Maga meg hagyja szabadon a folyosót!

Kitárultak a hátrább lévő, a konyhákra nyíló ajtók, és kíváncsi, habozó alakok jelentek meg.

– Jöjjön be! – parancsolta Petersen az utaskísérőnek.

Nem, azt nem! nyögte amaz.

Kicsit később maga a kapitány sem tudott volna számot adni arról, hogyan rángatta be a másikat a karjánál fogva a 24. kabinba, hogy az szinte repült, majd lábával becsapta mögöttük az ajtót.

– Csöngetett magának?

– Nem! De... mikor ön szóba hozta, eszembe jutott, hogy bekopogok. .. Már késő volt, és semmi zajt nem hallottam. Nem válaszolt. Óvatosan benyitottam... kérem, hagyjon elmenni! – Újra felkiáltott félelmében, mivel ahogy feszülten toporgott, hozzáért a halott lábához.

– Jó, menjen! És küldje ide...

– Kit?

– Senkit! Nem tudom...

Kihez is fordulhatna? Elvégre ő volt a kapitány. Nem volt rajta kívül más felsőbb hatóság a fedélzeten.

– Menjen! És zárja be az ajtót!

Nem ijedt meg a hulla látványától, és mivel a lelógó láb akadályozta a mozgásban, feltette az ágyra a másik mellé.

A rend kedvéért megérintette a mellkasát is. A lest már merev volt, és hideg, a büntettet éjszaka követhették el. Nem volt egy csepp vér sem, amely ne alvadt volna meg.

Sternberg bőröndjét kivették a poggyászhálóból, és a földre tették a kabin közepén. Ki is nyitották. Szétszórt tartalma a szőnyegen hevert.

Fehérnemű, egy váltás ruha, merevített gallérok és nyakkendők. És egy pár lakkozott kecskebőr cipő.

Petersen vigyázott, hogy ne érjen hozzá a tárgyakhoz. Ám még nem hagyta el a kabint, meg volt róla győződve, hogy található a gyilkosra utaló jelet. Sehol nem látott fegyvert. A párnát egy kicsit félretolva azonban német és francia újságok bukkantak elő.

A kabinban dulakodtak. Máskülönben nem lett volna rá szükség, hogy Sternberg fejét letakarják az összegyűrt lepedővel. A mellén lévő vérnyomok a saját – még mindig ragacsos – kezétől származtak, haláltusájában kerültek oda.

A kabin és a holttest állapota kegyetlenségről árulkodott, ugyanakkor tapasztalatlanságról és ügyetlenségről is.

Szörnyű jelenet játszódhatott le itt. A rendőrségi tanácsos erős ember volt. Az ágyában lepték meg, és felvette a harcot a támadójával. A gyilkos pedig összevissza vagdalkozott, mindenáron próbálta elhallgattatni az áldozatát.

Az egészről nem hallatszott odakint semmi! A közeli kabinok utasai állításuk szerint úgy aludtak, mint a bunda.

Sternberg kabátja a fogason lógott. Petersen átkutatta a zsebeit, amelyek üresek voltak, azonban a felöltőben talált egy pénztárcát. Ötezer márka volt benne, Sternberg névjegykártyái, levelek, és szabad utazásra jogosító igazolvány Németország vonatain. Petersen csak ezután, egy másik kis zsebben találta meg egy

tizenöt év körüli lány arcképét, nagy, fekete szemekkel, és hullámos, szinte göndör hajjal.

Nem jutott eszébe, hogy lecsukja a halott szemét. Habozott, hogy letakarja-e újra egy lepedővel.

Kifelé menet szembetalálkozott Evjennel és Schuttringerrel, akik egymástól távolabb járkáltak a folyosón, és ugyanabban a pillanatban emelték felé a tekintetüket.

– Nem tudok mondani semmit! – felelte néma kérdésükre. –Éjjel megérkezünk Stavangerbe. A rendőrség majd kivizsgálja az ügyet. Hol van Storm kisasszony?

– A kabinjában! Azt kéri, senki se zavarja...

Petersen is szívesen bezárkózott volna a kabinjába, ám meggondolta magát, az újságokat és a pénztárcát az ágyára dobta, és elfoglalta helyét az asztalnál.

Pár pillanat múlva a két másik férfi is úgy döntött, vele tartanak. Az utaskísérő még mindig nem tért magához, a megszokott mozdulatokkal, de kábán szolgálta ki őket.

Nekiláttak az étkezésnek, ám Petersen jólneveltségének köszönhetően még felállt előtte, mivel eszébe jutott, hogy elfelejtett kezet mosni.

3. Halál a Delambre utcában

Petersen gond nélkül tudta olvasni az angol és a német szövegeket, ám a szótárhoz kellett folyamodnia, hogy nagyjából kisilabizálja a francia újságcikket, amely egyedül szolgálhatott magyarázattal Sternberg jelenlétére a fedélzeten.

Az újságon a február 17-i dátum szerepelt. A *Polarlys* 19-én délután háromkor futott ki a kikötőből, vagyis éppen akkor, mikor a 17-i párizsi újságokat árulni kezdték Hamburgban.

„Bűntény a Montparnasse-on” – hirdette a címlap. Az alcím pontosított: „Ismét gyilkolt a kábítószer!”

A kabin ablaka szürkészöld volt. A kapitány egy pillanatra hozzányomta a homlokát, látta, hogy a sötétség leszálta előtt ugyanolyan sűrű lesz a köd, mint az előző napon, fülelt egy kicsit a motor zajára, végül leült az íróasztala elé.

A falon a felesége kinagyított képe lógott; boldognak és jól tápláltnak tűnt, és nem is volt csúnya teremtés. Kicsit lejjebb egy amatőr fotó függött Petersenről, ahogy ingujjban játszott két gyerekével egy faház kertjében, egy Bergen közeli dombon.

A szótárt lapozgatva mormolta magában az ismeretlen francia szavakat, némileg átalakítva őket. Nagyjából sikerült megértenie a szöveg értelmét:

„Megdöbbentő ügy rontja ismét a Montparnasse nagyvilági negyedének hírnevét, amelynek mintha egyre kevesebb köze volna a valódi párizsi élethez.

A Delambre utca 19/a szám alatt, pár lépésre három vagy négy olyan kocsmától, ahol reggeltől estig a világ összes nyelvétől visszhangosak a falak, Max Feinstein müncheni festő évek óta műtermet tart fenn a földszinten, saját, utcára nyíló ajtóval.

Max Feinstein, aki a környéken kétes hírnévre tett szert, sokat utazik, és telente két vagy három hónapot a Riviérán vagy az Adrián tölt.

Míg távol van, a kulcsot szokása szerint egy ismerősére bízta, hogy használja az üresen maradt lakást.

Idén január elseje körül indult útnak, és tudatta a gondnokkal, hogy néha barátok fogják látogatni a műtermét, egyben megbízta azzal, hogy időnként takarítson ki egy kicsit.

Már említettük, hogy a műteremnek külön bejárata volt. Tegyük hozzá, hogy egy kis bemélyedésben, amelyet a festő fürdőszobává alakított át, lezártak egy régebben a gondnok lakásába nyíló ajtót.

Csakis ennek az ajtónak köszönhető, amelyen keresztül hallani lehet a műteremből érkező zajokat, hogy jelenleg legalább sejtésünk lehet arról, mi történhetett ott.

A gondnok készségesen megismételte nekünk, amiről a rendőrségen is vallomást tett. Szó szerint idézzük:

– Max úrra semmi panaszom nem lehet. Jó albérlő, a korához képest elég érett, de túl jószívű. Rengetegszer befogadta bajba jutott honfitársait. Néha hetekig gondjukat viselte, és a műterem díványán aludtak.

– A távozása utáni vasárnap történt, hogy először zajt hallottam a műteremből. Nem nyugtalankodtam, hiszen előre szolt a látogatókról. Csak az tűnt fel, hogy legalább hatan vannak odaát, köztük két vagy három nő, mindenki németül beszélt, és pezsgősüvegeket bontottak.

Másnap bementem rendet rakni, és azon voltam, hogy írjak egy levelet Max úrnak, mert a barátai igazi disznóolat csináltak a műteremből. Mindenhol törött poharak és üvegek heverték. A fürdőkád tele volt piszkos vízzel; és a függönybe törölték a kezüket. A többiről már nem is beszélve!

Röviden, pár napig nem járt ott senki. Aztán egy szerdai napon, hajói emlékszem, ismét hangokat hallottam. Csak ketten voltak, egy férfi és egy nő, akik a műteremben töltötték az éjszakát. Reggel körül olyan erős éterszag szivárgott át az ajtón, hogy kis híján átmentem, hogy kitegyem őket. De végül is mi közöm nekem az egészhez, nem igaz?

A múlt vasárnap jöttek utoljára vendégek, öten vagy hatan. Itt volt látogatóban a sógornóm Argenteuilből, ezért nem sokat törődtem velük, de annyit felismertem, hogy ugyanazok a hangok voltak, mint előző vasárnap.

Nagyon későn mentek el. Másnap a munkások tatarozni kezdtek az udvaron, és nem volt időm benézni a műterembe. Kedden szabadnapos voltam.

Őszintén szólva féltem, hogy mekkora piszok vár rám odabent, és csak csütörtökön szántam rá magam, hogy benyissak.

A többit már tudják a rendőrségtől. Futva szaladtam ki, és belekapaszkodtam az első járókelőbe, annyira megrémültem.

Egy nő hevert az ágyon, anyaszült meztelenül! Egy fiatal teremtés, aki bizonyára nagyon csinos lehetett, de tele volt az arca és a teste kékesfekete foltokkal.

Mindenhol törött pezsgős- és whiskysüvegek heverték. Véletlenül ráléptem egy üvegfecskendőre, de a szakértők így is kiderítették, mi volt benne.

Gyávák, nem igaz? Mikor látták, hogy a lány meghalt, mentették a bőrüket! És otthagyták őt, egyedül!”

Petersen norvégiai, festett faházára pillantott, amely szép volt, mint egy új játékszer, és rossz érzés fogta el, mint aki először értesül valamilyen különösen taszító betegségről.

A cikk folytatódott:

„A gondnok utolsó szavai elég jól összefoglalják a helyzetet. A bűnüldöző szervek nyomozást indítottak, ám ez csak az áldozat kilétét fedte fel, a bűnösökről nem derített ki semmit.

A holttest vizsgálata kiderítette, hogy a fiatal, egészséges húszéves lány vasárnap éjjel jelentős mennyiségű alkoholt és kábítószerrel vett magához.

Ám a halál egy morfiuminjekció miatt állt be, amelynek a nyomát felfedezték a bal combján.

A tegnapi esti lapokban közölt fénykép lehetővé tette az azonosítását. Egy bizonyos Marie Baronról, van szó, aki Amboise-ban született, és eladó egy boltban a Clichy utcában, és egyedül él a Batignolles körúton.

A családja Indre-et-Loire tartományban él, és egy barátja ment el a hullaházba, hogy azonosítsa a holttestet.

Ez a barát beszámolt arról, hogy előző vasárnap, mint minden más vasárnapon, a Luna Parkba készültek közösen. Szombat este azonban Marie Baron közölte vele, hogy *csuda jópofa* fiatalokkal ismerkedett meg, és inkább velük tartana a Montparnasse-ra.

Nem túl nehéz kitalálni, mi történt ezután. Egy csapat kábítószerfüggő fiatal, ahogy az gyakran megtörténik, izgalmasnak találta, hogy maguk mellé vegyenek egy fiatal lányt, aki még sosem próbálta a drogokat.

Kezdetét vette a Marie Baron jelenlétével emelt újabb orgia, rengeteg pezsgővel, egyéb alkohollal és heroinnal.

Vajon tiltakozott-e a fiatal lány? Mindenesetre bizonyos, hogy a tapasztalatlanságára tekintettel *ő nem adhatta be saját magának az injekciót.* Tehát csak valamelyik társa tehette, talán a lány beleegyezése nélkül.

Dr. Paul megerősítette, hogy a szívelégtelenség szinte azonnal beállt.

A megrémült banda elmenekült, ám előbb gondoskodtak arról, hogy ne hagyjanak a helyszínen semmit, ami alapján azonosítani lehetne őket. Ez jelentős mozzanat, mivel bizonyítja, hogy a kábulat, legalábbis egyes résztvevők esetében, korántsem volt teljes.

A Montparnasse sokszínű közösségében végzett nyomozás nem járt eredménnyel. Csak a festő, Max Feinstein árulhatná el, hogy elutazása előtt kire bízta a kulcsokat, ám hiába táviratoztak utána Nizzába és Cannes-ba. A legutóbbi hírek szerint nyolc napja az adriai tengerpartra indult, nem tudni, pontosan hová.

Az egész ügy minden részletében tragikus és különösen viszolyogtató.

Ami Marie Baron idős szüleit illeti, elképzelhető a megdöbbenésük, hitetlenkedésük és elkeseredettségük a fenti tények hallatán.

A rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást, azonban jó okkal sejtik, hogy mire fény derül az elkövetők kilétére, azok már messze fognak járni.”

Petersen átfutotta szemével a német újság címeit, ám nem talált semmit, ami kapcsolatban állhatna az ügygel.

Sápadt volt, az erkölcsi undor miatt testileg és lelkileg is rosszul érezte magát.

Tizenhárom éves kora óta a tengeren élt. Látott már verekedéseket kikötői csapszékekben. Egyszer egy részeg matróz mesélt neki a bűntényeiről.

Amióta kapitányként szolgált, a rendőrség több ízben tartóztatott le bűnözőket a fedélzetén. Első alkalommal egy nemzetközi körözés alatt álló betörőt, harmadszor egy lengyelt, aki féltékenységi rohamában megfojtotta a feleségét és két gyermekét.

Mindez szinte hidegen hagyta őt. Jó protestánsként betudta az emberi lélekben dúló jó és rossz ösztönök közti harcnak.

Ám most leginkább valamiféle szégyen fogta el. Még sose látta Párizst. Próbálta elképzelni a híres Montparnasse-t, amiről az újság írt, aztán a festő műtermét, az orgia hangulatát, a meztelen holttestet a heverőn...

Sokáig fel se tette magának a kérdést, hogy van-e valamilyen kapcsolat a párizsi büntett és Sternberg rendőrségi tanácsos halála között, mégis, kezdettől fogva, és szinte tudattalanul, biztos volt benne.

Akarata ellenére arcok és alakok rémlettek fel előtte; a szürke kabátot viselő Ericksen, akinek csak a hátát látta, és aki a raktérben rejtőzködött; a fűtő Peter Krull a nyugtalanító mosolyával; a beesett szemű Vriens és a beteges idegessége; és Schuttringer a pápaszemével, szemöldök és szempillák nélkül...

Szégyenkezve emlékezett vissza rá, hogyan szállt a fejébe a vér, mikor meglátta Katia lábát, és bevallotta magának, hogy legalább

kétszer úgy intézte a nő közelében, hogy egymáshoz érjenek, mikor elment mellette.

Nem hagyta nyugodni az érzés, hogy valami félrecsúszott a világában. És ez annyira megviselte, hogy előregörnyedt, és a keze közé fogta a fejét. Csak sokkal később egyenesedett ki, mikor pityegés jelezte a hatórás őrsváltást.

Még a hajója sem volt a régi. Mikor kilépett a kabinjából, bizalmatlanul körülnézett, és észrevette az utaskísérőt, aki az ajtaja közelében álldogált.

- Hol vannak? – kérdezte gyanakvóan.
- Kicsodák?
- Az utasok... Evjen... Schuttringer...
- Fent, a dohányzóban...
- És az ifjú hölgy?
- Ő is csatlakozott hozzájuk...

Nehéz léptekkel felment a lépcsőn, kinyitotta a dohányzó ajtaját, és komor arccal megállt a küszöbön. Az utasok ugyanott foglaltak helyet, mint reggel: Bell Evjen és Katia együtt ültek egy üveg ásványvíz előtt; a másik sarokban Schuttringer, aki magányosan sakkozott.

A lámpák épp akkor gyulladtak fel. Három arc fordult a kapitány felé. Evjen, aki jobban ismerte, mint a másik kettő, szóra nyitotta a száját.

Petersen azonban gyorsan visszacsukta az ajtót, és felment a hídra, ahol meglátta Vriens sovány alakját, aki az imént adta át a szolgálatot a másodtisztnak. Vajon mi készítette Petersent, hogy hangtalanul mögé lépjen, és a vállára tegye a kezét? A fiatalember minden ízében megremegett, és zavarodott arcot vágott.

- Kap... kapitány! – dadogta, ahogy próbálta visszanyerni a hidegvérét.

- Mi lelte magát? Miért remeg?
- Semmi... nem hittem, hogy...
- Menjen!
- Igaz, hogy találtak a fedélzeten... egy halottat, kapitány?
- Egy halottat, igen! Na, jól van! Menjen!

Olyan nyers volt a hangja, hogy a másodtiszt, aki évek óta ismerte, meglepődött. Harmincéves férfi volt, hivatalos képesítés nélkül, és türelmesen várt a sorára, hogy negyvenöt évesen kapitány váljon belőle. Trondheimben élt az anyjával.

- Csúnya ügy ez! – mondta, miután Vriens távozott. – Valahogy nyakon kéne csípni azt a fickót, aki a fedélzeten bujkál...

- Hol vagyunk?

A térkép fölé hajoltak. Petersen mormolva mondta:

– Ebben a ködben csak hajnali egykor érkezünk meg Stavangerbe. És fél háromkor már indulnunk is kell tovább! Ha legalább lenne egy távirónk, ahogy már két éve ígérgetik...

Sehol sem érezte jól magát, és ez először történt meg vele a hajóján. Ahhoz, hogy visszatérjen a kabinjába, végig kellett mennie a sétafedélzeten, amelyre a dohányzó ablakai nyíltak. Bepillantott, és látta, hogy Katia Storm már nincs odabent.

A vacsoránál nem szólt egy szót sem. Láthatóan aggasztotta a fiatal nő hiánya.

– A hölgy a kabinjában eszik? – kérdezte az utaskísérőt.

– Nem! Nincs is ott...

Mély ránc jelent meg a kapitány homlokán, azonnal felállt, és a hajó elejére sietett, a tisztek kabinjai felé. Közel járt Vrienséhez, mikor kinyílt az ajtaja. Katia sietve kilépett, és dermedten torpant meg, amikor alig kétlépésnyire meglátta a kapitányt. Egy pillanatra elakadt a lélegzete. Majd visszanyerte a lélekjelenlétét, és azt mondta:

– Elkezdtek már a vacsorát? Ugye nem engem keres...?

– Nem... Várják az étkezőben...

Úgy tett, mintha valami dolga lenne a másodtiszti kabinjában, amely azonban üres volt. Ám mikor Katia már elment, benyitott Vrienshez, aki az ágyán elnyúlva feküdt, karját a fejére szorítva.

A fiatalember ügyetlenül, kapkodva felállt, meddő igyekezettel, hogy letörölje az arcán csillogó könnyeket.

– Kapitány...

– Semmi baj... Maradjon fekvve!

Petersen visszafordult, komorabban, mint valaha, és már maga se tudta, mi járt az eszében. Az asztalnál ott találta a fiatal német hölgyet, aki éles hangon társalogni szóval tartotta a többieket, és gyakran pillantott a kapitány felé. Ám mivel Petersen úgy tett, mintha nem rá tartozna, amit Katia mond, és Schuttringer a szokása szerint zárkózott volt, a nő kénytelen volt Evjenhez intézni a szavait.

Katiát a stavangeri kikötés foglalkoztatta.

– Vajon fel fog tartóztatni minket a rendőrség...? Szerintem, ha alaposan végigkutatják a hajót, akkor végül el fogják kapni azt a férfit... mi is a neve...? Ericksen? Lehet, hogy álnév.

Petersen érezte, hogy Evjen kicsit feszeng, főleg őelőtte, akit a feleségével gyakran látott vendégül Kirkenesben, és jobban szerette volna, ha mindenki részt vesz a beszélgetésben.

A kikötőtől öt kilométerre felvették a révkalauzt, aki egy kis csónakban jött eléjük. Olyan sűrű volt a köd ezen a sziklás szakaszon, hogy minden matrónak a vizet kellett kémlelnie.

Csoportosan álltak az előfedélzeten, és lázasan kiabáltak a híd felé a követendő irányról.

A *Polarlys* olyan volt a homályban, mint egy foszforeszkáló felhő. Ám a hídról még a hajó farát sem lehetett látni!

A hajókürt rendületlenül zúgott, és próbálták megbecsülni egy másik hajókürt útvonalát, ami szaggatottan, távoli sóhajként hangzott feléjük.

Az utasok a dohányzó ablakaihoz nyomták az arcukat. Először csak azt látták, hogy fehér korongok veszik körbe a hajót. Majd egészen közelről megdöbbenően éles hangokat hallottak.

Azt hitték, hogy mérföldekre vannak még a parttól. A világítótorony fényét se vették észre. Pedig csak tíz méterre voltak a mólótól. A matrónok már kivetették a hajóköteleket!

Esett az eső. A mélyedésekben pár csík lágy porhó bújt el a nap elől.

Mikor leeresztették a hajóhidat, legalább húsz ember sietett a kinyitott raktár felé, hogy megkezdjék a kirakodást. Egy egyenruhás rendőrtiszt katonásan tisztelgett Petersennek, és megkérdezte:

– Sok utasa van?

A hegy oldalára épült városból csak egy emelkedő utca elejét lehetett látni, ahol a kandeláberek megvilágították pár zöldre és sötétokkerre festett faház homlokzatát.

– Azonnal hívja ide a parancsnokát! – kérte a kapitány. – Büntényt követtek el a fedélzeten...

Már elmúlt egy óra. A norvég törvények szigorúak: nem volt nyitva egy kocsmá sem.

Az utcán egy lélek se járt. Csak a rakodók mozgását lehetett látni, akik munkába állították az emelót, amely segítségével kivették a ládákat a két raktárból.

Pár pillanat habozás, ámuldozás következett. A rendőr végül úgy döntött, hogy bekopog egy közeli hotel spalettáján, hogy telefonálhasson.

A parton mintha szétoszlatta volna a ködöt a jövés-menés, és nagyjából különbséget lehetett tenni emberek és tárgyak között.

Ám mélyebben fehér köd ült a víz fölött, amelyből jeges gomolyagok érkeztek. A vizet se lehetett látni a hajó fekete oldala alatt.

Aztán váratlanul történt valami itt a sötétben. Hallani lehetett a daru csigáinak csikorgása és a kikötő köveinek ütköző ládák zaja ellenére, hogy egy eléggé súlyos test nagy csobbanással a vízbe zuhan. Petersen, aki a rendőr mellett állt, átbukdácsolt pár hordón, hogy eljusson a jobb oldali fedélzetre. Ahogy odaért, nekiütközött Vriensnek, aki zihálva mondta:

– Oll! Gyorsan...! Láttam, hogy kiugrott...

– Ki?

– A szürke öltönyös férfi... Ericksen...

A rendőr nem értette a szavait. A kapitány áthajolt a korláton, de nem látott, nem hallott semmit.

– Biztos benne?

– Valami beesett a vízbe – erősítette meg az egyik rakodómunkás, aki úgy hat méterrel odébb dolgozott. De vajon micsoda?

– Csak azt láttam, hogy valami szürke volt... – ismételte a harmadtsztt.

– Egy csónakot! Gyorsan...!

Ám nem volt idő arra, hogy vízre bocsássák. Petersen a partra futott, és eloldozott egy csónakot, amely egy kőlépcső alján volt kikötve.

A rendőr követte őt. A raktárnyílásoknál álló férfiak félbeszakították a munkát, és látni lehetett az utaskísérő fehér ruháját is, aki a korlát fölé hajolt.

Az evezők a vízbe csapódtak.

– Egy lámpást! – kiáltott felfelé a kapitány.

Valaki leeresztette hozzá a fedélzetről egy kötélén. Ám a köd foszlányain át csak a víz lágyan elnyúló felszínét lehetett látni.

Vajon volt-e elég ideje a férfinak, hogy távolabb ússzon, és felmásszon a kikötő egyik létráján?

A kapitány gyors, dühös mozdulatokkal forgatta az evezőket. A tiszti sapkát viselő rendőr kötelességtudóan hajolt előre, a sötétséget kémelve.

A *Polarlys* körvonalai úgy magasodtak a víz fölött, mint egy mese díszlete, kivilágított kisebb és nagy, sötét felületekkel. Az egyik fénykörben Petersen észrevette Vriens alakját, előredőlő fejét, mögötte pedig Katia Stormét, aki a fiatalember vállára tette a kezét.

– Menjünk! – mormolta Petersen.

– Nem hallani semmit, ugye? Kétségtelenül megfulladt...

– Kétségtelenül, ahogy mondja!

Még a rendőr is csodálkozva nézte a kapitányt, nem értette pocsék kedvét, kapkodó, ellentmondó döntéseit, ideges mozdulatait.

A rendőrfőnök autón érkezett, csak egy fekete nadrágot és egy szőrmekabátot húzott a pizsamájára. Sovány és arisztokratikus férfi volt, aki úgy jártkelt a világban, mint egy szalonban, ahol csupa nagyvilági emberrel társaloghat.

– Értesítettek, hogy bűneset történt...

Petersen bevezette a kabinjába, miután közölte az egyenruhás rendőrrel:

– Azt hiszem, jobb, ha nem enged le senkit a fedélzetről.

Annyira határozottan jelentette ki, hogy úgy tűnt, ő a valódi főnök.

– Üljön le! Megpróbálom elmagyarázni a helyzetet, minél rövidebben.. . A menetrend szerint fél háromkor újra ki kell futnunk... Már elmúlt két óra... Huszonöt norvég kikötő összes lakója vár minket, előre megbeszélte időben... Minden a hajón van, a posta, élelem, a gépek, az újságok... csak épp van itt egy meggyilkolt férfi is...

Minél inkább izgalomba jött, annál nyugodtabbak lettek a mozdulatai. Nem gesztikulált, csak a hangja árulkodott visszafogott dühéről.

Fel-alá járkált a kabinban, a rendőrparancsnok pedig ülve hallgatta. Petersen elsorolta a történeteket a hamburgi indulástól kezdve, nem feledkezve el a francia újságcikk összefoglalásáról, amely még mindig az asztalon hevert.

Kétszer szakította félbe beszámolóját, hogy a fedélzetre menjen felügyelni a kirakodást és sürgetni a munkásokat.

– Mit akar tenni? – kérdezte végül, lehuppanva az ágyára, és a kezébe támasztva az állát.

A norvég parton heglánc húzódik végig, amit csak két vagy három út szel át, délen. Trondheimtől kezdve már egyetlen út sincsen, a vasúti közlekedés szóba se jöhet.

A *Polarlyshoz* hasonló part menti gőzösök biztosítanak minden összeköttetést a külvilággal, ők végzik a postai küldemények és az élelmiszer szállítását.

Északon például az egyedüli természetes táplálékok a tőkehal, a fóka és a rénszarvas.

Ha a hajók elmaradnak, a népesség elszigetelődik a világ többi részétől, mögöttük az áthatolhatatlan hegyekkel, előttük az Atlanti-óceán hullámaival.

Ezért támogatta az állam a hajótársaságokat, amelyek közfeladatot láttak el.

A rendőrfőnök gondterhelt volt.

– Azt mondja, hogy ez az Ericksen a vízbe vetette magát?

– Azt mondtam, hogy valami a vízbe esett, és a harmadtisztem egy szürke testet látott! – helyesbített a kapitány.

– Ez ugyanaz!

– Ha maga mondja...

A többi utasnak rendben vannak a papírjai?

– Az útleveleket a német rendőrség ellenőrizte Hamburgban, szokás szerint...

– Újból ellenőriztetem őket. Csak egyetlen lehetőséget látok: telefonálni Oslóba. Húsz percen belül tudom létrehozni a kapcsolatot. Azalatt egy orvos megvizsgálja a holttestet, egy szakértő fényképeket készít a kabinról, és próbál ujjlenyomatokat találni. Átvizsgáljuk az útleveleket, és alaposan átnézzük a hajót. Ez nagyjából egyórás késedelmet jelent, könnyen be tudja hozni... Ha jól látom, minden jel arra mutat, hogy ez az Ericksen a gyilkos, és ha a többi utas semmivel sem gyanúsítható, akkor aligha van jogom, hogy visszatartsam őket...

Majd a rendőrfőnök felállt, és sóhajtott egyet, ami azt jelentette, hogy ezeket az egyszerűnek tűnő döntéseket nehéz lesz valóban végrehajtani.

Mikor lelépett a fedélzetről, megismételte az örökös rendőrnek:

– Senki sem hagyhatja el a fedélzetet!

A munkások lerakodták az utolsó ládákat. Az utaskísérő felügyelte őket, mert nem tudott mit kezdeni magával, és inkább vállalta a megfázás veszélyét, mint hogy egyedül maradjon az üres helyiségekben. Az autó felbőgő motorral távolodott, fel a domboldalon. Kevesebb mint negyedóra múlva hat egyenruhás férfi szállt fel a *Polarlys* fedélzetére, néhányan az elülső raktárban, a többiek a hátsóban kutakodtak, mindenhová bevilágítva elemlámpáik fénycsíkjával.

Schuttringer, egy zsokésapkával a fején, kabátban jelent meg a fedélzeten, és fel-le kocogott, valódi sportemberként.

Bell Evjen szemlátomást unatkozott, és próbált a kapitány közelébe kerülni, hogy kifaggassa.

És mikor Petersen megérkezett a hátsó fedélzetre, ahol nagyobb volt a sötétség, mint máshol, suttogás ütötte meg a fülét a pótkormány helyéül szolgáló bemélyedésből, majd csókolózás hangjai.

A kapitány tett még pár halk lépést, és észrevette a két ölelkező alakot, az arcok tejfehér foltjait a sötétben, ahogy az ajkaik egymásra tapadtak.

Nem volt rá szüksége, hogy közelebből is megnézzék őket. Vriens új egyenruhájának rangjelzései fényesen csillogtak. Sötét köpenyének vállát pedig Katia meztelen karja ölelte át.

4. A két belépőjegy

Mikor az utasok és a tisztek egybegyűltek a dohányzóban, a tökéletes modorú rendőrfőnök rövid beszédet tartott:

– Hölgyem és uraim, nemrég tragikus esemény történt a hajón, amely egyben magyarázattal szolgál az én jelenlétemre is. Egyelőre minden arra mutat, hogy a bűnöst nem önök között kell keresnünk, hanem a vízbe vetette magát, mikor megérkeztek Stavangerbe. Mindazonáltal el kell intéznünk pár formaságot, amelyeket, higgyék el, szeretnénk megkönnyíteni az önök számára. Ezért távolról se tekintsék az eljárást gyanúsításnak, mert csakis az a szándék vezet minket, hogy a *Polarlys* minél előbb folytathassa útját. Mindannyiukat megkérném, hogy fájadjanak a kabinjukba, hogy egyenként meglátogathassuk önöket...

Egy rendőrtiszt némileg tömörebben már tájékoztatta a legénységet ugyanerről, és megkezdték a kabinok, tengerészcsákok és bőröndök átnézését.

A daruk mellett dolgozók abbahagyták a munkát. A hajó csak a rendőrség engedélyére várt a továbbinduláshoz.

A 24-es kabinban két szakértő feljegyezte a holttest pontos helyét, és készítettek egy sor fényképet. Ezután egy hordágyon levitték a tetemet a fedélzetről, és eltűntek a ködben.

Nehéz lett volna körültekintőbben eljárni, hogy minél kevésbé kínos legyen a hangulat. Mégis, a rendőrfőnök szavait követően, sőt, főleg azokat követően, erőltetett kifejezés jelent meg minden arcon, még Evjenén és a másodtiszten is.

Hiszen, mivel senkit sem tartóztattak le, mindegyikük gyanúsítható volt a bűntény elkövetésével.

Mindenki ügyelt a mozdulataira, egyúttal próbáit természetesen viselkedni. Talán Petersen feszengett a legjobban, mert a rendőrfőnök megkérte, hogy kísérje el a kabinokba. A kapitány vállalta, hogy ő lesz az első kihallgatott, ezzel is példát mutatva. Kinyitotta az utazóládáját, kihúzta íróasztala fiókjait, még a matracát is felemelte.

– Ugyan, ne fáradjon... – szabadkozott a felügyelő.

A következő kabin Evjené volt, aki az ágya végénél állt. Éppen úgy viselkedett, mint egy utas a vámvizsgálatkor. Már elővette a bőröndjeit a poggyászhálóból, és kinyitotta őket. Két vagy három alkalommal erőt vett magán, és elmosolyodott, többek közt akkor, mikor pár szokatlan dolog került elő.

– Egy klarinét. Az idősebb fiamnak viszem, tizenkét éves... Ez a varrókészlet a lányomé, aki hétéves... Itt van pár újonnan megjelent hanglemezek... minden évben veszek az újdonságokból... könyvek... ez itt? A feleségem bízott meg velem: egy vászontakaró a legkisebb gyerekekünk ágyához...

– Hagyjuk ezt... kérem! – tiltakozott a rendőrfőnök.

Ám Evjen előhúzott még három öltönyt, egy szmokingot, finom, a monogramjával ellátott alsóneműket, hotelszámláit a londoni *Savoy*-ból és a berlini *Majestic*-ből.

– Köszönöm! Nagyon lekötelezne, ha megmutatná az útlevelét a felügyelőnek, aki fent várja... Egyszerű formalitás, érti ugye? Felteszem, ön se gyanakszik senkire.

– Senkire – felelte Evjen némileg szárazon.

A következő kabin üres volt. A mellette lévőben az eltűnt utas, Ernst Ericksen csomagjai voltak.

– Ezeket lefoglaljuk! – jelentette ki a rendőr. – Vigyék ki őket a szárazföldre... Lássuk csak. Egyetlen bőrönd. Egy kopott öltöny, két ing.

Ez sovány eredmény volt. A ruhák, bár jól szabottak, ám agyonhasználtak voltak. Még cipőt sem találtak.

– Jöhet a következő...

Katia Storm éppolyan készséges volt, mint Evjen. Kipakolt a bőröndjéből az ágyra. És mikor a rendőrfőnök habozott hozzáérni a holmijához, ő maga teregette ki, remegő kézzel.

Petersen az ajtóban maradt. Szégyellte magát, ugyanakkor nyugtalanság fogta el, amelynek okáról nem tudott számot adni. Mégis ő vette fel a kis lila legyezőt a földről, majd félhangosan felolvasta a ráírt betűket: *Kristall-Palace, Hamburg*.

– Az utolsó éjszakám a szárazföldön! – mondta Katia mosolyogva. – Bementem egy órára a *Kristallba*, táncolni akartam.

– Egyedül? – kérdezte a rendőrfőnök.

– Persze, egyedül.

Legalább tizenöt váltás ruhája volt, mind minőségi, kifinomult ízlésről tanúskodó. A fehérneműi igen kihívóak voltak.

Pipereholmiját ezüstdobozban tartotta. A legkisebb tárgya, csecsebecséje is drága holmi volt. A céduláikon Opéra körúti, Paix utcai, valamint londoni és berlini kereskedők nevei voltak olvashatóak.

Egyetlen, a többihez nem illő tárgyat fedeztek fel: egy kis olcsó, összecsukszerű női ernyőt, amelyet Katia Brüsszelben vett, és aligha került többé száz franknál. Megint elmosolyodott, majd élénk magyarázatba kezdett:

– Belgiumban meglepett az eső, és betértem az első boltba, ami az utamba akadt...

– Főleg Párizsban él?

– Párizsban, Berlinben, Nizzában...

– Ismer egy Max Feinstein nevű festőt?

– Nem! O is német? Biztosan zsidó, nem?

– Mikor érkezett Hamburgba?

– Csütörtök este. Gondoltam, pénteken lesz hajó Norvégia felé.

– Párizsból jött?

– Nem közvetlenül... Előtte nyolc napig Brüsszelben voltam, két napig Amszterdamban.

Próbált közömbösnek látszani, és egyenesen faggatója szemébe nézett, de ilyen körülmények közt veszélyes a viselkedésből ítélni, mivel az ártatlan, aki azt hiszi, hogy gyanúsítják, néha zavartabban viselkedik a bűnösnel.

A kabinban parfüm illatát lehetett érezni, a padló tele volt cigarettacsikkokkal. Az asztalon egy félig üres likőrösüveg.

– Köszönöm, asszonyom!

– Kisasszony! – javította ki Katia.

– Sokáig szándékszik Norvégiában maradni?

– Néhány hétig. Amíg bejárom Lappföldet...

Petersen kis híján közbeszólt, felmerült ugyanis benne egy kérdés:

– Mennyi pénz van magánál?

El is pirult, amiért ilyen tapintatlanságot akart kérdezni.

Az utolsó látogatás volt a legrövidebb, Arnold Schuttringer kabinjában. Kevés csomag. Kényelmes, egyszerű ruhák. A tisztálkodószerek minden tucataruboltban megvehető, szinte újak. Vagyis éppen erre az útra vásárolta őket. Schuttringer nyugodtan, fáradtan és némi rosszallással segédkezett a munkáját végző felügyelőnek, nem szólt hozzá, szűkszavúan felelgetett, ha kérdezték.

– Összegezve, minden utas papírjai rendben vannak. A legkisebb gyanú sem merül fel velük szemben. A gyilkos, ahogy a felügyelőm megállapította, kesztyűt viselt, így felesleges ujjlenyomatokat venni.

– A pincében nem találtak semmit, és valószínűsíthető, hogy ez a bizonyos Ericksen a vízbe vetette magát, talán abban a reményben, hogy kiúszhat a partra.

– Megbízik a harmadtisztjében? Mert ő az, aki látta vízbe ugrani az illetőt, ugye?

Petersen nem válaszolt. Már elmúlt három óra. Végére értek a hivatalos tennivalóknak, minden eredmény nélkül.

– Felveszem a kapcsolatot a német rendőrséggel, és kerestetni fogjuk a tetteket a völgyben és a városban is.

A rendőrfőnök határozottságot mutatva próbálta elrejtetni a nyugtalanságát.

– Ismétlem, nem áll módomban feltartóztatni a hajót a nyomozás lezártáig. Ha valakit őrizetbe is akarnék venni, hogy az igazságszolgáltatás elé állítsam, senki esetében sincs több oka, mint a többiekében. A legénységet és az utasokat mind le kellene tartóztatnom.

A kapitány nem mondott semmit. Gondterhelt arccal állt, figyelme jeléül néha biccentett.

A ködben hópelyhek kezdtek szállingózni. Hideg levegő hullámai járták át a hajót, amelynek ajtóit szakadatlanul nyíltak és csukódtak.

– Mindenesetre hagyok a fedélzeten egy felügyelőt, ő lesz a felelős az ügyért, helyettem és maga helyett is.

Fél négykor Petersen és a rendőrfőnök a fedélzeten járkáltak, míg a legénység felkészítette a hajót az indulásra. A két kormányos, akik felváltva vezették a hajót a norvég partok mentén, megérkezett a hajóra, fatalpú csizmában, prémkabátban, vállukon fekete faládájukkal.

A parton még kitartóan álldogált pár alak. Egy felügyelő elment a főnök autójával, hogy váltóruhát hozzon az útra, őt várták.

Mivel a két embernek nem volt több mondanivalója egymás számára, meggyőződés nélkül kiejtett, semmitmondó szavakat váltottak.

– A hölgyutasoknak nagy sikere lehet ennyi férfi között! Főleg, mert... hogy is mondjam... kacér teremtés... bolond kis nőszemély.

Az első tiszt, aki éppolyan gyászos hangulatban volt, mint a kapitánya, már a posztján állt a hídon. A korlátra támaszkodott, tekintete a ködöt kémlelte.

Bell Evjen a rendőrség látogatása után a kabinjában maradt, ahogy Schuttringer is. Ám a dohányzó ablakán át látni lehetett, hogy Katia odabent van. Pasziánszt rakosgatott az asztalon, kezében hosszú jádeszipkájával.

Végre meghallották a motor zúgását. A kocsit megállt, két fekete csík maradt utána a hóban, amely teljesen beborította a talajt.

Míg a felügyelő felszállt a hajóra, Petersen és a főfelügyelő kezét rázták.

– Jó utat! – mondta az utóbbi, és a kapitány arca elkomorult.

Háromszor tülkölt a hajókört. Néhány parancs hangzott el, léptek kopogása hallatszott. A horgonykötél a vízbe csobbant a *Polarlys* mögött.

– Kérje meg az utaskísérőt, hogy adjon magának egy kabint! - Petersen a felügyelőhöz intézte a szavait, aki harminc év körüli, udvarias, tartózkodó férfi volt, inkább egy irodai alkalmazottra emlékeztetett, mintsem nyomozóra.

A kapitány a fedélzeten járkált, nem tudta, mit tehetne még. Kétszer is a dohányzó kilincsére tette a kezét. Majd a tisztikabinok felé indult, azzal a hátsó gondolattal, hogy ellenőrizze, lefeküdt-e már Vriens.

A fiatalember azonban elsietett két méterre tőle anélkül, hogy észrevette volna a kapitányt, majd benézett a dohányzó ablakán, és belépett.

A kapitány még életében nem kémkedett senki után, most mégsem habozott, hogy odalépjen a kajütablakhoz. Láta, hogy Katia Storm felemeli a fejét, és valamit szól a másikhoz.

A kapitány látta az ajka mozgását, de a tenger zúgása miatt nem hallott semmit.

Vriens leült a nő közelébe, túl közel is, és nagy hévvel folytatta a társalgást, úgy tűnt, mintha kérlelné Katiát.

Vriens egyre feszültebb lett, végül már egyenesen rossz volt ránézni, a kapitány meg is kérdezte magától, hogy visel el a fiú ilyen hosszú időn át ennyi idegességet.

Vonásai lázas mozgékonyssággal változtak, egész teste mozgásban volt. A lába egy percig nem maradt egy helyben, kezével hadonászott, a tekintete sem tudott megpihenni. Ráadásul még meg is fázhatott, mert az egész, tízperces beszélgetés közben négyszer vagy ötször is nagyot tüszentett.

Katia Storm kétségtelenül más szemmel nézte őt, mint a kapitány. Míg Vriens beszélt, a nő egy hirtelen mozdulattal a szájára tette a kezét, és olyan gesztussal, amely az érettebb személy vonzódását mutatta a fiatalabb felé, odahajolt hozzá, és pusztit nyomott a szemére.

Majd zavarba ejtő nevetéssel felkacagott, amelyből kihallott mindenféle érzés, irónia, vágy, gyöngédség, talán félelem is?

Mikor Katia felállt, Vriens követte, és Petersen látta, hogy együtt indulnak az utasok folyosója felé. A helyén maradt, mégis hallotta, ahogy nyílik és csukódik egy kabin ajtaja, aztán már nem volt több zaj. A fiatalember követte Katiát a kabinba.

Az utaskísérő halálosan fáradt volt, ennek ellenére benézett még utoljára a dohányzóba, elrendezni a székeket és lekapcsolni a lámpákat. A kapitányt is ott találta, aki Katia ülőhelyének közelében hajolt le éppen, hogy felvegyen két rózsaszín papírdarabot, amelyek Vriens zsebéből estek ki, mikor előhúzta a zsebkendőjét.

– Tudja, kapitány, örülök, hogy elvitték innét! Azt hiszem, maga a tudat zavart volna, hogy itt van... Látta a nyitott száját, ugye?

Petersen nem figyelt oda, a rózsaszínű papírokat nézte, amelyek a *Kristall* ruhatárának jegyei voltak. Végül sóhajtva a pénztárcájába csúsztotta őket.

– Itt akar maradni? – kérdezte csodálkozva a másik.

– Nem! Lekapcsolhatod a villanyt, és mehetsz aludni.

– Maga mit gondol, ez az Ericksen tényleg a vízbe ugrott? Ha még mindig itt bujkál a fedélzeten...

Ám nem kapott feleletet. A kapitány vállvonogatva otthagyta, és a sétatárfedélzetről egy pillantást vetett a hídra, ahol meglátta az első tiszt cigarettáját és a kormányos széles vállát, akinek vidraprém sapkája szinte az egész arcát elfedte.

Egy alig látható fehér fénypont derengett a ködben: biztosan halászhajó volt. Olyan közel haladtak el hozzá, hogy hallották két férfi hangját, akik békésen beszélgettek a figyelőállásban.

Petersen még sosem volt magával ennyire elégedetlen, sose volt ennyire bizonytalan, és nem tudta megmondani, miért. A helyzet azokra a kusza rémálmokra emlékeztette, amelyeket a rossz emésztés okoz bizonyos éjszakákon. Ezekben semmi szörnyűség nem történik, semmi veszély nem fenyeget. Ám az álomban felmerülő legkisebb tárgyak is barátságtalan arcot mutatnak. A paplan mintha ólomként nehezedne ránk. Egy ellenséges világba csöppenünk, amelyet nem értünk, és zavarodottan arra törekszünk, hogy felébredjünk, de hiába.

A *Polarlys* megváltozott. A kapitányt még a rendőr jelenléte is nyomasztotta, akármilyen udvarias és visszahúzódó is volt.

A hajó törzsét erősebb hullámok kezdték himbálni. Elhagyták a szorost, így felvette szokásos sebességét, és percenként kétszer adott kürtjelet.

Néha egy sirály fehér szárnya rajzolt mozgó vonalat a ködben.

Petersen hirtelen sarkon fordult, és behúzott fejfelé bebújt a vasajtó alatt, amely a gépházba vezetett. A létra alatt, a bura nélküli lámpák éles fényében a főgépészt pillantotta meg, aki az olaj nyomását ellenőrizte, míg egy kék ruhás férfi a telegráfkészülék mellett szunyókált.

A kapitány lement a lépcsőn. A főgépész morgott valamit üdvözlésképpen.

– Vége van már a cirkusznak? Nyugalom van odafönt?

– Vége, igen.

A kapitány eloldalazott a hajtótengelyek mellett, amelyekről olaj csöpögött rá, átbújt egy szűk ajtón, és a kazán vörös izzásával találta magát szemben.

A férfi, aki félmeztelenül a szenet lapátolta, meg se fordult, csak fekete arcához emelte fekete kezét.

Petersen folytatta útját. Most már meggörnyedve kellett mennie. A szén csikorgott a talpa alatt. Az egész arca verejtékben úszott.

Végül megérkezett a szeneskamrába, ahol a szénkupac tetején ülve egy, a ráarakódott piszoktól felismerhetetlen férfi figyelte az érkezését, miközben egy szelet kenyeret evett.

Peter Krull volt az. Vörös szakálla átütött a rátapadt koromrétegen. A szeme fehérje gúnyosabban villogott, mint valaha.

Nem állt fel, nem is köszönt. Tovább evett, és tele szájjal, alig érthetően tette fel a kérdést:

– Mi történt, megtalálták azt a híres Ericksent?

Csendben mosolygott, magában. Majd átlesett a kazánházba, hogy megnézze, nincs-e még szükség szénre.

– Talán ismered?

– Hogyne ismerném!

– Ezt meg hogy érted?

– Ha akarja, mindjárt készítek magának belőle egy példányt, éppen olyat, mint az eredeti!

Megette az utolsó falat kenyerét, amely már éppolyan fekete volt, mint a keze. Ráérősen felállt, vett egy üres zsákot egy sarokból, és beledobált egy tucát széndarabot.

– Íme! – jelentette ki.

– Mit akarsz ezzel?

– Ez Ericksen...! Vagyis ugyanaz, aki nemrég a vízbe ugrott... Útközben észrevettem, hogy eltűnt az egyik zsák. Mikor megérkeztünk Stavangerbe, pihenőn voltam, és kimentem levegőzni a fedélzetre. Megláttam a zsákomat a korlátnak támasztva, előkészítve arra, hogy kilökjék a vízbe.

– Ki dobta bele?

Ám a férfi visszafordult a kazán felé.

– Figyelem! A fűtő odaát friss szenet kér... én nem tudok ennél többet.

Majd előrehajolt, benyomta ásóját a szénhalomba, és erőteljes mozdulatokkal, szabályos ritmusban dolgozni kezdett.

A kapitány pár percig figyelte, szóra nyitotta a száját, majd morcosan, egy szó nélkül otthagytta Krullt, és megtette a visszafelé vezető hosszú utat a gépházban, mielőtt beszívhatta volna a nyílt tenger jeges levegőjét.

A feje fölött a kormányos és az első tiszt állt mozdulatlanul a sötétben, éppen átadtak egymásnak egy dohányzacskót és gyufákat.

5. Cornélius Vriens

– Hívja ide nekem Vrienst!

– De őrségben van...

– Nem számít! Amíg a révkalauz odafent marad...

Petersen gondterhelt arccal vonult vissza a kabinjába, miután elhagyták Bergent. A háromórás kikötés során folyamatosan futkosott, rengeteg elintézendő ügye, megbeszélnivalója akadt.

A B. D. S. cég székhelyén, amelyhez a *Polarlys* is tartozott, azt mondták neki:

– Ugyan! Maga nem tehet semmiről, nem igaz? És most, hogy rendőrtiszt is van a hajón...

Ám aki így beszélt, hivatalnok volt, nem pedig kapitány. Nem érthette meg Petersen helyzetét. Ugyanez a hivatalnok írta Vriens ajánlólevelét, és most további részleteket közölt róla Petersennel:

– Nem ismerem személyesen, de egy barátom, aki a delfzijli tengerésziskolában tanít, hatoldalal levélben ajánlotta. Szorgalmas, kivételesen egyenes jellemű fiatalemberként jellemezte.

– Az apja a jávai meteorológiai szolgálat igazgatóhelyettese, vagy valami hasonló. Vriensnek tízéves korában ott kellett hagynia az Indiákat, gyenge volt a szervezete, és egész ijúságát holland internátusokban töltötte. Nem ismerte a családi tűzhely melegét. Kilenc év alatt csak kétszer tért haza a szüleihez az iskolai szünetben. Két éve, hogy az anyja meghalt Jáván, és nem lehetett ott a halálos ágyánál. Azóta még kitartóbban tanul, és Delfzijlben vasárnaponként úgy kellett kiharancsolni az intézetből.

A *Polarlys* megkezdte útjának második felét. Hamburgtól Bergenig még délinek számít a vidék, a part mentén mindenhol nagyobb városok sorakoznak. Ám azután, főleg a következő naptól fogva, mikor Trondheimet is elhagyták, szinte mindig csak cölöpökön álló kikötőkben horgonyoztak le, amelyek pár faházból álló falvacskákhoz tartoztak.

A hajó jobbán húzódó ijordok oldalát egészen belepte a hó. Madarak szálltak a vízen, a dunnaludak a felszíne fölött repültek, a kisebb tengeri fecskék néha alábuhtak.

A kapitány hozzálátott, hogy feljegyezze a napi eseményeket a hajónaplóba. Miután végzett ezzel, mahagóni íróasztalára könyökölve szórakozottan firkálgatni kezdett egy fehér papírlapra.

Lassanként furcsa ábra öltött formát a lapon: először egy nagy pont, majd egy vékony vonal, egyszerű tollvonás, és egy újabb pont; még egy vonal, egy pont... egy pont... és egy vonal.

Az egész rajz egy szabálytalan mértani formává állt össze, törött vonallá, minden sarkán fekete pöttyel.

Az első pont Sternberg rendőrségi tanácsost jelképezte, akit a kabinjában öltek meg. A következő Ernst Ericksen volt, akinek mégiscsak hús-vér embernek kellett lennie, a stavangeri kikötő mélyén vagy a *Polarlys* valamelyik eldugott sarkában... A következő Peter Krull volt.

A vonal hosszabb lett, elnyújtott, és megérkezett Katia Stormhoz, aki mellé Petersen közvetlenül Vriens-t helyezte.

Ez minden? Habozott, tornáztatta a kezét, majd a toll végével egy hatodik fekete korongot is rajzolt: Arnold Schuttringer. Miért is ne?

A kapitány akaratlanul egy sokszöget rajzolt a papírra, de még hiányzott egy vonal, ami az egészet lezárja.

Roszkedvűen áthúzta a rajzot, felállt, meggyújtotta a pipáját, majd csöngetett az utaskísérőnek, hogy hívja oda a harmadtisztet.

Leginkább az az érzés nyugtalanította, hogy a hat pont, a hat személy között olyan viszonyok, kapcsolatok, titkos szövetségek léteztek, amelyekről semmit sem tudott.

A hivatalos teendők miatt Bergenben nem volt ideje, hogy meglátogassa a feleségét és a gyerekeit, és ez még rosszabbá tette a kedvét.

– Jöjjön be! – szólt ki mogorván, majd visszaült az asztalához.

Vriens volt az, az őrségben viselt ruhájában, a hídról érkezett, vállán zúzmarával.

– Mondja, minden őrséget ebben a zakóban akar végigállni?

Megérintette a zubbony aranyozott gombját, amelyen aranyozott szálak futottak végig, ahogy a felöltőn is, és túl könnyű viselet volt az időjáráshoz képest.

– Kapitány, én...

De elakadt a szava. Nem tudott többet mondani. Csak egy váltás ruhája volt, amit viselt! Két hete még iskolába járt, és az iskola egyenruháját hordta. Annyi ideje volt, hogy elmenjen Groningen-be, hogy megrendelje azt a ruhát, amely miatt most leszidták.

– Foglaljon helyet, Vriens úr!

Petersen már csak azért is mogorva volt, mert maga se tudta, miért hívatta magához a fiatalembert. Pillantása a papírra esett,

amelyen két pont közelebb volt egymáshoz, ám a szavak, amelyeket kimondott, semmi kapcsolatban nem voltak a rajzzal:

– Kérem, tegye meg, hogy az őrségben ezentúl felveszi az egyik kollégája vagy a kormányos kabátját. Értette?

– Igen, kapitány úr!

– Elég annyi, hogy kapitány, mondtam már! Azt is kértem, hogy üljön le!

Vajon miért érzett ellenállhatatlan vágyat, hogy megragadja a fiút a vállánál fogva, és jól megrázza?

Szándéka ellenére dühítette ez a skatulyából kihúzott alak, a keskeny vállakkal, a sápadt arccal, a lázas tekintettel, a bedugult orrlyukkal, és jobban felzaklatta, mint Sternberg holtteste.

– Mindenekelőtt ezt szeretném visszaadni magának...

Elővette a *Kristall* rózsaszín belépőit, mire Vriens elveszítette a nyugalmát, és megrándult a széken.

– Ne értsen félre, kint a szárazföldön úgy szórakozik, ahogy jólesik. Azonban jobban szeretném, ha nem az utasaink társaságában tenné.

Petersen érezte, hogy ez nem igazságos. Sose mondott ilyesmit egyetlen emberének sem! Ellenkezőleg! Nyáron, mikor a

Polarlys akár száz turistát is szállított, minden út alkalmával akadtak kalandok, amelyekről a tisztek az őrség alatt pletykáltak egymásnak.

– Ki mondta magának...

Hogy a *Kristall*ban járt Storm kisasszonnyal? Talán tagadja?

Vriens felállt. Még sápadtabbá vált az arca, ha ez egyáltalán lehetséges. Az ajka száraz volt, színtelen. Ám kihúzta magát, dacosan, kínlódva próbálva megőrizni a hidegvérét.

– Akar még valamit? – kérdezte visszafogott hangon.

– Ismerte ezt a személyt, mielőtt felszállt volna a hajóra Hamburgban?

Alig volt tizenkilenc éves. Petersen kétszer nagyobb termetű és kétszer erősebb volt nála, a fiatal tiszt mégis peckesen kihúzta magát, mint egy fiatal kakas, és tekintetét elfordítva kijelentette:

– Vannak olyan kérdések, amelyekre egy úriember nem válaszol!

A kapitány erre elvörösödött, ő is felállt, és kis híján lekevert a fiúnak egy pofont.

– És mióta hazudik egy úriember? – vágott vissza Petersen. – Mióta esküszik meg a rendőrség előtt, hogy látott valakit a vízbe ugrani, mikor csak egy zsák szén esett át a korláton?

Szinte megbánta dühös kitörését, mikor meglátta a másik halálra rémült arcát. A fiatalember kinyitotta a száját, de se megszólalni, se levegőt venni nem tudott. Szemében páni félelemmel nézett Petersenre. Fehér ujjai a semmibe kaptak.

– Én... én...

– Mi az? Talán valóban látta Ericksent a vízbe ugrani?

A harmadtisztnek izzadságcseppek ültek a homlokára. Ádámcsutkája gyorsan felemelkedett és lesüllyedt.

– Nincs mit mondanom...

Nem sok kellett hozzá, hogy sírva fakadjon! A kapitány biztos volt ebben. Annyira, hogy majdnem vállon veregette, hogy azt mondja neki: – Ne hagyja így el magát, buta! Azt hiszi, hogy egy nő, egy Katia Storm megérdemel ilyet?

Mégsem mondta ezt, és később meg is bánta. A befejezetlen sokszöget nézte, és magában még közelebb húzta egymáshoz a két pontot, amelyek a szerelmeseket jelképezték.

Túl dühös volt ahhoz, hogy ne a rosszabbik fele szólaljon meg.

– Szóval ez számít a delfzijli iskolában egyenes jellemű fiatalembernek! – mormolta, elég hangosan ahhoz, hogy a másik meghallja.

Vriens pedig szinte kiabálva, remegő hanggal, könnyekkel a szemében felelt:

– Norvégiában talán az számít egyenesnek, ha cserbenhagyunk egy nőt?

Teljesen kikelt magából. Bármilyen elkeseredett tette hajlandó lett volna. Hallani lehetett ziháló lélegzését.

A kapitány egy pillanatig levegő után kapkodott.

– Ha az a nő egy közönséges...

– Hallgasson! Megtiltom...

Petersen valóban elhallgatott. Ennyi volt! Eddig tartott a mérge; felfogta, milyen nevetséges az egész jelenet, és főleg azt, mennyire kicsinyes a párbeszédük.

Még a végén összeverekedett volna ezzel a taknyos, görcsösen remegő ajkú kölyökkel! Ugyan már. És ahogy hasonló esetekben előfordul, most is előkerült a másik fél nemzetisége.

Nyomasztó csend lett. A kapitány járkálni kezdett a három méter hosszú kabinban.

– Parancsol még valamit? – bökte ki végül Vriens nagy nehezen.

Petersen nem felelt, folytatta a sétát, majd felvette a sokszöget ábrázoló lapot az asztalról, és kettétépte.

– Történt egy gyilkosság... – mondta halkan.

Ezt egyfajta bocsánatkérésnek szánta, valódi bocsánatkérés helyett. Vriens azonban másképp értette.

– Talán engem vádol azzal, hogy...?

– Tud franciául?

– Egy kicsit.

– Akkor jó. Olvassa el ezt!

Átnyújtotta neki a Sternberg párnája alatt talált újságot, leült az íróasztalához, és úgy tett, mintha a hajónaplót írná, mialatt Vriens kihajtogatta a lapot.

Petersen nem volt büszke magára. Az egész jelenet rosszul sült el.

Egyáltalán, miért épp Vrienst vette elő bárki más helyett?

Persze ott voltak a *Kristall* belépői és Katia Storm legyezője. Ott volt a fiatalember megérkezése a *Polarlys* fedélzetére reggel tízkor, pergamenfehérségű arcával.

Ott volt... az a tény is, hogy a német nő első este magához hívatta, és két órán át járkáltak együtt a fedélzeten.

Végül a stavangeri éjszaka: a két szerelmes ugyanabban a kabinban!

De ezenkívül? Tett-e bármi apróságot Katia Storm, ami miatt gyanúsítani lehetne? A francia újság nem említette őt, sem pedig semmilyen hölgyet név szerint. Egy nő nem lett volna képes ekkora erővel és kegyetlenséggel végezni Sternberggel.

Petersen elpirult, mikor eszébe jutott, hogy az első napon végig a nő lábát bámulta, mikor Katia felment a lépcsőn a dohányzóba, és főleg a fedetlen kivillanó részét!

Talán egész egyszerűen féltékeny volt a harmadtisztjére? Dühítette, hogy a zöldfülű fiú könnyedén elhalászott előle egy ígéretes kalandot?

– Ez nem igaz! – bizonygatta magának. – Érzem, hogy itt *valami* nincs rendben...

De nem tudott számot adni arról, mi lehet az! És ez bosszantotta. Megalázva érezte magát, kibillent az egyensúlyából.

– Mit szól hozzá, Vriens?

Ez alkalommal elhagyta a gúnyos *urat*, amelyet eddig használt. A fiatalember, aki befejezte a cikk olvasását, automatikusan továbbolvasta a kezében tartott újságot. Arca elkomorult, már nem állt olyan egyenesen. Aggódó hangon kérdezte:

– Miért olvastatta ezt el velem...? Mi köze...

– Megmondom, mi köze van az egészhez! A jelek szerint Von Sternberg tanácsos azért jött a fedélzetre, hogy kövesse Maria

Baron gyilkosát és talán a bűntársait... Ne feledje, hogy nők is voltak a Delambre utcában...

Úgy látszik, Vriens az ellentétek embere volt. Ismét egészen megváltozott a viselkedése. Jeges nyugalom öntötte el. Azt kérdezte:

– Ez minden?

De vajon nem zavartság tükröződött-e a tekintetében?

– Ennyi nem elég magának? Annak a lánynak a gyilkosa... itt van a fedélzeten...

– És azt feltételezi, hogy én vagyok az? – kérdezte Vriens halvány mosollyal, amely fájdalmasabb volt, mintha elsírta volna magát.

Petersen a türelme határára ért.

– Na, ebből elég – morogta. – Menjen vissza az őrségbe! Merem remélni, hogy a friss levegő jót fog tenni magának!

Szerette volna, ha Vriens nem hagyja magát, nem megy el csak úgy. A szeme sarkából figyelte tisztje mozdulatait. Ám a fiatalember sarkon fordult, és kilépett az ajtón. A kapitány, ahogy magára maradt, ismét elővette a papírt a pontokkal és az összekötő vonalakkal, kisimította, majd összegyúrte, és a szemetesbe hajította.

Aznap este az asztalnál Katia Storm kétszer is kért tüzet Petersen-től, és folyton hozzá beszélt, az érdekes természeti jelenségekről csevegett, amelyek útközben tárulnak eléjük.

A rendőr, aki Stavangerben szállt fel, egy bizonyos Jennings, maga javasolta, hogy szeretne a többiektől külön időpontban étkezni, így az eddig megszokott csoport ült az asztal egyik végén, mögöttük az utaskísérő fehér ingével, szőke hajával és félénk mosolyával.

Középen a kapitány ült, jobbján Katia Storm, akinek Evjen volt a másik szomszédja, Schuttringer pedig vele szemben foglalt helyet.

Ha a fiatal nő nem beszélt, akkor megesett, hogy teljes csendben folyt az étkezés. Ezek után nem volt más hátra, mint átmenni a dohányzóba, ahol a német hölgy szokásává vált, hogy mindenkinek kitöltse a kávé, így az utaskísérő csak letette a kannát és a poharakat az asztalra.

– Mikor lesz igazán hideg az idő?

Evjen válaszolt neki.

– Ebben az évszakban csak közepesen hideg idővel kell számolni: mínusz tizenkét fokkal Lofoten magasságában; tizenhét vagy tizennyolc fokkal a Jeges-tengeren.

Petersen bosszúsan vette észre, hogy Evjent is izgatta a szomszédnője. Már csak azért is furcsállta, mert Evjen képes volt egész utazásokat megtenni anélkül, hogy egy szót szólta volna a szomszédjaihoz. A többi utas általában tisztelettel nézte ezt a fagyos, visszafogott férfit, akinek olyan szürke volt a szeme, mint a tenger, és órákat tudott mozdulatlanul tölteni a fedélzeten vagy a dohányzóban, egyetlen pontra szegezve a tekintetét.

– Mindenkit az ujja köré fog csavarni? – kérdezte magában a kapitány, és egy pillantást vetett Schuttringerre.

Ám a borotvált fejű német, aki két napja pulóverben ült asztalhoz, csupán az evéssel törődött, amit olyan odaadással végzett, hogy az már a falánkság határát súrolta.

A minden este felszolgált húsok közt szerepelt a sózott nyelv is, amely valószínűleg a kedvenc fogása volt, mert rendszeresen vágott magának, néha tíz szeletet is, amelyeket megvajazott, mielőtt lenyelte volna őket. Ráadásul olyan vastag szeleteket evett, hogy az utaskísérő aggódó pillantást vetett a kapitányra, ami azt jelentette:

– Így nem fog kitartani az út végéig!

Amikor Petersen felállt, Katia megszólította:

– Van hír arról az utasról, aki a vízbe vetette magát Stavangerben? A bergeni rendőrség bizonyára foglalkozott az ügygel...

A kapitány a nő szemébe nézett, túlságosan sokáig, mert észrevette, hogy Evjen is felfedezi a gyanakvását, ezért elfordította a fejét.

Katia rezzenéstelenül állta a tekintetét. Ajkai közt ott volt a majdnem harminc centi hosszú szipkája. És valóban lenyűgöző látványt nyújtott!

Mi lehetett az őt körülvevő, belőle áradó érzékiség titka? És hogyan fér össze mindez gyerekes vonásaival?

Mert egy gyerek benyomását keltette. Csakhogy egy romlott gyermekét! Mégis ártatlan volt. Két ellentmondó szó, amelyek ennek ellenére illettek rá, és nem hol az egyik, hol a másik, hanem mindkettő egyszerre.

Például sosem fordította el a tekintetét, ha valaki ránézett, és sosem volt kihívó a tekintete. Ám mégis...

Még Evjen is, a messzi észak szülötte, a kirkenesi bányák igazgatója, akinek arcát az örökösen hideg fény színtelenné tette,

egy-egy pillanatra nyilvánvalóan a nő hatása alá került, és ilyenkor próbálta elrejteni az arcát a kapitány elől.

Akár fekete, akár piros ruhát viselt, akár gyapjúból, akár selyemből készültet, mindig sejteni lehetett Katia formáit, és mintha érezni lehetett volna testének melegét és illatát is.

Ha lehajolt, a pillantás önkéntelenül a dekoltázsára esett. Mikor elhaladt, a szem a formás lábát követte, az egyszerre kecses és izmos idomokat.

Petersen megvetette őt, ám nem tudta kivonni magát a bája alól.

– Talán fél attól az utastól? – kérdezte meg a nőtől.

– Hiszen egy gyilkos, nem? Persze hogy...

– Örülne, ha kiderülne, hogy vízbe fúlt?

– Annak mindenképp örülök, hogy már nincs a fedélzeten...

Még a riadtsága is vonzó volt, ahogy meztelen válla remegni kezdett.

– Nos hát... – A kapitány habozott. Schuttringerre nézett, akinek mintha terhes lett volna a kávézás időpontját késleltető társalgás, majd Evjenre, aztán Katiára, aki áttetsző, élénk tekintetével viszonzta pillantását. – Nincs rá semmi bizonyíték, hogy nem utazik velünk egy gyilkos a fedélzeten.

– Rám akar ijeszteni, ugye?

– Lehet...

– Akkor magyarázza el, kapitány, mi történt... onnét kezdve, hogy látták őt a vízbe ugrani.

Petersen érezte, hogy előnti a harag a nővel szemben, és hirtelen felrémlt előtte, ahogy Katia belép a kabinjába Vriens oldalán. És Katia vállaira pillantva nem tudta elhessegetni fejéből a harmadtiszt látványát, aki Stavangerben, a hátsó fedélzet árnyékos részén rájuk hajthatta a fejét.

– Ne féljen semmitől! Bizonyosan megállítjuk, mielőtt újból gyilkolhatna.

Evjen némileg türelmetlenkedni kezdett. Schuttringer, hogy elüsse az időt, aszalt barackot vett maga elé, és azzal az elszántsággal látott neki az elfogyasztásának, amellyel minden másnak is.

– Ne rémisztgessen, kapitány! — felelte Katia, és remegés futott végig a nyakán. – Ma este gonosz kedvében van!

Petersen felállt, maga elé engedte az utasokat, és szokás szerint a folyosón maradt egy kicsit, hogy megtömje a pipáját.

Az utaskísérő odalépett hozzá, és habozva megkérdezte:

– Igaz, amit az előbb mondott? Hogy a gyilkos...

- Dehogyan!
- Igen, gondoltam, hogy nem komoly. Mert ha az lenne...
- Akkor?
- Akkor leszállnék Trondheimban. Rossz belegondolni...

Petersen a kabinjába menet messziről észrevette a közelgő rendőrt, aki most készült vacsorázni, és barátságos, tiszteletteljes mosollyal üdvözölte a kapitányt.

Feltámadt a szél. Érezni lehetett a hajó mozgásán is. A hullámok a hajó orrának és a bal oldalának csapódtak, egyre erősebb ütemben.

Vajon a dohányzóba menjen, vagy inkább Vriens kabinjába nézzen be, aki már befejezte az őrszolgálatot, vagy fel a hídra egy kis friss levegőt szívni?

A háromnapos töprengés hatásaként súlyos, makacs fájdalom nyomta a halántékát.

Jennings felügyelőt is meglátogathatta volna, aki evés közben a Bergenben vásárolt képes újságokat nézegette.

Azon kapta magát, hogy a tintával rajzolt pontok helyére neveket helyettesít be:

- Vriens... Katia... Schuttringer... Peter Krull... Bell Evjen...

Igen! Most Bell Evjent is a többiek közé sorolta, akit már nyolc éve ismert!

Valaki csöngetett, és az utaskísérő szólt be, ahogy elment előtte:

- A dohányzóba kérettek!

Visszafelé megilletődött csodálkozással jelentette be:

- Hat üveg pezsgő...! A kisasszonynak.

A hölgy feltűnt a lépcső tetején.

- Jöjjön fel egy kicsit, kapitány...! No jöjjön már...! Most jutott eszembe, hogy ma van a születésnapom... Meg akarom ünnepelni, mert nagyon babonás vagyok!

A kapitány helyzeténél fogva ismét szemügyre vehette Katia lábát, a térdét. Vajon direkt azért hajolt előre a nő, hogy többet lásson?

- Mindenkinek ott kell lennie! A tisztjeinek is!

Petersen lassan fellépdelt a lépcsőn. Még mindig a fekete pontokon járt az esze, amelyeket hol közelebb, hol távolabb képzelt el egymástól.

A dohányzóban Bell Evjen és Schuttringer először ültek egy asztalhoz, és pár felszínes mondatot váltottak, hogy jobban megismerjék egymást.

- Mindig meg voltam róla győződve – mondta Katia Storm vidáman –, hogy ha nem szórakozom a születésnapomon, akkor

pocsék lesz a következő évem... Adna tüzet, kapitány? Nem úgy, a pipájával...! Kirúgunk egy kicsit a hámból, nem igaz? Ma este nem lesz nagy szél, ugye?

– Menjen, keresse meg a két tisztet, akik nincsenek őrségben! - parancsolta Petersen az utaskísérőnek, aki megérkezett a hat üveg pezsgővel és a poharakkal.

Az étkezőben árválkodó rendőr, akit senki sem szolgált ki, néha felállt, hogy elvegyen valamit egy tányérról, amelyet nem ért el a helyéről. Schuttringerhez hasonlóan rákapott a vörös nyelvre, ám körülményesebben fogyasztotta, szilvakompótot tett minden szeletre.

Mikor az utaskísérő szabadkozva visszament hozzá, barátságos mosollyal és tele szájjal szólította meg:

– Semmi baj... kiszolgáltam magam... Miért csapnak akkora zajt odafent?

6. Katia születésnapja

A másodtisztt nem tudta elképzelni, miért hívatják. Munkaruhájában érkezett, egy régi és piszkos uniformisban, abban a percben, amikor Katia Storm körbeadta a pezsgőspoharakat. Az újonnan érkező is kapott egyet, és a kapitány felé fordult felvilágosításért. Látta, hogy Petersen is éppúgy zavarban van, mint ő.

Emiatt majdnem túl korán ivott bele a poharába. Szerencsére a fiatal nő az ajtó felé fordulva kijelentette:

– Valaki még hiányzik...

Végül Vriens is megérkezett, egy pillanatra megállt a küszöbön, megijesztette, hogy az összes tekintet felé fordul.

– Jöjjön, kedves, igyon maga is az egészségemre!

Nem volt túl vidám a hangulat, még senki sem oldódott fel igazán. Csak a német hölgy volt elemében, beszélgetett, nevetgélt, és csodás módon nem bátortalanította el, hogy visszhang nélkül maradt a jókedve.

– Üritsük ki a poharunk *à la russe!* – kiáltott fel, és ajkához emelte a poharat. – Egy hajtásra!

Kicsit hátrahajtotta a fejét, az utolsó kortyig kiitta a gyöngyöző pezsgőt, és Evjenhez fordult:

– Kinyitna egy üveggel?

Majd Vrienshez:

– Menjen, kedves, keresse meg a kabinomban a gramofont és a lemezeket...

A kapitány és Schuttringer leültek, míg a többiek állva maradtak, és a másodtiszten látszott, hogy csak a megfelelő alkalmat várja a távozásra. Evjen készségesen, bár kicsit mereven teljesítette a hölgy kérését, ügyesen kinyitotta az üvegeket, és megtöltötte a poharakat.

– Nagyon hideg van itt, kapitány! Talán nem működik a fűtés?

Petersen a faburkolat mögé rejtett radiátorhoz hajolt, és egészen feltekerte a csapot, amely alól kis gőz szállt fel. Ettől fogva folytonos, halk sípolást lehetett hallani, amelyet azonban többnyire elnyomott a szoba többi zaja.

– Tessék, a pohara, kapitány! Most nem kávéit iszunk! Egy kicsit magának is szabad, nem?

Vriens visszatért egy hordozható gramofonnal és két táska lemezzel, amelyeket az asztalra tett.

– Remek! Maga egy gavallér... Tegyen fel egy tangót... Tud tangózni, kapitány?

– Nem szoktam táncolni...

– Soha?

– Soha... Elnézést...

– És maga, Evjen úr?

– Nagyon rossz táncos vagyok.

– Nem baj... Táncoljunk! Nem, előbb igyon...! Kedvesem, maga töltsse újra a poharakat, amíg táncolunk...

Ez utóbbi szavak Vriensnek szóltak, aki elindította a gramofont. Kicsit felengedett a hangulat. A tangó dallama lágyan terjedt szét, a német tenor hangja csak fokozta a hatást.

– Nagyon jól táncol! Miért tagadja le...

A beszélgetés többi részét nem lehetett érteni. Katia csábosán Evjen mellkasához simult, aki sokkal magasabb volt nála, és mereven, egy kicsit kényszeredetten hajolt a nő fölé.

Vriensnek el kellett mennie a kapitány előtt, hogy eljusson az asztalhoz, amelyen a poharak voltak.

– Elnézést... – dadogta, és másfelé nézett.

Schuttringer a padon ült, és nem mozdult, maga elé meredt a szemét eltorzító lencsén keresztül. Katia felnevetett egy mondaton, amelyet táncpartnere súgott a fülébe.

Az ifjú hölgy túlságosan fel volt ajzva. Ám Petersen, aki folyton rajta tartotta a szemét, megesküdött volna, hogy ez a nagy jókedv csak színészkedés.

– Nahát, senki sem iszik? – szidta le őket Katia, ahogy befejezték a táncot. Kicsit türelmetlenül kivett Vriens kezéből egy üveget, amelynek kinyitásával a fiatalember hiába vesződött, és egy mozdulattal levette kupakot, mire Vriens elpirult.

– Tegyen fel egy másik lemezt... Mit művel?

Más körülmények között Petersen nem tudta volna megállni, hogy el ne mosolyodjon. Amióta Vriens betette a lábát a dohányzóba, Katia megállás nélkül ugráltatta. A harmadtszot engedelmeskedett, bár láthatóan vonakodva.

– Nem...! Ne ezt a régi vacakot...! Van egy remek blues a piros tokban.

Katia a másodtiszthez lépett, aki hirtelenjében nem tudta, milyen képet vágjon a közeledéshez. A nő hízelgően szólította meg:

– Táncoljunk!

Mikor és hogyan terjedt tovább a szikra? Eléggé sokáig tartott. Az utaskísérő, miután Katia csöngetett neki, újabb hat üveg pezsgőt hozott.

– Miért nem isznak? – panaszkodott Katia. – Ma van a születésnapom! Vidám embereket akarok látni!

A nő fáradozása nem hagyott alább. Táncolt Arnold Schuttringerrel is, aki ugyanazzal az elszántsággal és szótlansággal végezte ezt a testmozgást, mint a reggeli tornát.

Egyszer csak Katia lerúgta lábáról a szatécipőjét.

– Adja oda, kedves... – kérte Vriens, aki szófogadóan lehajolt érte.

Katia felnevetett, de úgy hangzott, mint aki inkább sírni szeretne. Többet ivott, mint a többiek, mert folyton két pezsgősüveggel a kezében lépett mindenkihez.

– *Proszit...* Igyuk ki együtt!

És a pohár kiürült, Katia arca pirosposzgasabb lett, a szeme csillogott.

– Nem mehetnék már lefeküdni? – kérdezte a másodtiszt halkán, úgy egy óra múlva.

A kapitány intett neki, hogy maradjon. A radiátor bőségesen ontotta a meleget. A levegőt megtöltötte a cigarettafüst. Amikor a fiatal nő kinyitotta a cigarettásdobozát, és nem talált benne több szálat, Evjen felkínálta neki a sajátját.

– Ez nekem túl erős... Vriens, kérem, menjen, hozzon még cigarettát a kabinomból... Megtenné, kedves?

Rózsaszín szűrős luxuscigarettát szívott, a dobozát az üvegek és a hanglemezek közé tette. A gramfon még mindig játszott. Bell Evjen két vagy három alkalommal megszólította Schuttringert, ám az annyira enerváltan válaszolt neki, hogy a kereskedő végül feladta. A fiatal német egyetlen elfoglaltságot talált magának, az ivást. Egyik poharat itta ki a másik után, ugyanolyan módszerességgel, ahogy az asztalnál tüntette el a hússzeleteket. Sugárzó arcára üdvözült elégedettség ült ki.

Petersen is ivott, nem lévén más lehetősége, mivel Katia egyre újabb italokat nyújtott felé. Hány poharat is ürített már ki? Nem tudta. Az utak során szinte mindig józan volt. És nyaranta, mikor a turisták efféle multságokat csaptak, a fedélzeti szabályzatra hivatkozva hárította el a meghívásokat, amely megtiltotta a személyzetnek az alkoholtartalmú italok fogyasztását.

Ám most mégis bizonyos élvezettel hajtotta le a pezsgőt. Talán azért, mert az itálnak köszönhetően jobban érezte a kialakult helyzet furcsa, súlyos, különös vonásait.

Más utakon is gyakran szólt a gramofon a dohányzóban, mialatt a *Polarlys* sötét tömegét a hajócsavar nagy lökésekkel toltta előre a hullámok között, és a kormányos odafönt alig bírt megállni a lábán a viharban.

Ez az ellentét szórakoztatta a turistákat. A nők szinte önkívületbe estek, mikor meghallották odakint a szél süvítését egy dzsessz-szám utolsó taktusai után.

Aznap nem figyeltek a külvilágra, megszűnt létezni. Senki sem nézett ki a kajütablakokon, hogy megcsodálja a fjordok havas falait.

Az események a dohányzó helyiségére korlátozódtak, ám még így sem lehetett megmondani, mi is folyt ott voltaképpen.

Egy fiatal, csinos, kacér nő kacagott fel néha hátravetett fejjel, percről percre részegebb lett, és szórakoztatni próbálta társait.

Petersen pedig makacsul kereste a jelenlévők közt a kapcsolatot! A papírra rajzolt hat pötty járt az eszében, és a köztük húzott bizonytalan vonalak...

A halott Sternberghez is vezettek közülük, és Marie Baron meztelen kis testéhez, amelyet a Delambre utcai műteremben találtak, és magához a gyilkoshoz...

Petersen egyszer se tudta elkapni Vriens tekintetét, aki igencsak rosszul érezte magát a ráosztott szerepben.

– Mire vár? Nyisson ki egy másik üveget!

A fiatalembert sem választotta el sok attól, hogy sírva fakadjon. Bizonyára Katia is látta rajta. Majd, mivel már elég sokat ivott, egy puszit nyomott Vriens szája sarkára, és odasúgta neki:

– Milyen kis édes vagy... Táncoljunk egyet...! Táncolni akarok!

Petersen megszámolta az üres üvegeket. Összesen nyolc volt, és csak hatan ittak belőlük.

Senki sem részegedett le. Ám Evjen már túlságosan is kedvtelve figyelte Katia mozdulatait, Schuttringer szunyókált, és kétségtelenül horkolni kezdett volna, ha kiürít még két vagy három poharat.

Csak Katia próbált életet lehelni az estébe, csak őt fűtötte a lelkesedés. Ezt ő maga is érezte. Percről percre előállt valami új, tréfás megjegyzéssel. Vagy minden ok nélkül felkacagott. Vagy tett pár bohóckodó tánclépést.

– Látom, nem érzik jól magukat! – sóhajtott fel végül. – Pedig annyira szeretném, hogy szórakozzanak! Ez nem szép magától, kapitány! Táncoljon velem, gyerünk!

Szinte sajnálnivaló volt, ahogy könyörgött nekik. És nem bujkált-e félelem a szemében a csöndtől, ami azonnal beállt, amint elfogyott a lendülete?

Petersen esetlenül táncolni kezdett, Vriens pedig éberren figyelte egy sarokból, amelyben egyedült állt.

– Miért ilyen komolyak?

– De hát...

Mindenki annyira búvalbélelt. Én így nem tudok élni... Jöjjön, igyék...! Igen...! A kedvemért...

Odahúzta Petersent az asztalhoz, ahová az enni- és innivalók voltak kirakva.

– Gyere te is, kedves... – szólt oda Katia Vriensnek. – No gyere már...! Nem akarom, hogy szomorkodjatok... Ma nem lehet...

Ez alkalommal Katia túlzásba vitte a dolgot. Három pohárral hajtott fel az italból, egymás után, majd végigsimított a homlokán.

– Kérek egy cigarettát... Nem, ne abból! Itt van valahol az enyém is... a csudába, Vriens!

Türelmetlenül toppantott a lábával.

– Senki se indítja újra a gramofont?

Először, amióta a dohányzóba léptek, leült, és vállat vonva Schuttringerre nézett, aki nagyjából annyi elevenséget mutatott, mint egy kődarab.

– Jöjjön, üljön le ide, kapitány... maga is, kedves...

Petersent a jobb, Vriens a bal oldalára akarta ültetni. A fiatalember azonban kissé habozva, de állva maradt.

– Mi ütött magukba, mindnyájukba? Úgy állnak ott, mintha temetésen volnánk! Adjanak inni... igen, kérek még! Egymagamban kell innom... de se baj!

– Nyugodjon meg... – vágott közbe bátortalanul a kapitány.

– Minek nyugtatgat? Mi ez, hajó vagy székesegyház...? Bárcsak feltenne valaki egy kis zenét!

Katia kivetkőzött magából. Az elfojtott idegesség, amelyet eddig is érezni lehetett körülötte, most átvette felette az uralmat. Zabolátlan teremtménnyé vált, aki képtelen visszafogni magát, nem tudja visszanyerni a hidegvérét.

– Ki iszik velem? Senki?

Vriens lehajolt hozzá, és dadogott neki pár szót, amelyeket csak Katia hallott, nyilván a józan belátására akart hatni velük.

– Te csak hagyjál békén... Ha inni akarok, az én dolgom, nem?

Nem állt túl távol az összeroppanástól. A kapitány érezte a közeledtét, félt tőle, de örült is neki.

Talán fény derülhet valamire a felfokozott hangulatnak köszönhetően. Meglehet, a rue Delambre gondnokának beszámolóját is jobban értette már, amelyet gondolatban Katia-féle nőkkel népesített be.

– Adjon, kérem, tüzet...

Katia a három, egyelőre teli üveget nézte. Schuttringer meggyújtott egy nagy, fekete szivart, amely kesernyés szagot árasztott. Evjen próbált minél közömbösebbnek látszani.

Katia hirtelen felállt, egy dühös mozdulattal a földre döntötte az üvegeket, és az ajtó felé szaladt. Ott egy pillanatra megállt, hátrafordult, és észrevette a felé igyekvő Vriens.

– Nem... nincs szükségem senkire... – mondta a nő akadozó hangon.

És olyan gyorsan rohant le a lépcsőn, hogy csak valami csoda folytán tudta megőrizni az egyensúlyát.

A fiatalember habozott egy pillanatig, majd ő is kiment.

Petersen a társaira nézett. Mindnyájan szégyenkezve álltak. A másodtiszt azt mormolta:

– Elmehetek lefeküdni?

Ami Evjent illeti, gondterhelten járkálni kezdett a dohányzóban. A kapitány az ajtóig ment, ahol majdnem összeütközött az utaskísérővel. A karjánál fogva felhúzta őt a sétafedélzetre. Mindkettejükre hópehelyek telepedtek, amelyeket az egyre hevesebben fújó szél terelt ide-oda körülöttük.

– Hol van a hölgy?

– A kabinjában... Mi történt? Mikor elfutott mellettem, csupa könny volt az arca.

– Vriens hol van?

– A hölgy becsukta az ajtót az orra előtt... Vriens ott áll a kabinja előtt, és beszél hozzá... Nem értettem, mit mondott. A hölgy berúgott? Egy kérdés, kapitány: Storm kisasszony számlájához írjam a pezsgőket?

Persze... menjen.

Petersen észrevett egy alakot az árnyékban. Pontosabban először nem látott többet egy parázsló cigarettánál. Gyors léptekkel elindult felé, hogy felderítse a bujkáló kilétét, aki nem volt más, mint Peter Krull.

– Te meg mit keresel itt?

A fűtő nagy nyugalommal kivette a szájából a cigarettát.

– Láthatja, levegőzők egyet...

– Pihenőd van?

– Nem! De adtam egy koronát a kollégának, hogy vegye át a helyem... Ehhez jogom van! Amíg elég szén van a kazánban...

Nem is próbálta megmagyarázni, miért választotta épp ezt a helyet, és nem tett úgy, mintha természetes lenne a jelenléte. Ellenkezőleg! Apró szemei ellenségesebben villogtak, mint valaha.

– Ideges a kis hölgy! – tette hozzá, mivel a kapitány tanácsstalanul állt mellette.

– Benéztél a kajütblakon?

– Igen, láttam mindent, végig!

Azzal Peter átköpött a korláton, és a szeles idő ellenére megpróbált sodorni még egy cigarettát.

– Talán korábban is ismerted a kisasszonyt?

– Őt személyesen nem ismerem, de hasonló nőket, hogyne! Eggyel meg is jártam...

– A hamburgi vigalmi negyedben? – kérdezte Petersen, hogy a helyére tegye a fűtőt.

– Berlinben. Ismeri a nyugati felét? A Jacobstrassét? Egy modern utca, nagy, modern villákkal, körülöttük kertekkel...

Átkutatta a zsebét gyufa után.

– Mit csináltál ott?

– Semmi hasznosat... A bíróságon dolgoztam gyakornokként, de soha nem tettem be a lábam a tárgyalóterembe... Volt egy nagy kocsim... Mit szól hozzá? Az egyik első, csúszószelepes autó volt.

És folyton a gúnyos tekintet, a flegmaság, amely felbőszítette Petersent.

– És a nő?

– Elvált, mikor elvettem... Előtte Breckmann, a Ruhr-vidéki acélgyáros felesége volt. Most, ha minden igaz, Egyiptomban él, ahol valami angol konzulhoz vagy követhez ment hozzá...

A kapitány bepillantott a legközelebbi ablakon, és Evjent látta meg, aki épp elhagyta a dohányzót, és Schuttringert, aki, még mindig félálomban, kiürített két teli pezsgősüveget.

Krull története annyira zavarta a kapitányt, mintha valami erkölcstelenséget hallott volna. Derék középosztálybeli norvégként minél kevesebbet akart tudni a világ kétes és ellentmondásos feléről.

– Mi bizonyítja, hogy nem hazudik? – nyugtatgatta magát Petersen.

Ugyanakkor oldalvást ismét a fűtőre pillantott, és eszébe jutott az ellenérzése, mikor először megpillantotta. Már akkor is látta rajta, hogy nem volt mindig kikötői patkány.

Ösztönösen nem tegezte többé.

- Miért jött ki ide a fedélzetre?
- Látni akartam.
- Micsodát?
- Ezeket!

Egy hófehér hegy előtt haladtak el, amelyen piros fény igazította útba a hajókat. Lent a parton kis faház állt egymagában, amelyet csak pár pillanatra lehetett látni.

Itt is éltek emberek, több tucat kilométerre minden lakott helytől! És még csak út sem vezetett hozzájuk! Csak egy vékony földcsík húzódott a függőleges sziklafal tövében, amely táplálékot adhatott pár kecskének vagy báránynak.

A dohányzóban Schuttringer felkelt, és kinyújtózott, mint aki a végsőig kimerült, majd észrevette Petersen üvegét, amelyben még volt némi folyadék, és kiitta.

- Milyen semmiségnek tűnik...

A kapitány ijedten megrándult, ahogy hirtelen megint meghallotta Krullt, akinek a hangja most lágy, nosztalgikus volt.

- Mi tűnik semmiségnek?

– A pezsgő! Nem túl híres fajta, de mégiscsak pezsgő... Maga ezt nem értheti. Menjünk! Ideje átvenni a munkát a kollégámtól, különben még egy koronát fog követelni rajtam... Egy jó tanács, kapitány, ne ártsa bele magát *ebbe az egészbe*...

Azzal már el is távolodott. Petersennek vissza kellett volna hívnia őt, ám úgy ítélte, hogy méltóságán aluli volna. Inkább várt, míg a fűtő el nem tűnik. Ahogy elhaladt a dohányzó előtt, látta, hogy már üres. És a lenti folyosó is üres volt, eltekintve az utaskísérőtől, aki egészen éjfélig az őrhelyén ült.

- Vriens...?

- Elment, mert látta, hogy a hölgy úgyse fogja beengedni.

- A többiek?

– A kabinjukban vannak... Evjen úr egy üveg ásványvizet kért tőlem.

Petersen egy pillanatig mozdulatlan maradt. Ekkor vette észre, némileg bosszúsan, hogy bár nem volt részeg, mégse állt olyan biztosan a lábán, mint máskor.

- A fűtő nem szokott erre mászkálni?

- Melyik fűtő?

- Semmi...! Mindegy. A kávémat fél hatkor kérem, mint mindig.

Mintha zajt hallott volna Katia Storm kabinjából. Az utaskísérő jelenlétében azonban nem mert hallgatózni az ajtajánál. Kicsit később, vetkőzés közben Petersen maga is meglepődött, mikor azt mormolta maga elé:

– Mit akart ezzel mondani?

Peter Krull mondata volt az, amelyet nem tudott megemészteni.

– *Egy jó tanács, kapitány, ne ártsa bele magát ebbe az egészbe...*

Aznap éjjel azt álmodta, hogy Katia, aki egy angol konzul felesége, táncolni hívja őt egy háromkéményes gőzhajó első osztályú szalonjában.

A nő furcsa módon szorította lábát a partnere lábához, és hirtelen, a kacagó jelenlévők szeme láttára szájon csókolta, míg egy pincér, aki Peter Krull kiköpött mása volt, úgy járkált körbe, mint egy szotyolaárus, azt kiabálta:

– Ki kér belőle? Ki szeretné megkóstolni...? Itt a pezsgő!

7. A pénztárcák napja

A szerdai nap, amely kétórás trondheimi tartózkodással kezdődött, olyan nyugodt volt, hogy az már természetellenesnek tűnt.

Mióta kifutottak Hamburgból, Petersen nagyon keveset aludt, és – bizonyára a pezsgő miatt is – erőtlennek érezte magát mind testileg, mind lelkileg.

Mikor az utaskísérő odalépett hozzá a hídon, és közölte, hogy Katia Storm nem érzi jól magát, és nem kívánja elhagyni a kabinját, a kapitány csak megvonta a vállát, és párszor a pipájába szívott, rövid szippantásokkal, gyorsan egymás után.

Egész délelőtt nem látta Vrienst. A híd teljesen elhagyatott volt; a feltámadó szél apró szemű, homokhoz hasonló hóval terítette be őt, ami mintha be akart volna férközni az ember bőre alá is.

Közeledtek a sarkkörhöz. A hegyfalak tövében meghúzódó házak egyre ritkábbá váltak. A *Polarlys* aznap három apró településnél kötött ki, amelyekben nem volt több egy tucatnyi háznál, és a férfiak szörmekabátokban rakodták le a ládákat és hordókat.

A harmadik kikötő partját majdnem hatvan centi vastag hó lepte, a fiatalok sílécen vagy csúszótalpon közlekedtek. Az ég szürke volt, ahogy a tenger is. Annyira szürke, hogy a fény mintha a fehér hegyekről áradt volna, amelyek kanyargó vonalait a hajó hűségesen követte.

Az ebédnél csak a kapitány, Evjen és Schuttringer ültek az asztalnál. Evjen két vagy három, udvariasságból elhangzó mondata után a beszélgetés megakadt.

Kifelé menet Petersen megrázta a tapintatos rendőr kezét, aki a lehető legkevesebbet akart alkalmatlankodni.

– Ha ez így megy tovább, nem fog történni semmi, és kitűnő lesz az utunk! – örvendezett Jennings. – Meggyőződésem, hogy a gyilkos a stavangeri öböl fenekén pihen.

A kapitány nem akart neki csalódást okozni.

– Mit csinál Storm kisasszony? – kérdezte az utaskísérőt, aki akkor lépett ki a kabinjából egy tálcával a kezében.

– Az ágyon fekszik, arccal a fal felé. Szinte semmit sem evett. Nem is beszél...

Három óra körül, nagyjából egy óra alvás után Petersen felment a hídra, ahol Vriens őrködött. Míg a fiatalember szalutált, a

kapitány csak intett neki a kezével, és a kormányoshoz fordult, akivel már több mint száz utat tettek meg együtt.

– Ideje leponyvázni a raktárnyílásokat, nem?

Eddig a pontig egy szinte zárt szigetlánc védelmében hajóztak. Ez a sor Lofotennél folytatódott, ám estére már ismét a nyílt tengerre érnek, ahol minden bizonyjal erős szél fogadja őket.

– Jobb lesz, igen – felelte a szörmébe burkolózott, fatalpú cipőt viselő óriás.

Vriens szokás szerint a híd sarkán állt, míg a közepén elhelyezkedő, kétujjas rénszarvasbőr kesztyűt viselő révkalauz időről időre jelezte a kormányosnak a követendő irányt.

A kapitány egy percig összehasonlította a két alakot, majd ismét vállat vont. Nem akaródzott neki megszólítani a fiatalembert. Láta rajta, hogy szégyelli magát, és rá se mer nézni a kapitányra.

Ám mégis Vriens volt az, aki odaoldalgott, és azt mormolta:

– Kapitány, azt akarom mondani...

Petersen várt, a válla fölött nézve a fiúra.

– ...hogymiután visszaértünk, természetesen felajánlom a kilépésemet...

Csak egy mordulást kapott válaszul. Petersen lement a lépcsőn, bepillantott a dohányzóba, ahol Bell Evjen rendezgette az üzleti papírjait.

A délután egyhangúan telt. A vacsora az ebédhez hasonlóan zajlott, azzal a különbséggel, hogy a nyílt vízi hullámmozgás miatt a poharak és tányérok csúszkáltak az asztalon. Evjen könnyedén vette a dolgot, bár a mosolya kissé erőltetett volt.

Ám Arnold Schuttringer, aki egy ideje összeszorított fogakkal ült, hirtelen felpattant, és nagy, bizonytalan léptekkel az ajtó felé sietett.

– Valóban beteg Katia? – tudakolta Evjen.

Petersen háritó mozdulatot tett.

– Szeles nő...! Tegnap este azt hittem, hogy rossz vége lesz...

A kapitány fél füllel folyton a hajótesthez csapódó hullámok moraját figyelte. Amikor hallotta, hogy egy nagyobb víztömeg zúdul az előfedélzetre, letette a szalvétáját, futtában felkapta kecskeszőr kabátját, és kiszaladt.

Fent két alak hajolt a korlátra. Az apró szemű hó felhőjén túl látta annak a kisebb kikötőnek a fényeit, ahol ki kellett kötniük. Petersen vetett egy pillantást Vriens sápadt arcára, és látta, hogy ugyanúgy összeszorította a fogát, mint Schuttringer.

– Rosszul érzi magát? – kérdezte Petersen mogorván.

– Nem!

Vriens kiáltva mondta ezt, és kihúzta magát, de láthatóan tetőtől talpig vacogott a túl vékony ruhájában.

– Ezt vegye fel!

A kapitány átnyújtotta neki a kabátját, váltott pár szót a révkalauzzal, és lement aludni. Aznap egyszer se látta Peter Krullt.

Ami Katiát illeti, gondolatban maga előtt látta őt az ágyán összekucorodva, a tengeribetegség újabb áldozataként, ám makacsul elutasítva a segítséget.

A csütörtöki nap legkellemesebb pillanatai Petersen számára a reggeli órák voltak, amelyet a kalauzzal töltött az őrségben. Időközben elhagyták Bodó-t. A *Polarlys* átkigyózott a Lofotenszigetek között, és óráról órára egyre mélyebben hatolt egy hóviharba. Néhány percig semmit sem lehetett látni, és képtelenség volt nyitva tartani a szemet. A finom hókristályok a ruha és a cipők legkisebb réseibe is behatoltak.

A férfiak megállás nélkül járkáltak a hídon, néha megálltak, hogy átadják egymásnak a dohányos zacskót vagy az öngyújtót. A hőmérő mínusz tizenkét fokot mutatott, és mikor pár pillanatra kiderült az ég, a halvány napfényben megpillanthattak két vagy három vihargócot a horizont különböző pontjain, és a magasodó sziklákat, folttalan hótakarójukkal, házak nélkül, növények nélkül, egyetlen élőlény nélkül.

Hatalmas hegyvonulatok ostromolták az eget. Némelyik csúcs körvonalai már harminc kilométerről kivehetőek voltak.

Majd hirtelen egy nyolc-tíz méteres halászhajó bukkant fel, és szinte sűrölte a *Polarlyst*: árbocköteleire vastagon ráfagyott a jég, a fedélzetét belepte a hó. Két férfi ült rajta, alakjukat teljesen eltüntette a négy vagy öt réteg ruha, amit felvettek. A korlát fölé hajolva eresztették a vízbe hálójukat.

A levegő jeges hidege szúrta a tüdőt. Petersen mégis nagyokat szippantott belőle, mintha a tiszta oxigén életet öntene bele, és elűzné a rue Delambre ágyán fekvő meztelen lány és az összekaszabolt mellkasú Sternberg rémképét, akinek lepedőt szorítottak az arcára.

Petersen teljes közönnyel szemlélte a stavangeri rendőrt, aki nem tudta, mihez kezdjen magával, ezért egy kis bemélyedésbe húzódott a szél elől, és a tájat nézte.

Egy tüsszentés ijesztett rá, amely a háta mögül érkezett. A homlokát ráncolva fordult Schuttringerhez, aki akkor lépett fel a hídra.

– Mit óhajt?

A lépcső alján egy felirat tiltotta meg az utasoknak a felmenetelt a hídra, ahol nem volt semmi keresnivalójuk.

– Négyszemközt szeretnék beszélni önnel, kapitány!

Még sose beszélt ennyit egyszerre. Merevnek, tétovának tűnt. Levette a sapkáját, tar koponyája furcsán hatott a hideg környezetben.

– Tegyen valamit a fejére! Mit kíván?

A német a révkalauz felé mutatott.

– Előtte beszélhet.

– Rablás áldozata lettem.

– Hogyan?

– Valaki behatolt a kabinomba tegnap este vagy ma reggel, és elloptott kétezer márkát és pár száz koronát a bőröndömből. Ne haragudjon, hogy egy új gonddal jövök az eddigiek mellé... ám mindenképp meg kell találnom ezt a pénzt, mert ez minden, amit magammal hoztam az útra...

A kalauz megfordult, és érdeklődve figyelte az utast.

– Biztos benne, hogy eltűnt a pénz? – kérdezte Petersen komor arccal.

– Egészen biztos! Óvatosságból nem tettem a pénztárcámba, hanem egy egyszerű, kék borítékban a párnám alá dugtam.

– Mit csinált ma reggel?

– Nyolckor fürödni mentem. Vagyis ekkor üres volt a kabinom. Aztán az étkezőbe mentem, és a hátsó fedélzeten sétálgattam. Csak az előbb vettem észre, hogy...

A kapitány a kalauzhoz fordult:

– Itt hagyhatom egy percre?

Ő ment le először a lépcsőn. Amikor elment az étkező előtt, belefutott az utaskísérőbe:

– Látott ma délelőtt bemenni valakit a 22-es kabinba?

Az utaskísérő megrándult, mint egy bábu, és azt dadogta:

– A 22-esbe is? Pont most kérdezte meg Evjen úr, hogy bement-e hozzá valaki...

Evjen, akinek nyitva volt az ajtaja, kilépett a kabinjából. Hallotta, hogy róla van szó.

– Kapitány! Bejönne egy percre?

Ideges volt, ám megőrizte higgadtságát. Csak hosszú, ápolt ujjainak mozgásán látszott meg a nyugtalansága.

– Elloptak magától valamit?

Ám Evjen bizalmatlanul tekintett Schuttringerre.

– Jöjjön be egy pillanatra, kérem!

Bezárta az ajtót Petersen mögött.

– Tudja, hogy évente csak egyszer utazom délre. Ekkor veszem fel azt az összeget, amely legalább az év hat hónapjára fedezi a vállalkozásom költségeit... Kirkenesben nincsen bank. Ebben a disznóbőr mappában tegnap este még ötvenezer korona volt bankjegyekben, és pár aranyérme, a feleségemnek szoktam vinni ajándékba.

– Eltűnt?

– A mappa üres... az imént vettem észre. A dohányzóban dolgoztam, és szükségem volt egy dokumentumra, amelyet szintén ebbe a mappába tettem. Valaki feltörte a mappám zárját, miután megtalálta a holmim között...

Schuttringer türelmetlenül járkált fel és le a folyosón.

– Megtenné, hogy egyelőre nem beszél erről senkinek?

– Mit akar tenni? Gondoljon bele...

Petersen kilépett az ajtón, és ugyanúgy nem szólt semmit a némethez sem, aki azt ismételte:

– *Mindenképp* elő kell keríteni! Érti? Nincs több pénz nálam, és...

A kapitány ugyanott találta Jenningset a fedélzeten, és a rendőr barátságosan mosolygott rá, ahogy meglátta.

– Jó napot, kapitány! Ezt nevezem, micsoda gyönyörű táj! A déliek nem is sejtik...

– Jöjjön velem!

A kabinjába vitte a férfit, és becsapta az ajtót mögötte.

– Két lopás történt a fedélzeten, egy a tizennégyes, vagyis a szomszédos kabinban, ahonnét ötvenezer koronát tulajdonítottak el, a másik a huszonkettesben, ahonnét nagyjából kétezer márka tűnt el.

– Az lehetetlen! – kiáltott fel a mit sem sejtő felügyelő. – Hogy itt, a fedélzeten...!

– Tegnap este vagy ma reggel, igen! Három dolgot kérek öntől, haladéktalanul: először is alaposan kutassa át Katia Storm kabinját...

– Azt hiszi...

– ...ha szükséges, motoztassa meg az utaskísérő hölgyel... Aztán nézzen körül a harmadtisztem kabinjában... Végül, ha nem talál semmit, vessen egy pillantást egy bizonyos Peter Krullra is, aki a kazánházban dolgozik.

– Igen, magam is úgy vélem, hogy inkább errefelé...

– Ha nincs ellenére, szeretném, ha a német hölgyel kezdené... A kabinjában van.

– Mit mondjak neki?

– Mondja azt, hogy valami elveszett, és a maga kötelessége, hogy átkutassa az egész hajót.

– Velem jönne?

Petersen habozott, majd hirtelen hevesen bólintott.

– Igen, elkísérem!

A lépcsőn találkozott Evjennel.

– Megtenné, hogy a dohányzóban várja meg a híreket Schuttringer úrral?

Az utaskísérőhöz pedig így szólt:

– Kérem, ügyeljen rá, hogy senki se lépjen a folyosóra, amíg nem szólok!

Látszólag nagyon nyugodt volt. Ám belül forrt benne az indulat. Ő kopogott be Katia ajtaján, és eltelt kis idő, mire válasz jött odabentről.

– Ki az?

– A kapitány. Fontos ügyben jöttünk.

– Ma nem akarok felkelni.

– Kénytelen vagyok zavarni, hölgyem! Bocsásson meg...

A hajók többségéhez hasonlóan a *Polarlys* kabinjait se lehetett belülről bezárni. A kapitány elfordította a gombot, és intett a felügyelőnek, hogy lépjen be.

A virginia-dohány és parfüm keverékének nehéz illata csapta meg az orrukát. A füst olyan sűrű volt, hogy az első pillanatban nem is vették észre a fiatal nőt, aki pizsamában feküdt az ágyán.

A haja kócos volt, a pizsamakabátja félig kigombolva, ám a legszembetűnőbb az izzadságtól nedves bőre, a sápadt arca volt.

Ösztönös mozdulattal a fal felé húzódott, próbálta elfedni magát a takaróval, amin feküdt, ám nem tudta magára húzni.

– Nagy értékű lopás történt a fedélzeten...

– És engem gyanúsít vele?

– Senkit se gyanúsítok. Viszont a felügyelő kötelessége, hogy átkutassa a hajót.

Katia élesen, gúnyosan felkacagott, és felkelt az ágyból, nem törődve többé a hiányos öltözetével.

– Hát jó! Kutassanak csak. Nem gondoltam, hogy a norvég szokások...

Másodszor kerültek szóba a nemzetiségek. Hiszen Vriens ugyanilyen bántó szándékkal ejtett ki egy hasonló mondatot.

– Ne menjek ki? Az ágyamat is át akarják kutatni?

Szaggatott mozdulatokkal lehúzta a lepedőt, a huzatokat, közben a földre esett egy német nyelvű regény, amibe éppen belefogott.

Petersen elcsodálkozott, mennyire megváltozott Katia viselkedése az előző napokhoz képest. Egészen addig, a lerészegedését leszámítva, mindig uralkodott magán, sose jött zavarba, sose keltett gyanút.

Ám most ügyetlenül megjátszott felháborodásával valódi pánikot próbált leplezni.

Kacarászott, le-fel járkált, látszott, hogy valami sértést akar a fejükhöz vágni. Kihúzott egy bőröndöt a poggyászhálóból, a földre hajította, és szétszórta a tartalmát a kabinban.

– A fehérneműm! Gondolom, ez is érdekli magukat, nem?

Nem volt rendesen felöltözve, ki se volt festve, és láthatóan izzadt is; mindez együtt csak növelte a zavarodottság benyomását.

– Mit akarnak még látni...? Várjanak, hiszen lehet, hogy a pizsamám alá dugtam a pénzt. Levegylem?

Kigombolta a pizsamakabátot.

– Most már meggyőztem, kapitány? Vagy nem is akart mást, csak meglepni egy nőt az ágyában? Várjon, a kalapos dobozomban még szét se nézett!

A füléig elpirult felügyelő esetlen mozdulatokkal próbált mentegetőzni. Ám Petersen, aki az ajtóban maradt, komoran és hideg-vérűen állt, és eszébe ötlöttek a fűtő szavai:

Egy jó tanács, kapitány, ne ártsa bele magát *ebbe az egészbe...*

Talán kezdte sejteni ezeknek a szavaknak az értelmét? Nem volt-e Katia Storm idegenebb, titokzatosabb előtte, mint egy lappföldi nő, aki a hátán cipelte gyerekeit a tundrán keresztül?

Petersen felesége egy protestáns lelkész legidősebb gyermeke volt. A férfi egy éven át udvarolt neki a halványzöldre festett falú fatemplom kertjében, ahol a szerelmeseket körülvették a menyasszony öccsei – a legkisebb hatéves volt.

A felesége orgonázott, Petersen hegedűn kísérte. Ilyen alkalmakkor semmi sem maradt a férfiban a rengeteg hátrahagyott kikötőből, a kegyetlenségekből, amelyekkel útján találkozott, és nem próbálta megfejteni az okaikat.

A másodtisztje jegyben járt valakivel. A főgépésznek nyolc gyereke volt.

Nyáron, mikor a hajó tele volt turistákkal, mikor zene szólt a gramofonból, és minden sarokban flörtölt valaki, megtörtént, hogy a kapitány valaki más kabinjában töltötte az éjszakát.

Ám másnap ezeket a kalandokat elfelejtette. Kitörölte az emlékezetéből a futó arcokat. És Tromsöben lappok készítette játékokat vett a gyerekeinek.

Így megtapasztalhatta már, hogy léteznek rendkívül, sőt ijesztően izgága nők, akik képtelenek egy takaros és kényelmes faházban leélni az életüket. Némelyek annyira zavarba hozták heves közeledésükkel, hogy a kapitánynak csak egyetlen kívánsága maradt: kibontakozni fülledt ölelésükből, és újra a hajója hídján állni!

Katia is ebbe a típusba tartozott. És Petersen makacsul figyelte őt, meggyőződve arról, hogy végül sikerül megértenie.

A kabin levegője megdöbbenetette, ahogy a kigombolt pizsama is, és az alig domborodó mellek. Még sok más részletet is észrevett: a zöld üveges Chartreuse konyakot, a cigarettacsikkeket, az alsóneműt, amelyek létezéséről a felesége mit sem tudott.

Egy pillanatig a kabinba képzelte Vrienst, aznap este, mikor a pár bezárkózott.

– Semmi – mormolta a rendőr szégyenlősen.

– Komolyan befejezték? Hát mégse vagyok tolvaj? Még be kéne nézni a matracba is, nem?

Annyira el volt szorulva Katia toroka, hogy inkább azt várta az ember, hogy könnyekben tör ki, mint hogy értelmes szótagokat ejtsen. Állva maradt, kihúzva magát, csípőre tett kézzel, míg a két férfi ki nem ment a kabinból. Csak miután az ajtó hangos csattanással bezárult mögöttük, jutott Petersen eszébe, hogy nem kért elnézést.

– Menjünk Vrienshez!

– Tényleg gyanakszik a hölgyre? – kérdezte a felügyelő.

Vörös fülei és kitérő pillantása világosan hírül adták, hogy őt is összezavarta és valamiképp ámulatba ejtette az egyszerű látogatás, amely életének megszokott körén kívül esett. Mintha egy másik világba tett volna kirándulást, az érzelmek, az érzéki ingerek új birodalmába.

Egy matróz a réz alkatrészeket fényesítette a folyosón.

– A harmadtszt a kabinjában van?

– Nem! Nem láttam őt...

Petersen benyitott. Az első dolog, amin megakadt a szeme, az ágy fölötti nagyméretű fekete-fehér fénykép volt a delfzijli tengerésziskola hajójáról, amelyen a növendékek koszorúja állt egyenruhában, fehér kesztyűben fent a hídon, a szalonban, sőt – a legfiatalabbak – büszkén feszítve a vitorlarúdon.

Az asztalon a norvég *Hajózási szabályzat*, a bóják és jelzések fejezetnél kinyitva.

– Kutassam át? – sóhajtott fel a rendőr.

A kapitány némi kelletlenséggel vonta meg a vállát.

– Kezdje el!

A bőröndben még az iskolai fehéreneműk voltak, amelyekre vörös fonállal hímezték rá a számukat. Volt egy másik fotó is, amely egy évváró esten készült: konfettivel és az ünneplés egyéb kellékeivel, és az egyenruhás kadétok közt nevetgélő, teltkarcsú holland lányokkal.

Vriens papírcsákót viselt a képen, és egy sarokban húzta meg magát, talán szégyellte a jelmezét, és a vaku villanásakor behunyta a szemét.

Jennings előhúzott három szótárt egy tengerészszsákból, és alattuk finom szövésű női zsebkendőt talált, Katia parfümének illatával. Végül egy füzet alól egy bankjegyköteg került elő.

Petersen és Jennings egyszerre pillantották meg. Mindketten döbbenetesen nézték.

– Számolja meg! – mondta a kapitány rekedten, hangjának szokásos zöngéje nélkül.

Két percig csak a szinte négyzet alakú ezerkoronás bankjegyek zizegését lehetett hallani.

– Negyven.

– Biztos benne?

– Kétszer is megsámoltam.

Lépések közeledtek, és Vriens alakja jelent meg az ajtóban.

Nagyjából olyan zavartnak látszott, mint az évváró fényképén. Előbb a kapitányra nézett, aztán Jenningsre, és csak ezután vette észre a bankjegyeket.

A változás villámgyorsan ment végbe. Már egyébként is megviselt arca pillanatok alatt még beesettebb lett, és válla meggörnyedt, mint egy betegé.

Nem mondott semmit. Lógó karral állt, tekintetét a negyvenezer koronára szegezte, és kábán várta, mi fog történni.

8. *Katia vagyona*

Vriens nem várta meg, míg faggatni kezdik, lerogyott az ágyra, nyitott bőröndje mellé.

– Elmondaná, honnét került ide ez a pénz? – kérdezte a kapitány, akaratlanul szinte barátságos hangon.

A fiatalember csüggedten vállat vont. Üres tekintettel nézte a linóleumpadlót.

– Nem loptam.

– Vagyis valaki megkérte rá, hogy rejtse el magánál?

Fogalmam se volt róla, hogy itt van... Ma reggel hétkor meg nem volt itt...

Színtelen hangon beszélt, nem próbálta meggyőzni kihallgatóit. És ettől fogva nem tudtak belőle mást kihúzni, csupán ennyit:

– Nem loptam... Nem tudok semmit...

Alig lépett ki a kapitány és Jennings, mikor az ajtó mögül szívet tépő zokogás hallatszott, kétségbeesett nyögések kíséretében, mire a felügyelő zavartan és aggódva nézett Petersenre.

– Maga szerint...

– Nem tudom! – felelte a másik szokatlan éllel.

– Hiányzik tízezer korona...

– És Schuttringer kétezer márkája is, igen!

A kapitány meggyorsította a lépteit. Megszólalt a gong, hangja visszhangzott a folyosón. Bell Evjen már helyet foglalt az étkezőben. Az akkor érkező Schuttringer vette észre először a bankjegyköteget Petersen kezében.

– A pénzem! – kiáltott fel, és tett feléjük pár lépést.

– Nem találtuk meg. Egyelőre negyvenezer korona került elő, Evjen úr pénze...

– Negyvenezer? – ismételte meg a német, és érdeklődve figyelte a bankjegyeket.

– Remélem, hogy Jennings felügyelő a többit is elő tudja keríteni.

Vajon kinek juthatott eszébe...

– Kérem, egyelőre nem adhatok felvilágosítást.

– Elnézést – felelte Schuttringer makacsul –, de bizonyára az én pénzem is az lopta el, aki az úrét. Jogom van tudni...

– Kérem, szolgálja fel a reggelit! – fordult Petersen az utaskísérőhöz. – Storm kisasszony még nem jött ki a kabinjából?

– Nem láttam...

– Nem is csengetett?

– Nem, kapitány!

– Kérem, tegye el a pénzt a széfbe az utazás végéig! – kérte Bell Evjen, aki kellemetlenül érezte magát a közszemlére tett bankjegyei miatt.

A szemüveges német azt mormolta:

– Nekem is azonnal ezt kellett volna kérnem, a lelegején. Szép lesz Kirkenesben, ha...

Petersen nem hallotta a többit. Alig érkezett meg a kabinjába, ahol betette a pénzt egy hordozható széfbe, mikor kétszer felharsant a hajókürt. Megfogta kecskebőr kabátját, és elmenőben odaszólt az utaskísérőnek:

– Majd később reggelizek!

Megérkeztek Svolveerbe. Februárban, a tőkehal szezonja idejére három- vagy négyezer halászhajó is összegyűlt itt, Norvégia minden sarkából.

Vitorlarudak erdeje fogadta őket, és erős gyantaszag.

A faluban pedig, ahol máskor csak a kétezer helybeli lakott, most tele voltak az utcák szánokkal, szörme- vagy viaszosvászon kabátot viselő férfiakkal. Mindenhol halomba dobálva állt a már szózott tőkehal.

A kikötő közepén kis fekete gőzhajó állt kisebb hajók gyűrűjében. Itt vásárolták fel a halakat, amelyek így nem is kerültek a szárazföldre, hanem még aznap éjjel elszállították őket Aalesundba.

Petersennek kezét kellett rázni az üzletfelekkel, meghallgatnia a legújabb híreket és fogási adatokat, míg a felügyelő a fedélzeten örködött, a lehető legkevésbé feltűnően.

Az előző napon három hajó is elsüllyedt, az örvény vitte el őket. Viszont a falu környékén kevesebb mint egy hónap alatt negyvenötmillió tőkehalat fogtak ki.

Petersen csak fél füllel hallgatta a beszámolókat. Tekintete ismerős környezetet és ismerős arcokat látott: többnyire világos színűre festett faházakat, lejtős, végig hóval fedett utcákat, a süllyes gyerkőcöket, akik a lejtőn csúszkáltak, vagy a ládák, hordók és szánok között szlalomoztak.

Ötven-száz tonnás hajók horgonyoztak ugyanannál a mólónál, mint a *Polarlys*, és egy palatáblára volt felírva a hely neve, ahová szállítottak. Mindenhonnan üdvözlő hangok érkeztek Petersen felé, aki megpróbálta megőrizni a halvány mosolyt az ajkán.

Látta, hogy Evjen és a német egymással szemben ülnek az étkezőben. Egy tarka, élénk színű ruhát és négyszögű kalapot viselő lapp állt a famóló végén, és kedvtelve nézte a mozgalmas

látványt, míg messzebb, a hosszan elnyúló öböl túloldalán ki lehetett venni a hófedte hegycsúcsokat, ahonnét érkezett.

Színes, életteli, mégsem kapkodó forgatag volt ez. És vidám is, az északi súlyossággal együtt, amely mindig lenyűgözte a kapitányt.

Míg próbált elmerülni a környezet hangulatában, hirtelen eszébe villant valami. Katia képe, ahogy izzadtan fekszik az ágyon rendetlen kabinjában, a fülledt levegőben.

A. *Polarlys* mögött egy halászhajó siklott el, amelyen két, precíz mozdulatokkal dolgozó férfi állt egy térdükig érő tőkehalkupac közepén. Levágták a halak fejét, kitépték és egy vödörbe dobták a nyelvüket, hosszában kettévágták a testet, majd két egyforma filét kaptak, a gerincet és a beleket pedig a vízbe dobták.

Petersen követte őket a szemével, de már csak díszletként érzekelte a távolodó hajót, míg a fiatal nő alakját minden részletében maga előtt látta.

– Nem volt pénz Katia kabinjában!

Felidézte Jennings minden mozdulatát. Újra maga előtt látta a finom fehérneműket, többek közt a hálóingeket is, amelyekre úgy rácsodálkozott. De pénz nem volt nála! Nem találtak pénztárcát!

Próbálta felidézni a ködös stavangeri éjszakát, mikor először átkutatták a kabint, és emlékei közt nem szerepeltek bankjegyek.

A felügyelő a korlátra hajolva nézelődött, előtte libasorban haladtak el a rakodók.

Petersen kicsit távolabb Krullra lett figyelmes, aki még mindig nem borotválkozott, és vörös szőrszálak borították az arcát. A kapitánynak úgy tűnt, hogy a fűtő őt figyeli, ezért elfordította a fejét.

– Add le az első jelet! – parancsolta a másodtisztnak tíz perccel az indulás előtt.

– Kapitány úr! Igaz, amit hallok, hogy Vriens...?

– Fogalmam sincs!

– Nem ő van most őrségben?

– Ha nem jön ki, állj be helyette!

A napsugarak és a pára pár pillanatra áttetsző felhőket formáltak az égen, és fény vetült a vitorlák csoportjára, egy hajó csillogó orrdíszére és egy palával borított templomtoronyra, aztán ismét átadták a helyet a szürkéségnek és a hónapnak.

A lapp némi tünődés után felszállt a *Polarlys*ra, és vett egy harmadosztályú jegyet Hammerfestig. Ám nem akart lemenni a kabinokba, inkább leült a csörlőre, ahol Petersen három óra múlva ugyanolyan helyzetben találta.

– Második jelzés!

Az emelőket behúzták, visszacsukták a raktárak nyílásait, amelyek már kezdtek kiürülni.

A kikötőben és a városban terjengő erős halszag ellenére a kapitány még ott érezte az orrában Katia kabinjának édeskés illatát.

– Vriens odafönt van?

A harmadtszinten volt az örködés sora. Amikor Petersen felemelte a fejét, megpillantotta a fiatalembert a híd sarkában, amint természetellenes, merev pózban állt, mint egy afrikai totem.

Valószínűleg minden tárgy összerosódott a szeme előtt, az őt körülvevő zajok pedig csak hangzavarként jutottak el hozzá, de a révkalauz jeladására mégis odalépett a kéményhez, és háromszor meghúzta a kürt kötelét, mire három éles füttyszó hasított a levegőbe.

A hajó mögött forrt a víz. A kisebb hajók menekülő birkákként rebtentek szét. Sirályok felhője kezdett körözni a hajó fölött.

– Reggelizik már, kapitány?

Az utaskísérő volt az, a szőke hajával, arcán az örökké félénk mosollyal, fehér mellényében.

– Még nem...

Petersen nem tudott elszakadni a kikötő látványától. Egy gyár előtt haladtak el, ahol tíz évvel azelőtt még bálnákat dolgoztak fel, ám az utóbbi időkben már csak tőkehalmáj olajat készítettek.

Majd, ahogy a hajó fordulni kezdett, a halványzöld tenger és a napfényben ragyogó hegyek tárultak fel előttük.

Apoteózis, amelyet gyorsan ki kellett élvezni, mert az aranyszínű fény elhalványult, és szürke ködfátyol terjedt szét a víz fölött, mintha függönyt húztak volna el. Három perc múlva a hegyek csak lidérces jégdaraboknak tűntek.

Petersen szó nélkül ment el a rendőr mellett, és bár Evjen a reggeli után odalépett hozzá a folyosón, a kapitány úgy tett, mintha dolga lenne a kabinjában.

Amint tiszta lett a terep, ismét kiment, egy percre megállt Katia Storm kabinja előtt, idegesen hajlítgatta az ujjait, majd kopogás nélkül benyitott.

Semmi sem változott a kabinban a reggeli látogatás óta. Még mindig az édeskés, parfümös illat lengte be. A padlón egy lepedő hevert, amelybe egy cigarettacsikk kis barna kört égetett.

Egyikük sem köszönt, és Katia nem mozdult meg. Pizsamában, mezítláb, kibontott hajjal ült az ágyán, a falnak támasztott háttal,

és a belépőre tekintett. Szeme alatt szétfolyt a festék, amitől zavarodottabbnak tűnt, mint valaha.

A kapitány becsukta maga mögött az ajtót, és átlépett egy bőröndöt, amelyben majdnem megbotlott.

– Azért jöttem, mert kérdezni szeretnék valamit – mondta.

A nő közömbösen hallgatta. Előző esti élénkségének nyoma se volt. Semmi izgalom, semmi kacérság nem volt benne, ajka széle lekonyult.

Szelíden szeretett volna beszélni Katiával, szerette volna megértetni vele, hogy a rendőr nélküli látogatásának nem volt ellenséges szándéka.

Lejátszódott benne a fenti jelenet ellenkezője. A kabinban a kikötői jövés-menés képe merült fel benne élénken, és a fiatal nőt mintha csak mellékesen, a háttérben észlelte volna.

– Elárulná, mennyi pénz volt magánál, mikor elhagytuk Hamburgot?

Katia elmosolyodott, egyszerre keserű és szarkasztikus mosollyal. Ám a szarkazmus nem a férfinak szólt. Saját magának vagy talán a sorsnak.

– Az a pénz – tette hozzá sietve Petersen – még bizonyára magánál van, hiszen a fedélzeten nem költött semmit, a számlákat az utazás végén rendezzük...

– Az enyémet nem fogják.

Katia nem mozdult a helyéről, csak a karját emelte fel. Krokodilbőr táskája, amely az egyik legjobb londoni bőrdíszművesnél készült, a poggyászhálóban volt, a feje fölött.

Meghúzta a fogantyúját, és a táska az ágyra esett.

– Fogja... számolja meg... de előbb adjon cigarettát...

Mivel a férfi nem nyúlt hozzá a táskához, Katia kinyitotta, és felé tolta, majd meggyújtotta cigarettáját egy aranyozott öngyújtóval.

– Ez mindenem... Nem mer belenézni?

Félig behunyta a szemét, mert csípte a cigaretta füstje. Elővett egy zsebkendőt, amely éppen olyan volt, mint Vriensé, majd egy díszes fémdobozt, amelyben rúzs, púder és szemfesték volt.

Majd kiterítette az ágyon pár kisebb címletű bankjegyet.

Számolja meg... Ez tíz márka... tizenöt belga frank... három tízfrankos bankjegy... Ah! Két és fél holland gulden...

A földre dobta az üres táskát, még jobban a falhoz nyomta a hátát, és megismételte:

– Ez minden...

Talán még volt egy kis láz a hangjában, csak már letompulva. Arca sokkal emberibb volt, mint máskor jobban hasonlított a Petersen által ismert arcokhoz. Egyszer egy tizenhét éves szomszédlánnyal játszott a hegyekben, aki megbotlott egy kiálló gyökérben, cs kibicsaklott a bokája. Pimasz lányka volt, nem sokkal előtte még gúnyolódott Petersenen.

A kislány nem akart sírni. Inkább mosolyt erőltetett magára. Ám arca eltorzult, néhol elvörösödött, ajka tanácstalanul remegett, nem tudta, mit mutasson a fiú felé.

Ebben a pillanatban Katia kicsit erre a norvég kislányra emlékeztetett, és ő maga is érezhette, hogy a kapitány másképp néz rá, mint eddig, mert egy gyors mozdulattal lopva összebb húzta magán a pizsamáját.

– Látja? Még a pezsgőt se tudom kifizetni, amire meghívtam magukat. Csak annyi pénzem volt, hogy megvegyem a jegyet Kirkenesig... Hatszáz márka, hajói emlékszem... A maradék pénzem elköltöttem Hamburgban, az utolsó este...

– Vriensszel, a *Kristall*ban...

Petersen szívesen leült volna. Az ágyra azonban nem akart, túl közel lett volna Katiához. Terpeszben kellett állnia a padlón szerteszét heverő tárgyak miatt.

– Mit akar csinálni Kirkenesben?

A nő nem mondott semmit, szinte sajnálkozva nézett a férfira, és vállat vont.

– Hagyjon békén! Mire jó ez az egész...? Odaadná a táskámat?

Elővett egy kis tükröt, amelyben gunyorosan méregette magát. A rúzs után nyúlt, aztán visszatette a helyére.

– Élnek a szülei?

– Miért fontos ez? Kirkenesben csak át kell adnia a rendőrségnek, mert nem fizettem ki a pezsgőt és a bort, amit az étkezéseknél ittam... Az utaskísérő sem kapja meg a borra valóját...

Ha Katia kiabált volna, összekócolt hajjal mutatkozott volna, Petersen akkor sem érzett volna rajta ennyi kétségbeesést, ilyen mély csömört.

Megkérdezte tőle, csak hogy mondjon valamit:

– Reggelizett már?

– Nem...

Lábujjai, amelyek súrolták a kapitányt, ugyanolyan rózsaszínek és ápoltak voltak, mint kezének körmei.

– Tudja, hogy az ellopott pénz egy részét megtalálták a harmadtiszt kabinjában?

– Vriensnél?

Erre Katia végre felegyenesedett ültében. Eldobta a cigarettáját, nem törődve azzal, hová esik.

– Miket beszél? Ez lehetetlen...! Ha csak találgat, akkor...

– Negyvenezer korona volt a bőröndjébe rejtve.

– De ez lehetetlen! Nem érti, hogy ez lehetetlen?

Felkelt, és mivel nem talált helyet a padlón, ahová állhatott volna, térdelve maradt az ágyon.

– Hallgasson ide, kapitány! Esküszöm magának...

Ám lehanyatlott a karja, és elhallgatott. Ahogy lehajtotta a fejét, Petersen a hajválasztéknál észrevett egy kis, láz okozta pattanást. A bőr itt feszesebb volt, mint máshol.

– Kérem, menjen... Nekem ügyse fog hinni... de ezt akkor is tisztázni kell!

– Járt maga Párizsban a Delambre utcában?

Katia nem rezzent össze, ahogy Petersen várta. Mindössze vállat vont, és megismételte:

– Kérem, menjen...

Majd hirtelen azt kérdezte:

– Hol van Vriens?

– A hídon áll őrségben.

– Hadd menjek oda! Muszáj...

Felállt, nem törődve azzal, hogy a bőröndbe lép bele. Kikapott egy ruhát a szekrényből. – Maga talán itt akar maradni?

Látható volt, hogy tenni akar valamit. Hirtelen levette a pizsamakabátot, és felöltötte a ruhát, alsónemű nélkül.

Petersen a távozás mellett döntött, és semmi se jutott eszébe, amit búcsúzóul mondhatott volna. Az utaskísérő az étkező ajtajában várta, ahol már megterített a számára.

– Reggelizik, kapitány?

Ám Petersen a dohányzóba ment, ahol Evjen fel-alá sétált, Shuttringer pedig újabb sakkjátszmába kezdett, ám ez nem akadályozta meg abban, hogy felemelje a fejét, és megkérdezze:

– A kétezer márkám?

– Még nincs meg...

– Egyvalamit nem értek – mondta Evjen, aki sokat töprengett a dolgon –, hogyhogy hiányzik tízezer korona és az aranyérmék? A tolvajnak nem volt semmi oka, hogy két különböző összegre ossza fel a pénzt... Még ha megálltunk volna valahol, de így...

– Megtett minden óvintézkedést! – mormolta Shuttringer, aki előrébb tolt a fekete futót, és az új helyzetet vizsgálta, állát a kezére támasztva. – így még most is maradt nála valamennyi...

Petersen látta, hogy egy árnyék suhan el a kajütablakok előtt, és bár nem látta a körvonalait, határozottan az volt a benyomása, hogy Peter Krull jár odakint.

– Mi a felügyelő véleménye? – kérdezte Evjen. – Úgy gondolja, kapitány, hogy intelligens ember? Rám olyan benyomást tett... hogy is mondjam...

– Mint minden felügyelő! – szólt közbe ismét a szemüveges német.

A nyelve hegyét ajkai közé szorítva koncentrált, majd három mezővei előrébb tolta a bástyát, és azt mondta:

– Sakk-matt!

Beesteledett. Csak a havas hegyek őriztek meg valamennyit a fényből, amely így mesterségesnek tűnt. A koromfekete hullámok emelkedtek és süllyedtek, és a horizonton összemosódtak az éggel, a szürke különböző árnyalataiban.

Amikor a kapitány kilépett az ajtón, hogy elinduljon a hídra, az oda vezető lépcsőn éppen a fűtő jött le, szája sarkában cigaretta lógott. Láthatóan nem örült, amikor észrevette a kapitányt.

– Mit csináltál odafönt?

– Most nem vagyok...

– Nem tudsz olvasni?

Petersen a felíratra mutatott, amely megtiltotta a feljárást a hídra.

– Ez az első hajó, ahol...

– Kivel beszéltél?

– Senkivel! Némák, mint a halak.

A kapitánynak az a kellemetlen érzése támadt, hogy Krull olvasni próbál a gondolataiban. És ez annál kellemetlenebb volt számára, mert a gondolatai elég zavarosak voltak.

– Na, nyomás innét! – mondta, és felment a lépcsőn.

A révkalauz az iránytű mögött állt, és nyugatra mutatott:

– Hideg lesz ma éjszaka... Ha így megy tovább, a kirkenesi öbölben fel kell törni a jeget, ahogy a tél közepén szokás...

Vriens arca kipirosodott. A szélnek kitett híd minden sarkán volt egy két üvegablakos falból álló figyelőállás, ahol az örök meghúzódhattak.

Am a fiatalember, akinek csak egy vékony szövetű kabát volt a vállán, nem állt be a menedékbe. Nem fordult meg, mikor meghallotta a kalauz hangját. Az ajka elkékült, és kesztyű nélküli kézzel kapaszkodott a korlátba.

– Mit kértem magától? – szólította meg Petersen.

Vriens csodálkozva nézett rá, próbált kutatni az emlékezetében a parancs után.

– Azt, hogy kérje kölcsön egy kolléga kabátját, ha őrségben áll!
A kesztyűről nem is beszélve!

– Igenis, kapitány!

Ám a helyén maradt.

– Mennyi a fordulatszám?

– Száztíz...

– Mennyi a merülés?

– Nyolc láb.

Petersen legszívesebben lekevert volna neki egy pofont – vagy büntetésből a sarokba térdepeltette volna –, annyira gyerekesnek tűnt a vadonatúj zubbonyában, aranyszínű csíkjaival, amelyekről hiányzott a patina, ruhájának beesett mellkasával, amely lélegzésével együtt emelkedett és süllyedt, karikás szemével, és szorosan összezárt ajkaival, mert minél férfiasabbnak akart látszani.

9. Sternberg unokaöccse

Korábban esteledett be, mint máskor. Még csak három óra volt, de már meg kellett gyújtani a lámpákat. A kapitány azt parancsolta:

– Kezdjétek lefedni ponyvával a rakodónyílásokat...! Biztos, ami biztos.

Még a hídon állt, és a szeme sarkából figyelte Vrienst, mikor látta, hogy Jennings felügyelő közeledik felé, egy papírlappal a kezében. A rendőr izgatottnak tűnt.

– Olvassa! Ezt meg kell beszélnünk, de nem itt... Épp most adták át ezt az üzenetet, pedig már egy órája megérkezett.

Vriens is hallotta a szavait, de nem fordult hátra, meg se rezzent. A kapitány kinyitotta az őrszoba ajtaját, közben olvasni kezdte a levelet:

A stavangeri rendőrség Jennings felügyelőnek, a Polarlys fedélzetén. A párizsi felügyelőség tájékoztatása szerint sikerült azonosítani Marie Baron gyilkosát: Rudolph Silberman mérnök, düsseldorfi lakos, Sternberg felügyelő unokaöccse. Stop. Nyilvánvaló a kapcsolat a két eset között. Stop. Silberman valószínűleg álnéven felszállt a Polarlystra Hamburgban. Stop. A stavangeri öböl átkutatása nem járt eredménnyel. Stop. Szigorítani a felügyeletet a hajón, mert az eset nagy visszhangot keltett Németországban.

– Mit szól ehhez?

Jennings egészen magánkívül volt a távirattól.

– Vajon még mindig a ládák mögött bujkál az emberünk?

Petersen újra elolvasta az üzenetet, és az ajtóhoz lépett, mert a hajó hirtelen megrázkódott.

– Nem! Ericksen már nincsen itt. Először is, a hajót kétszer átkutattuk, először a bergeni rendőrség, nagyon alaposan. Másodszor, szinte az egész szállítmányt kirakodtuk már, és a ládák mögött nem lehet többé elbújni... Harmadszor, ezt az Ericksent senki se látta a fedélzetén, Katia Stormot és Vrienst kivéve...

– De maga...?

– Én három órával az indulás előtt láttam egy szürke ruhás férfit, hátulról... A harmadtiszt azt állította, hogy ő Ericksen... ám attól fogva bőven volt ideje, hogy elhagyja a fedélzetet...

– De miért? Az utazást kifizette, a csomagja itt volt a fedélzeten...

– Valóban, miért? És van még pár miért ebben a történetben.

– Meddig szolt a jegye?

– Stavangerig.

A kapitány ismét kilépett a hídra, a homlokát ráncolva, és megkérdezte a kormányostól.

– A raktárnyílásokat leponyvázták?

A férfi egy távoli, zöldesszürke foltra mutatott a horizonton.

– Mindenesetre maga megvizsgálta az összes útlevelet! mondta Petersen, visszatérve a felügyelőhöz.

A rendőrön is látszott, hogy kezd nyugtalankodni, nem mintha előre érezte volna a vihart, hanem mert a fedélzet is erősebben dőlt ide-oda, és ez tompa félelmet keltett a mellkasában.

– Nem szabad elintézettnek tekinteni az útlevelek ügyét! – felelte a felügyelő. – Szinte lehetetlen megkülönböztetni a hamisítványt az igazitól... Minden nagyobb városban, és főleg az olyan kikötőkben, mint Hamburg, könnyen hozzájutni a hamis igazolványokhoz. Amelyek gyakran igaziak, mivel ellopták őket a tulajdonosuktól, vagy magukat a hivatalnokokat vesztegetik meg, hogy kiállítsák őket.

– Ezek szerint Silberman...?

– Akárki lehet: Ericksen, Vriens, Evjen, Schuttringer, Peter Krull.

– Evjent hagyjuk ki ebből. Nyolc éve ismerem...

– Akkor marad négy.

– Mínusz Ericksen, szerintem sose létezett.

– De akkor miért ragaszkodott ahhoz Katia Storm és a maga harmadtisztje, hogy még mindig a fedélzeten van?

– És mire volt jó a zsák szén? – kérdezett vissza Petersen, ugyanazzal a hangsúllyal. – És a lopás? Miért csak negyvenezer koronát találtunk meg, és miért épp Vriens bőröndjében, aki száz biztosabb helyre is el tudta volna rejteni a hajón?

Felcsapott az első nagyobb hullám a hajó orra felől a fedélzetre, és a rendőr megpróbált mosolyt erőltetni magára.

– Ez még nem a vihar?

– Még nem!

– Maga szerint...

– Mi lenne, ha körülnézne Krull kabinjában?

– Az egészen lent van?

– Igen, a kabinja a gépháztól balra van. A főgépész majd elvezeti oda.

A hőmérséklet ijesztően gyorsan csökkent, annyira, hogy a kapitány kifelé menet kétszer is a nyaka köré tekerte a sálát.

Lent a fedélzeten négy férfi azzal vesződött, hogy erős ponyvákat feszítsenek a raktárnyílások fölé. Ám már túl késő volt. Elfordultak egy sziget csúcsánál, és a szél hirtelen oldalba kapta őket.

A *Polarlys* oldalra dőlt, és egy nehéz hűtődoboz, amelyet még nem erősítettek a fedélzethez, leszakadt a kampóiról, és a hajó bal oldalára csúszott.

Majdnem összezúzott egy matrózt. Rövid időre kitört a pánik a fedélzeten, mivel a hajó kisvártatva jobbra dőlt, és a két méter magas és ugyanolyan széles, ólomkeretes tölgyfa láda folytatta fenyegető csúszkálását.

Petersen leszaladt hozzájuk, megragadta egy kötél végét, és négy emberével elindult a láda üldözésére. Mikor végre sikerült lekötözniük, megint kiszabadult, az árbockötélnek ütközött, majd eltűnt a hullámok között.

Csak a hajó elején felhangzó ordításból jöttek rá, hogy baleset történt.

A kötél leszakadt a helyéről a súly alatt, és korbácsként sújtott le a lappra, aki még mindig a csörlőn ült, és eltörte a lapockáját.

A szerencsétlenül járt férfi maga se látott semmit, és már csak azért is magánkívül volt, mert nem tudta, mi történt vele.

– Vigyétek egy kabinba! Gyorsan...! Szóljatok Evjennek!

Kirkenesben ugyanis, ahol nem volt orvos, gyakran Bell Evjen adott elsősegélyt a sebesült munkásoknak.

Egy szűk szorosban haladtak, két sziget között. A hullámverés itt kisebb volt, ám pár száz méterre már a szabad tenger várta őket, ahol szédítően magas hullámokat láttak.

Petersen összefutott az első tiszttel, akinek a hajó imbolygása megzavarta az álmát, és látni akarta, mi történik.

– Foglalkozna a sebesülttel? Nekem fel kell mennem...

Vriens nem moccan a helyéről. Vállával az örbódé lakkozott falának támaszkodott, és egyenesen előrenézett. Sapkáját elfújta a szél, a haját a homlokára csapdosta. Félig be kellett hunynia a szemét, hogy a jeges porhó ne vakítsa el.

– Mi történik itt? – kérdezte Petersen, ahogy az iránytűre pillantott. Megint a nyakukon volt, mint Hamburgban, a pechsorozat! Először a hűtődoboz, aztán a sebesült lapp!

Az iránytűt megvilágító kis elektromos lámpa elhomályosult. Lassanként látni lehetett az égő szálait, először vörösek, aztán barnák lettek. Végül már nem lehetett látni semmit!

Kihajolt a korláton, hogy megnézzze, minden lámpával ez történt-e. A hajót máskor körülvevő fénykör eltűnt.

– Lassítsák le a gépeket! Hatvan fordulatra. Amíg rájövünk, mi történt.

Hamarosan megtudta. Az első tiszt futva érkezett hozzá.

– Az akkumulátorok egyszerre lemerültek. Bizonyára rövidzárlat lett valahol...

– És a dinamók?

– A főgépész próbálja elindítani őket, de azt mondja, hogy nem működnek.

Petersen a dohányzóba ment, ahol az utaskísérő meggyújtotta a két felakasztott petróleumlámpát. Katia egyedül ült egy sötét sarokban. Két kezébe támasztotta a fejét, és lehetetlen volt elkapni a tekintetét.

– Hol van a lapp? – kérdezte a kapitány az utaskísérőtől.

– Az első kabinban a hajó jobb oldalán. Evjen úr van vele...

A kapitány odasietett, már húsz méterről hallotta az üvöltéseket. Evjen felgyűrt ingujjban tapogatta a sebesült vállát hosszú, fehér ujjával, egy sebész gyakorlottságával.

– Súlyos a sérülése?

– A lapocka bizony eltört. Csak annyit tehetek, hogy kimerevítem a hátát egy sínrel. El kellene vinni a tromsói kórházba. Mikor érünk oda?

– Éjfél körül.

– Nincsen morfiuma?

Petersen összerezte. Nem jött rá azonnal kellemetlen érzése okára, csak gyanakodva nézte Evjent, és szégyellte magát, amiért automatikusan kapcsolatba hozta Marie Baron gyilkosával.

A fedélzeten még sose volt ennyire baljós a hangulat. A folyosókat alig világították meg a petróleumlámpák. A kabinokban csak gyertyák égtek.

A lapp pedig kétségbeesetten ordított. Meztelen felsőtesttel ült, tarka ruhái a földön heverték, és különösen siralmas látványt nyújtott akkor, ha megdőlt a hajó, és a teste a falnak nyomódott. Ilyenkor minden vonása eltorzult a fájdalomtól.

A kapitánynak le kellett volna mennie a gépházba, hogy megbizonyosodjon a dinamó állapotáról, ám nyugtalanította a gondolat, hogy Vriens egyedül marad a kalauzzal a hídon.

Ezerfelé járt az agya egyszerre.

– Remélem, Jennings nem csúszik el a lépcsőn, könnyen megsérülhet a motor valamelyik hajtórúdjától...

És Schuttringer? Őt nem is látta sehol.

Krull vajon a helyén volt?

Mindez épp akkor történt, mikor már majdnem napvilágra került az igazság, vagy mindenesetre kiderült pár lényeges adat.

A másodtiszt a hídra szólította.

– Nem mehetünk tovább hatvan fordulattal... a sziklák felé sodornak a hullámok...

– Felmegyek!

Még nem reggelizett. Amikor a kabinjához ért, felvette fatalpú csizmáját, mivel érezte, hogy a bajoknak még koránt sincs vége.

Megkérdezte az arra járó utaskísérőt:

– Schuttringer?

– Nem sokkal ezelőtt láttam a hídon valakivel...

– Kivel, a fűtővel?

– Talán... nem figyeltem.

Annyi baj legyen! Petersen nem foglalkozhatott egyszerre a hajójával és a gyilkossal.

– Nyolcvan fordulat... száz... – parancsolta Petersen a telegráfon keresztül. – Hol is vagyunk most?

– Nemsokára meglátjuk Lödingen fényét.

Akkora szélrohamok törtek rájuk, hogy Petersen kénytelen volt Vrienshez és a kalauzhoz hasonlóan a falhoz tapadni. Minden alkalommal, ahogy a hajó megrázkódott, a három hát egyszerre elvált a faltól, egy pillanatig a levegőben állt, majd visszahanyatlott a festett bádofalra.

– Rudolf Silberman... Marie Baron gyilkosa... Von Sternberg tanácsos unokaöccse és gyilkosa...

A kapitány, talán huszadjára, lopva Vriensre pillantott. Mert akár ő is lehetett Silberman! Senki se látta még Hamburgban.

Egy fiatalember érkezett Delfzijlből, hogy ellássa a harmadtiszti beosztást a *Polarlys* fedélzetén. Valaki talán megakadályozta benne, hogy elérje a célját. Silberman valamilyen módon felöltötte a személyiségét, és a helyébe lépett...

– Nem! – morogta a kapitány hirtelen félig hangosan, ahogy eszébe jutott a tengerésziskola fényképe.

És mégis, minden személy közül, akik szóba jöhettek Silbermanként, nem Vriens viselkedése volt-e a leggyanúsabb?

Először is Katia szeretője volt. És Katiával szemben is felmerülhetett a gyanú, hogy részt vett a Delambre utcai tragikus orgián. Talán a fedélzetén lett a nő szeretője? Vagy már előtte is az volt?

És miért találták ki ők ketten ezt az Ericksen nevű kísértetet, akit előbb megsétáltattak a *Polarlys* fedélzetén, hogy végül Stavangerben megszabaduljanak tőle egy zsák szén alakjában?

Katiának egy árva fillérje sem volt, cs lopás történt a hajón! És az ellopott pénz legnagyobb részét a szeretőjénél találták meg!

– Látja a fényt, kapitány?

– Egy fokkal jobbra... jobb, ha a tenger felé kerüljük ki.

Próbálta ismét felvenni a gondolatai fonálát, de túl nyugtalan volt, képtelennek érezte magát az alapos gondolkodásra.

A mellette állókhoz hasonlóan a sötétséget fürkészte, hogy meglássa a bójákat.

Helyzetüket csak megbecsülni tudták, így kormányozták a hajót. A part mellett, amelytől alig két kilométernyire lehettek, rengeteg sziget és szikla sorakozott, és szűk helyeken kellett áthaladniuk, ahol az ellentétes áramlatok örvényeket keltettek.

Időben észre kellett venniük a zöld, piros vagy fehér fényeket, amelyek a bóják tetején villogtak.

A három férfi negyedórán, félórán át állt néma csöndben. Majd egyikük egy pontra mutatott a messzeségben, amelynek pislákoló fényét immár a többiek is észrevették. A nevét is kimondták:

– Stokmarknes... Sortland...

– Hogyha Vriens Silberman... – kezdte újra a kapitány.

Összevont szemöldökkel, ráncos homlokkal próbálta felidézni a közelmúlt eseményeit a feltevés fényében.

Aggodalmi ellenére nem fogta el rossz érzés a fiatalember mellett állva, akit néha egy nagyobb imbolygás a vállához lökött.

– És ha Krull...

De miért árulta volna el Krull a szeneszsák trükkjét? Vagy pedig éppen ebben hazudott? Talán az a bizonyos Ericksen, vagy aki annak adta ki magát, tényleg a vízbe ugrott Stavangerben?

Igaz, nem találták meg a holttestet, de ez a kikötőkben gyakran megesik. A test beleakad egy régi hajókötélbe a meder alján, vagy egy vasmacskába, vagy az apály kiviszi a nyílt tengerre.

– Kapitány...

Petersen összerezzen, ahogy megzavarták a gondolkodásban, és az utaskísérőt vette észre, aki óvatosan közeledett. Megrémítette a fedélzet ingása, cs főleg a hullámok látványa, amelyek felcsaptak a fedélzetre, szinte örült gyorsasággal.

– A felügyelő hívja...

– Hol van?

– A kabinjában... Beteg... azonnal beszélni akar magával.

A kapitány beállította az irányt, a kalauzra és Vriensre nézett, aztán a kormányállásban álló férfira, aki csak fakó árnyéknak tűnt az üvegdobozban.

Petersen lement a lépcsőn, észrevette Katiát, még mindig ugyanott, a dohányzó egy sarkában, ahol az egyik petróleumlámpa időközben kialudt. Ijesztő volt ez a túlvilági hangulat! A sok homályos szoba, tele rejtélyekkel...

Vajon mit csinált ott Katia? Talán sírt? Vagy kacagott a világon? Talán ő is tengeribeteg lett?

A *Polarlys* még sose volt ennyire baljós, ennyire nyugtalanító. Még az elszabadult hűtődobozt is mintha valami merő rosszindulat dobálta volna ide-oda! Az esetek kilencvenkilenc százalékában semmiféle sérülést sem okozott volna a leszakadt kötél. De a lappnak a hideg, a szél és a fedélzetre ömlő jeges vízpermet ellenére éppen oda kellett ülnie a csörlőre!

Ráadásul Petersen egy szót se tudott lapp nyelven. Semmit se tudott neki mondani! A férfi gyanakvóan tekingetett rájuk, mintha a legénység törbe csalta volna.

Vajon nem Hamburgban kezdődött-e az egész, az elszakadt sodronykötéssel, a piszkos köddel, a holtrészegen visszatérő Vriensszel, és a csónakkal, amelyet majdnem elsüllyesztettek?

– Akkor lássuk a következőt.

Petersen benyitott a felügyelő kabinjába, aki a tengeribeteg utasoknak szánt kartondoboz fölé hajolt.

Már csak három centi maradt a gyertyájából. Egy meggyötört arcot világított meg, könnyes szemeket, keserűen lebiggyedő ajkakat.

– Ha legalább hányni tudnék!... Szörnyű ez a vihar, nem igaz?

Még el se kezdődött...

– Azt hiszi, hogy...

– Látni akart?

– Igen. Várjon... Nem tudom, hogyan helyezkedjek. Ha lefekszem, mintha még rosszabb lenne... Tényleg nincs erre valami orvosság...? Várjon, kapitány! Lementem a gépházhoz... Alig tudtam végigáraszolni azon a vaslétrán! Átkutattam Krull zsákját... Ezt találtam benne! – Pár aranyérmére mutatott, amelyek az asztalon heverték, egy nedves zsebkendő mellett. – Evjen úr felismerte, valóban az övé...

– Krull látta magát?

– Nem volt ott. Úgy tűnik, feljött friss levegőt szívni a hídra... Nem szabad hagyni, hogy Tromsöben megszökjön. Nem tudom, hogy képes leszek-e... látja?

Egy pillanatig mozdulatlanul állt a doboz fölött, három vagy négy vonaglász futott át a mellkasán, míg kinyitotta a száját.

– Látja...? Ez szörnyű... és szédülök is... Mi volt ez?

Összerezcent, riadtan fülelni kezdett.

A fedélzet felől zúgás hallatszott.

– Egy hullám...

Petersen is aggódott, mivel tudta, hogy ez a hullám a hidat is elérte.

– Ne féljen...

– Nem! Én...

Petersen habozott, hogy felmenjen-e, majd sebes léptekkel a gépház felé sietett, ahol a főgépész még mindig a dinamóval vesződött.

– Sikerült megjavítani?

– Nem tehetek semmit, míg ki nem kötünk valahol.

– Krull a helyén van?

A gépész a kazánház felé fordult, és továbbadta a kérdést. A fűtő bedugta fekete arcát az ajtón, és cifra káromkodásba kezdett.

Krull már több mint két órája eltűnt, és éppen akkor, mikor nagyobb nyomásra lett volna szükség, mint valaha. A másik szénlapátoló nem bírta a munkát. A fűtő kért maga mellé még egy embert, bárkit, aki ellátja szénnel.

– Nincs a fekhelyén?

– Sehol se találjuk.

– Leküldök egy matrózt a fedélzetről.

A gépház nem volt a hajó legvidámabb helyisége, a petróleumlámpa fényében, a férfiakkal, akiknek egyensúlyozó-művészeknek kellett lenniük, hogy ne sebesítse meg őket egy hajtórúd.

Ahogy ismét a fedélzetre lépett, Petersen elkeseredettségében káromkodni kezdett, mintha a csúnya szavak sorozatától megkönnyebbülhetett volna. Elkapott egy matrózt, aki először az útjába került.

– Menj le segíteni a kazánházba!

– Én? De nekem...

– Eredj!

Ebben a helyzetben nem lehetett vitatkozni. Ahogy Petersen előrehajolt, észrevett egy vörös bóját, amely Risotyhamm szikláit jelezte. Bell Evjen lépett oda hozzá. Már ő sem volt túl jó színben. Orrlyukait sárgás, csillogó gyűrű vette körül, ami a tengeribetegség jele.

– Egy pillanatra, kapitány! Történt egy furcsa dolog... ahogy már említettem, beadtam egy injekciót a sebesültnek, mert túl nagy fájdalmai voltak... Az utaskísérő hozta be, és a kabinban hagytam...

– És? Talán megmérgezte magát?

Petersen mindenre fel volt készülve, a legvalószínűtlenebb szerencsétlenségekre is. Amióta elkezdődött a pechsorozat...

– Nem... Volt egy dobozban hat ampulla morfium. Eltűntek... az injekciós tűt se találtam...

– Ki járt még a kabinban?

– Azt csak a lapp tudná megmondani. Ő pedig nem ért semmit abból, amit mondanak neki... meg van győződve róla, hogy meg akarjuk ölni, és az ágy végébe húzódik, ha valaki közelebb megy hozzá...

– Az utaskísérő sem látott semmit?

– Azt mondja, hogy felment a hídra.

– Jó.

Petersen nehéz léptekkel mászta meg a hídra vezető létrát, elázva ért oda a kalauz és Vriens mellé, mert félúton egy hullám telibe kapta hátulról.

Szó nélkül közéjük állt a fal mellé, és furcsa, gúnyos tekintettel követett egy hullámot, amelyik oldalról érkezett, olyan magasan, hogy elszakította a kémény alatt, a csónakdarun függő csónak két kötélének egyikét.

Petersen még éjfélkor is ott állt, elgémberedett tagokkal, dacosan összeszorított ajkakkal, és a bójákat kémlelte.

Három órája egyetlen cigarettát sem szívott el, mert ahhoz ki kellett volna vennie a kezét a zsebéből, szét kellett volna nyitnia a kabátját, és belépnie a kormányállásba, hogy meggyújtson egy gyufát.

Jégcsapok lógtak a kötelekről és az árbocdarukról, és az előfedélzetre folyton felcsapó hullámok csillogó jéghegyei hagytak maguk után, amely kerek volt, mint egy hatalmas medúzafej.

10. Tromsö

– Vriens!

A fiatalember lassan fordult meg, bár többórányi csend után váratlanul érthette a megszólítás.

– Sehol sem találjuk Peter Krullt... talán lelépett Svolveerben...

Petersen elszégyellte magát gyanakvó pillantása miatt, amint meglátta, hogy a fiatalember majd' összeesik a fáradtságtól. A harmadtszert inkább szomorú volt, mint izgatott, és talán feltűnt az arcán egy férfias vonás, amelyet eddig nem lehetett észrevenni rajta.

A kapitány szándéka az volt, hogy kiszed belőle egy vallomást, egy árulkodó mondatot, de rájött, hogy sem az idő, sem a hely nem alkalmas erre. Jobbján a szörmékbe bugyolált kalauz továbbra is eltökélten figyelte a sötét láthatárt, és kész csoda volt, hogy a hosszú várakozás során nem kezdett fényeket képzelni maga elé.

A kormányos kimerülten markolta rézborítású kormánykereket fülkéjében, és folyton az iránytűt nézte.

A tíz másodpercenként érkező nagy lökések szinte kettétörték a hajó vázát. A legénységnek küszködnie kellett, hogy talpon maradjon.

Egymás után három hullám zúdult a *Polarlysra*, amelyek egészen a kémény vörös és fehér csíkos csúcsáig értek. A harmadik leszakította az egyik mentőcsónakot, amelyet már csak egy kötél tartott, és elsodorta a habok közé.

– Kapitány!

A kalauz feszülten figyelte a láthatárt.

– Érti, hogy mit jeleznek?

Mozgó fényekre mutatott, amelyeket nem lehetett rögtön észrevenni.

– Ez már Tromsö? – csodálkozott Petersen.

– Igen, Tromsö! Esküdni mernék, hogy azt akarják, maradjunk a tengeren. Maga nem látta? Várjon... újrakezdek... három fehér... egy piros... egy fehér...

– Két fehér! – helyesbített Petersen tompán.

– És azután? Maga látta?

A kapitány előrement egészen a korlátig, két kézzel belekapaszkodott, mégis megbotlott, miközben arcába csapott a hullámok permete.

– Állítsák le a gépeket! – parancsolta. – Nem vagyok benne biztos, de...

A szemafor előttük a távolban szüntelenül ismételte az üzenetet a felvillanó fényekkel.

– Válaszolnunk kell nekik! Azt hiszem, még nem működnek a lámpáink...

Megbánta a szavait, mert Vriens magától bement a kormányos kabinjába, és felkapcsolta a jelzőfényt.

– Tudassa velük: értettük!

Majd a révkalauzhoz szólt, aki mellé lépett:

– Azt mondják, hogy várakozzunk. A kikötő bejáratát elállja egy halászhajó, amelyik éjjel megfeneklett, pont hosszában.

Megragadta a telegráf karját, és leüzent a gépházba:

– *Előre... félerővel...*

Ismét nem lehetett látni semmit. Majd derengő fényfolt tűnt fel előttük, és a *Polarlys* három hosszú szirénajelet adott le. Tromsö tőlük balra esett, egy sziklával övezett öbölben, amelyek közt épp átfért egy közepes méretű gőzhajó. Bizonyára sokan sűrögtek a mólón a roncs körül. Hallani lehetett egy emelődaru csikorgását.

Az áramlat kíméletlenül sodorta a hajót a sziklák felé. Újra be kellett indítani a motort, majd megállni, hátrafelé menni, megint megállni, ám az oldalról érkező hullámok miatt csak nagy erőfeszítéssel tudták irányban tartani a hajót.

A másodtiszt érkezett.

– A kikötőből küldenek egy gyorsnaszádot a postaszákokkal! – mondta neki Petersen. – Eresszétek le a létrát... A lappot pedig nagyon óvatosan vigyétek ki a partra!

Petersen szinte örült ennek az új hírnek, mivel Tromsöben ismert mindenkit, és a B. D. S. helyi ügynöke jó cimborája volt, így csevegnie kellett volna vele, kezét rázni az üzletfelekkel, de mindehhez a világon semmi kedve sem volt.

Még azelőtt hallották meg a benzines gyorsnaszád motorjának zúgását, hogy meglátták volna fehér fényét hátulról előresiklani. A kapcsolódáshoz egy sor keserves manővert kellett végrehajtaniuk: *Előre! Allj! Hátra! Finoman! Előre!*

A gyorsnaszád vagy tízszer is pár centis közelségbe került a létrához, ám a hullámok arrébb sodorták.

Végül sikerült rögzíteni. Két, viaszosvászon kabátot viselő férfi ugrott fel a fedélzetre, Petersen pedig odasietett, és kezét fogott velük.

– Hogyan történt a baleset?

– Egy vadonatúj halászbárka, csodás dízelmotorral, először akartak tőkehalat fogni a Spitzbergáktól délre... Természetesen nem volt velük révkalauz! Senki, aki ismeri a partot! A németek csak a térkép alapján hajóztak. De attól még beragadtak a szorosba...

– Voltak halottak?

– Egy tizenöt éves fiú, az ütközéskor a vízbe esett. Arról vitáznak, hogy felrobbantsák-e a hajót dinamittal.

A postás átvette a zsákokat. Három ember óvatosan kihozta a lappot. Ám a férfi, akivel nem lehetett megértetni, mi történik, teljes erejéből ellenállt, és embertelenül üvöltött.

– Vigyétek a kórházba! Azonnal!

Sehogy se bírták leeresztteni a gyorsnaszádba. Végül annyira hadakozott, hogy két méter magasból leesett, és úgy beverte a fejét a hajó aljába, hogy elvesztette az eszméletét.

– Tudják, hogy a jelzőfényeket kétszáz méterről sem lehet látni?

– Tudom! – morogta Petersen.

– Vigyázzanak! Két angol szénszállító érkezik Kirkenes felől, és ma éjjelre jelezték őket...

– Jó...

Petersen minél hamarabb túl akart lenni az egészen. A *Polarlys* veszélyesen közel ért a városhoz, aminek a fényeit már látták a jeges ködön át.

Finom hó kezdett esni, ami apró tûhegyekként csiklandozta a bőrt, és beférkőzött a csizmákba és a ruhákba is.

A kapitány szüntelenül a naszádon tevékenykedőket figyelte. Ahogy eloldották a köteleit, megszámolta a benne ülőket, és intett, hogy indulhatnak.

Vriens irányította a manővert a hídról. Petersen kicsit aggódva fülelt, ám a hajócsavar rendben zúgni kezdett a vízben. Alighogy elvált a két hajó, a *Polarlys* két negyeddel jobbra fordult, majd a telegráf nyolcvan, végül százhusz fordulatot parancsolt a gépháznak.

Vriens bizonyára színtelen arccal tartotta a telegráf karján a kezét, tekintete a homályt kémlelte, amelyben csak a legközelebbi hullámok tajtékait lehetett látni.

Petersen nem ment fel rögtön, hanem belépett az étkezőbe, ahol az utaskísérőt holtsápadtan, egy padon kiterülve találta.

– Valami baj van?

– Tudja, velem mindig ugyanaz... Egy kis hullámozást még kibírok, de ez...

– Nem láttál senkit?

- Evjen úr csöngetett, hogy ásványvizet kérjen...
- Rosszul van?
- Egy kicsit. Azért még tartja magát... Elment lefeküdni.
- A többiek?

- Fogalmam sincs... A felügyelő az előbb próbált kimenni a kabinjából, de ő még betegbb, mint én...

A lámpa üvege be volt törve, a fénye épphogy pislákol. A kapitány végignézett az alig megvilágított folyosón, és hirtelen Arnold

Schuttringer kabinja felé indult. Be akart kopogni, de aztán vállat vont, és egyszerűen benyitott.

A német, aki levette a szemüvegét, és a szeme ezért szokásos méretűnek látszott, az ágya szélén ült, homlokán izzadságcseppek gyöngyöztek.

A kapitány egy pillantással meg tudta állapítani, hogy ő is a kartondobozhoz folyamodott, amely jól látható helyen volt.

- Mikor érkezünk meg Tromsöbe? Milyen manőver volt ez az előbb?

- Már elhagytuk Tromsöt.
- Mit beszél?

Talpra állt, arca a haragtól szinte fenyegetővé vált.

- Elhagytuk Tromsöt...? Nem is álltunk meg?

A gyertya gyér fényénél jól látható volt, ahogy Schuttringer csontos homloka még jobban izzadni kezd.

- Ma este elsüllyedt egy halászhajó a kikötő bejáratánál.
- És aztán?

- A postát felhozták a fedélzetre... a rakományt majd visszafelé rakodjuk ki.

Schuttringer most először vesztette el a hidegvérét, rendkívüli izgatottság vett erőt rajta.

- Érdekelne, hogy milyen joga van a társaságnak arra, hogy...
- Ki akart szállni Tromsöben?
- Táviratozni akartam.

- Ha mondta volna, a postás feljött a hajóra. Talán pénzt akart kérni Németországból?

A fiatalember nem válaszolt.

- Ebben az esetben biztosíthatom, hogy a pénze valószínűleg hamarosan előkerül. Már találtunk pár aranyérmét Krull, a fűtő zsákjában... Ő maga elrejtőzött valahol a hajón.

- Köszönöm! - mondta szárazon Schuttringer, és a kilincs után nyúlt, jelezve, hogy be kívánja csukni az ajtót.

Petersen lehajtott fejjel távozott, és minden alkalommal összerezsent, mikor a hajó egy erősebb lökést kapott.

Ha lett volna elég embere, mindenáron előkerítette volna Peter Krullt, mert biztos volt benne, hogy látta a fedélzeten, miután kifutottak Svolveaerből.

Lassan felment a lépcsőn a dohányzóig, és az árnyékban észrevett egy felé forduló arcot.

– Kapitány...

Katia bizonytalan hangja volt az. A kapitány nem felelt, csak megállt az ajtóban.

– Hallgasson meg... Beszélnem kell Vriensszel, csak egy percre... Fent van a hídon, ugye?

Mivel a kapitány még mindig nem mondott semmit, Katia hozzátette:

– Nagyon szépen kérem... Ő nem lopott el semmit, esküszöm! Kell lennie valami magyarázatnak... Elhagytuk már Tromsöt?

– El, de nem kötöttünk ki.

A nő hirtelen felállt, és tett pár gyors lépést a kapitány felé. Szép látvány volt a sötétséggel egybeolvadó fekete ruhájában, a furcsa fénytől megvilágított arcával.

Petersen észrevette, hogy a Katia homlokán lévő pattanás sötétebb színűre váltott. Ajka kiszáradt, repedezett volt, mint aki lázas.

– Ez lehetetlen! Ne mondja...! De miért...? Mikor állunk meg legközelebb?

– Holnap este, Hammerfestben.

Katia remegő ujjakkal ragadta meg Petersen karját.

– De hát...

Végighúzta kezét a homlokán. Elkínzott arccal felsóhajtott, majd azt kérdezte:

– Ki maradt még a hajón?

– Mindenki! Vagyis az egyik fűtő eltűnt... egy bizonyos Peter Krull.

A kapitány éberén figyelte Katiát. A türelmetlenségtől megfeszültek az izmai, mert tudta, hogy beosztottjai bármelyik pillanatban hívhatják. A hídon volt a helye. Vajon észreveszi-e Vriens és a révkalauz Skjervoy világítótornyát, amelyet sose könnyű megtalálni?

Ugyanakkor érezte, hogy ez különleges pillanat. Katia láthatóan az összeroppanás szélén állt. A félelem és a vihar felemésztették ellenállásának utolsó tartalékait.

Ám Petersen nem mondhatott semmi meggondolatlanságot. Katia még megmakacsolhatta magát, még visszanyerhette lélekjelenlétét.

A kapitány elázott kabátjáról és a csizmájáról is csöpögött a víz, az utóbbiakban úgy nézett ki, mintha két oszlopon állna.

– Át tudom adni az üzenetét Vriensnek... Mivel megtaláltuk nála a bankjegyeket, úgy tekinthető, hogy már őrizetbe is van véve... Hammerfestben átadjuk a...

– Nem, nem! – mondta a nő türelmetlenül. – Hallgasson! Hadd beszéljek vele én, én! Vagy inkább...

Körülnézett, mint aki támaszt keres.

– Vád alá helyezik majd a fedélzeten elkövetett lopásért. Aztán be kell bizonyítania, hogy nem azonos egy bizonyos Rudolf Silbermannal...

Katia hátrált egy lépést, élesen a kapitány szemébe nézett.

– Miről beszél?

– Marie Raron gyilkosáról, aki egyben Von Sternberg tanácsos unokaöccse... Rudolf Silberman, düsseldorfi mérnök, aki álnéven szállt fel a *Polarlysra*.

Katia leült. Különösképp egyszerre akkora nyugalmat mutatott, hogy a kapitány megijedt tőle.

Két méterre ült a férfitől, fejét a kezébe támasztotta, könyökét az asztalra, és a padlóra szegezte a szemét.

– Mit tud még?

Hátravetette az arca elé lógó haját, és automatikus mozdulattal a táskáját kereste, hogy kivegyen belőle egy cigarettát. Ám bizonyára a kabinjában hagyta.

Ebben a pillanatban annyira inogni kezdett a hajó, hogy Katia a székekkel együtt felborult volna, ha nem kapaszkodik meg az asztalban, és Petersennek is meg kellett fognia az ajtókeretet.

A hajókürt tülkölni kezdett. A kapitány szeretett volna odafönt lenni. Szemei előtt ott lebegett a nyugtalan, sötét óceán, amelyen meg akarta találni Skjervoy fényét.

„Csak még egy percre”...döntötte el.

Majd így szólt:

– Silberman egy nő kíséretében Párizsból Hamburgba menekült, és hogy elterelje magáról a gyanút, kitalált egy nem létező utast...

Katia idegesen felnevetett.

– És aztán...?

– Hamburg óta folyton trükközik, próbálja meghamisítani a tényeket... A női kísérője pedig segíti ebben. Megölte

Sternberget... Most, hogy sarokba szorítva érzi magát, talán megpróbál...

– Hallgasson!

Katia nyugalma elpárolgott. Éles körmeivel elszakította a kékesszürke zsebkendőt, amelyet szorongatott.

– Hadd beszéljek Vriensszel, kapitány! Vagy inkább... Nem! Nincs értelme. Semminek sincs értelme, *most, hogy...*

– Silberman a maga szeretője, nem igaz?

– Hallgasson! Hagyjon engem, kérem!

– Válaszoljon!

– Dehogyan! Maga nem értett meg semmit! Menjen...

– Kicsoda Silberman?

Katia olyan ideges volt, hogy a legkisebb érintésre felugrott volna. Kiszáradt ajka szóra nyílt, de néma maradt.

– Mire jó ez? Túl késő már...

– És ha el lehet kerülni egy újabb bűntényt?

– Ne kínozzon, könyörögve kérem! Esküszöm, hogy nem tudok... Mondja meg Vriensnek... Ő ártatlan, a lopásban is, el kell hinnie... Mondja meg neki, hogy...

A szavakat kereste, zavartan maga köré nézve.

– Mondja meg, hogy vége... hogy most már nem kell neki...

– Mit nem kell?

– Semmit! Nem tudom már! Nem látja, hogy ideges vagyok, hogy mindenem fáj, hogy... menjen...! Nem számít!

Majd váratlan mozdulattal hosszában lefeküdt a padra, a fejét a karjába temette, és görcsösen zokogni kezdett.

A kürt még mindig szólt, megmagyarázhatatlan makacssággal. Petersen Katia szőke haját nézte, fekete alakját, és még mindig habozott otthagyni.

De nem maradhatott tovább. Legalább mellette akart hagyni valakit, például Evjent, mert nyugtalanító volt az állapota, de nem volt rá ideje, hogy lemenjen a kabinok folyosójára. A felfelé tartó úton kétszer is nyakon öntötték a hullámok. Ahogy a kormányálláshoz ért, Vriens kérdés nélkül megszólította:

– Figyeljen! Ott elől...

A tenger egy pontjára mutatott. – Motorzajt hallani! Biztos az egyik angol szénszállító gőzös... Kétszer válaszolt... de már nem lehet hallani...

Az ujjai még mindig a kürt karját szorongatták. A két hajót akkora hófelhő vette körül, hogy nem látták egymás fényeit, csak mikor már túl késő volt, hogy kikerüljék a másikat.

– Hatvan fordulat! Negyven! – parancsolta Petersen.

Még a kalauz is kissé idegesnek ft'ínt, pedig már harminc éve dolgozott ezen az útvonalon.

– Ezek az angolok fütyülnek az előírásokra! Hol a fenében vannak?

A vihar nélkül az angolok talán meg is hallották volna a megjegyzését, mert ugyanabban a pillanatban piros fény tűnt fel legalább harminc méterre a *Polarlystól*. Látták a fehér kéménygallérra rajzolt pikk ász jelet és a fényesen kivilágított tisztai szalont.

Vriens nem törődve a ruhájáról csorgó vízzel, elővett egy átnedvesedett zsebkendőt, és megtörölte vele a homlokát, mintha az izzadság kellemetlenebb lenne a víz permeténél, és fáradt mosoly jelent meg az arcán. Petersen, aki közel volt hozzá, halkán felsóhajtott, mert felfogta, mi játszódott le előtte, és a jelenet a lelke legnemesebb szövetét érintette, a vérbeli tengerészét.

Hiszen ez volt Vriens első átkelése! És teljesen egyedül maradt több mint negyedórán keresztül, pattanásig feszült idegekkel, hogy kikerülje a behemót szénszállítót, amely húsz csomóval zakatolt feléjük valahol a sötétben.

A piros fény elhúzott mellettük, mint egy meteor.

Vriens most bizonyára alig állt a lábán. Utólag foghatta el a félelem, ezt a jelenséget Petersen nagyon is jól ismerte.

Egy kis szipogás...

Visszatette a zsebkendőt a zsebébe, ismét a kormányállás falának dőlt, és újból a tüzeket kereste a sötétben.

– Vriens...

Petersen már bánta, hogy megszólította, amikor meglátta a sápadt, ideges, kimerült arcot, amely gyanakvóan fordult felé.

Petersen pár barátságos szót akart mondani... vagy inkább valami megnyugtatót. Még nem értett meg mindent. De homályosan sejteni kezdte harmadtisztjének szerepét a bűnügyben.

– Kapitány?

A hangja nyers volt.

Petersen vontatottan folytatta:

– A hajókürt... félpercenként... Két szénszállítót jeleztek... tehát egy még hátravan!

Az ilyen bizalmas közlések területén túl esetlen volt, és szégyellte az esetlenségét.

De nehéz is lett volna csak úgy kijelenteni egy újonc kölyöknek, főleg ilyen körülmények között, hogy:

– Tudja, bízom magában...

Akár azt is hozzátehetné volna:

– Ne haragudjon, hogy olyan szigorú voltam, de...

Nem, a nyílt tengeren, csuromvizes kabátban, fagyos lábakkal könnyebb így szólni:

– Figyeljen a kürtre! Félpercenként...

A kürt dobhártyaszaggatóan sívított fel.

11. A hamburgi éjszaka

Nyolc óra volt. A nap sejtelmesen rajzolta ki a fehér hegyek körvonalait a szürke égbolt előtt. Enyhébb lett az idő. A szélökök egy ideje már nem voltak olyan hevesek, az Atlanti-óceánt azonban még mindig habzó, szilaj hullámok borították.

A *Polarlys* végül irányt váltott, és védett szorosban hajózott. Noha az árbocok mellett még mindig süvített a szél, a hajón nyugalom honolt.

Az idegek, az izmok, a csontok rosszul viselték ezt az időt. A három férfi a hajóhídon állt, szemük szűrt, nyakukban, derekuknál tompa fájdalmat éreztek.

A kapitány legnagyobb gondja egyelőre az volt, hogy megtömje pipáját, amely a zsebében megtelt apró hókristályokkal.

-A másodtiszt tudott aludni. Átveszi a helyünket! – mondta Vriensnek, aki igyekezett minden erejét összeszedni, hogy össze ne essen a fáradságtól.

- Kapitány...

Petersen egy pillantást vetett az iránytűre, a fordulatszám mérőre és az egész hajóra, amely mindenhol jéggel borítva bukkant elő az éjszakából.

Miután tett néhány lépést, a fiatalember is követte, Petersen pedig megállt, hogy előreengedje.

- Kapitány... – kezdte Vriens, fejét hátrafordítva.

Érzékelte a jóindulatú bátorítást Petersen tekintetében, és úgy tűnt, ettől zavarba jön.

- Igaz, hogy Krull leszállt Svolvearnél?

- Nem hiszem! A hajón bujkál... Nemsokára kerestetni fogom...

Hirtelen társa vállára tette kezét:

- Vajon ő Katia szeretője...? A férje...?

Vriens lehajtotta a fejét, majd újból felemelte, és aggódva nézett a kapitányra.

- A testvére... – mondta halkán. – Katia ártatlan...

- Jöjjön...!

Petersen levezette a lépcsőn, és kitartha a dohányzó ajtaját. Mindketten elszégyellték magukat, amikor megpillantották az eléjük táruló látványt. A két petróleumlámpa közül az egyik még mindig égett, sárgás fénnel a hajnali szürkületben.

Az ásványvizes palack a földre esett és összetört.

Katia egy padon aludt. Ha nem hallották volna a szuszogását, azt hitték volna, meghalt.

Minden báj eltűnt az arcáról, a kimerültség megkeményítette a vonásait.

Haja izzadt halántékára tapadt, jobb keze a földre lógott.

Még álmában is kiült rá a fájdalom, nyugtalansága. Ajka olyan keserűen biggyedt le, hogy az embernek az életkedve is elment, ha ránézett.

Vriens elfordította a fejét. Petersen saját kabinjába vonta, ahol a vihar kisebb károkat okozott, többek között felborított egy tintásüveget, amely bepiszkította a padlót.

A kapitány csengetett.

– Foglaljon helyet...

Noha még volt némi ellenállás a másokban, ez egyre csökkent, és amikor Vriens leült az ágyra, fáradtan sóhajtott fel.

Az utaskísérő kopogtatott és belépett, immár tiszta kabátban. Haján látszott a vizes fésű nyoma.

– Mondja meg az első tisztnek, hogy kerítse elő Krullt, bármi áron...

Majd, miután az ajtó becsukódott, a fiatalemberhez fordult:

– Vége a játéknak, nem...? O is érezte, hogy szorul a hurok... Gyanítom, hogy Tromsönél le akart szállni a *Polarlysról*, de teljesen véletlenül mégsem álltunk meg. A húga megértette...

Odanyújtotta Vriensnek a dohányzacskóját, de a férfi gépiesen elhárította:

– Nincs pipám... Csak cigarettát szívok...

A hajóablakon rideg fény áradt be, amely kiemelte a beesett arcvonásait.

– Most beszélhet, Vriens...! Tudom, hogy nem maga a gyilkos, és nem lopta el Evjen és Schuttringer pénzét sem... Mégis kötelességem lesz önt a rendőrség kezére adni, amint a kikötőbe érünk, ha nem jutunk előrébb... A gyilkos a végsőkig küzd... és ha elfogy az ereje, akkor elveszett... Akármikor idehozhatják, talán már el is kapták.

A fiatalemberrel szemben ült, pipájából vékony füstcsík szállt fel.

– Hamburgban találkozott először Katiával...? Előtte nem ismerte...?

Őt is letartóztatják...? Mondja meg! Talán bűn, hogy meg akarta menteni a testvérét...?

Mindkettőjüket kísértette a fiatal nő képe, akit az imént láttak, és akiből minden kacérság és nőiesség eltűnt; szó szerint megtört az események súlya alatt.

– Szeretem...! – jelentette ki Vriens, szempillája idegesen reszketett.

– *A Krisfallban...?*

– Nem! Épp leszálltam a vonatról. Későre járt. Mivel nem ismertem a kikötőt, kerestem egy hotelt... Nem figyeltem fel rögtön Katiára... Az éjszakai portás holland volt, kérdezgetett, hogy kitöltse az űrlapomat, aztán már csak kíváncsiságból... szóba elegyedtünk... Elmeséltem neki, hogy egy hajóra jöttem, ahol harmadtisztként kell majd szolgálnom... Csak a végén vettem észre, hogy Katia a hallban ült és minket hallgatott... Tüzet kért tőlem...

Vriens elhallgatott, bizonytalan mozdulatot tett.

– Ön ezt nem értheti...

Ez alkalommal a kapitány őszinte gyengédséggel mosolygott.

– Megismerkedtek. Együtt távoztak...

– Ő nem olyan, mint a többi nő. Nem tudom, hogyan írjam le önnek...

Petersen könnyen el tudta képzelni, milyen hatással lehetett Vriensre, hogy – alig kikerülve az iskolából – hirtelen egy olyan nő bűvkörébe kerül, mint Katia! Hogyisne vesztette volna el a fejét!

– Mit kért öntől?

– Először azt, hogy engedjem át a helyem a testvérenek... Az én nevemmel érkezett volna a hajóra. Katia bevallotta, hogy a testvére bajba került Párizsban. Kábítószerfüggő lett... A többit már tudja. Egy fiatal lány meghalt egy mulatságban. Így Katia testvére elmenekült... Először Brüsszelbe, ahol egy barátjától pénzt kapott, aztán Hamburgba... De nem teljesíthettem a kérését, nem igaz...? Azt mondtam, ez lehetetlen... Majdnem otthagytam... Nem akartam többé látni, nehogy kísértésbe essek...

– És aztán Katia utasként érkezett a hajóra?

– Igen... Nem láttam a testvérét... Azt persze sejtettem, hogy ő is a hajón van... Amikor Ericksen eltűnt, biztosra vettem, hogy ő az...

– Katia magát is beavatta...

– Elmondta, hogy a testvére ötlete volt ez a trükk, hogy ha mégis vádemelésre kerülne sor Párizsban, a gyanút egy nem létező utasra tereljék... Az egyik barátja eljött reggel, szürke felöltőben, Ericksen néven jegyet vett Stavangerig, és otthagytott néhány csomagot a kabinban... Aztán odébbállt...

– És Sternberg?

Vriens kezébe temette az arcát.

– Nem tudom... Katia alig tudta elhinni, hogy a testvére követte el a gyilkosságot... Könyörgött, hogy játsszam el, hogy Ericksen a vízbe vetette magát... Érti...? Azért, hogy ne nyomozzanak tovább a fedélzeten... Én töltöttem meg a szeneszsákokat... El akartam szökni Katiával... Említettem már önnek, hogy csak azért mennek Kirkenesbe, hogy Oroszországba jussanak...? Mindketten beszélnek oroszul, mert az édesanyjuk Pétervárról származik. Arrafelé a határt kevésbé szigorúan őrzik, mint máshol... A szovjeteknél nincs kiadatás...

Már nem kellett kihúzni belőle a vallomást, most ő érezte szükségét, hogy beszéljen.

– Nem is tudom, mit akarok tenni... Higgye el, kapitány, ön nem értheti ezt! Voltak pillanatok, amikor azt hittem, képes lennék megölni magát, mert éreztem, hogy végül rájön...

– Katia nem árulta el, ki a testvére?

– Nem! De nem bizalmatlanságból...! Inkább tapintatosságból... Elkezdtem mindenkit megfigyelni... Evjent, Schuttringert, főleg Peter Krullt, akit gyakran láttam a hídon lődörögni... Tudtam, hogy már nincs több pénzük... Amikor a lopás történt, megértettem...

Sejteni kezdtem, hogy nem fogják kihúzni Kirkenesig... Ok is erre jutottak... Katia elárulta, hogy a testvére egyedül próbál majd elszökni Svolveerben vagy Tromsöben... Ezért valaki másra kellett terelni a gyanút. Rám...

Felállt, még idegesebb lett.

– Látnom kell őt, kapitány! Az édesanyám emlékére esküszöm, hogy Katia ártatlan...! Csak próbálta megmenteni a testvérét... Figyeljen ide! Amikor Katia a születésnapját emlegette... Nem mondott igazat... Aggódott, mert rájött, hogy már nem hittek Ericksen öngyilkosságában, talán a létezésében sem... El akarta terelni a figyelmet az esetről... de senki sem akart szórakozni... Szörnyű volt...

– Az édesanyja meghalt, Vriens?

– Igen... Jáván...

– Rádásul maga egyetlen gyerek! Az édesapjának nincs senkije magán kívül... Láttam a fényképét a csomagjában...

Nem fejezte be, az ajtóhoz vezette társát.

– Talán jobb, ha lefekszik, amíg mi végzünk.

– Nem! Nem akarok...

– Akkor ígérje meg, hogy férfiként viselkedik! Egyenruhát visel. Ma éjszaka...

– Ma éjszaka...?

– Tudja mit? Elégedett voltam önnel... Nem hozott szégyent az iskolájára...

Vriens arcán önkéntelenül is megjelent egy halvány mosoly, és hogy elrejtse, elfordította a fejét.

– Végig kell csinálnunk... Jöjjön!

Egy pillanatig Petersen azt hitte, hallgatóznak az ajtónál.

Azonban mikor kinyitotta, csak Schuttringert találta ott, aki fel-alá járkált a folyosó másik végén. Petersen csak a hátát látta, mert a férfi mereven a másik irányba nézett. Éppen amikor a kapitány és Vriens a hídra ért, kiáltás hangzott fel: A csónak... Megvan, ott bújt el!

Az első tiszt rohant el mellettük, követték a tekintetükkel. Látták, amint felmászik a hajóhídra, és megkerüli a kéményt.

Csupán három mentőcsónak maradt a négyből. Amint a tiszt megállt, az egyikén felemelkedett a ponyva, és a fűtő állt fel alóla.

– Rendben...! – mondta.

Petersen Vrienst nézte, akinek az orrcimpái kitágultak. A tiszt kissé összezavarodva parancsolta:

– Jöjjön le...! Vegye ki a kezét a zsebéből...

Alulról úgy tűnt, Krullból néma kacaj tört fel.

– Még nem járunk Hammerfestnél? – kérdezte.

Senki nem válaszolt. Az utaskísérő félénken kikukucskált egy ajtón.

– A felügyelő nem kelt fel?

– Épp most jött ki a kabinjából. Inni kért tőlem...

Valóban, Jennings előkerült, első szava diadalittasan tört fel belőle:

– Hánytam, kapitány!

Bár sugárzott az örömtől, azért még kissé gyengének tűnt. Észrevette a lépcsőn leereszkedő Krullt, akit a másodtiszt és egy matróz kísért.

– Megtalálták...? Mit fogunk...

Nem merte kimondani:

– Mit fogunk tenni...?

Zavartan nézett Petersenre.

Csak a fűtő mosolygott. Minden jelenlevőn leginkább a fáradtság érzése uralkodott, szinte már az elviselhetetlenségig fokozódva.

Szemhéjuk vörös volt, szájuk színtelen. Senki nem borotválkozott.

Amint Krull elhaladt a dohányzó előtt, Katia megviselt alakja jelent meg az ajtóban.

A világosság nem fentről érkezett, hanem egy havas hegyről verődött vissza, amelyhez közel haladtak el. Ólomszürke, kétségbeejtő nap volt.

Katia kábultan meredt Krullra, aztán Vriens tekintetét kereste, majd mikor meglátta, elfordította a fejét.

– A dohányzóba! – mormolta Petersen rövid habozás után.

A fűtő magától bement, nem kellett noszogatni, majd beletúrt kócos hajába, és végigsimította négycentis szakállát.

– Átvenné az őrséget?

Az első tiszt biccentett, és eltűnt a hajóhid irányában, mialatt a kapitány magával vonta Vriens és a felügyelőt a dohányzóba, majd bezárta az ajtót.

Egy pillanatig tanácstalanul álltak. Petersen és Jennings egymásra néztek. Melyikük vigye a szót?

Katia visszahúzódott a szoba végébe. Az egyik hajóablaknak támasztotta az arcát.

– Rudolph Silberman, letartóztatom... – szólalt meg a rendőr, ám hangjából hiányzott a határozottság, a fogvatartott arcán viszont még mindig mosoly bujkált.

Ebben a pillanatban a fiatal nő fojtott kiáltást hallatott. Vriens egy másik hajóablakhoz rohant, és szólt:

– Kapitány...!

Hallották az egyik matróz cipőjének kopogását, a sétafedélzeten futott végig.

Petersen szinte semmit sem látott. Inkább csak sejteni vélte, mintsem tisztán látta az emberi alakot, aki átvette magát a korláton, és eltűnt.

Kinyitotta az ajtót, kihajolt, és háromszor is látott kiemelkedni a habokból egy kopaszra nyírt fejet, amely a harmadik alkalommal már teljesen a hajó mögé került.

– Állj...! – kiáltotta a hajóhid irányába. – Hátra...!

De a másodtiszt nem értette, kezeiből tölcséert formálva jelezte Petersennek, hogy ismételje meg.

Peter Krull tanácsa hallatszott odabentről:

– Hagyja már...!

– Állj...!

A hajó olyan hirtelen állt meg, hogy az eleje megemelkedett. Ám hiába néztek szét minden oldalon, csak a tajtékos hullámokat látták.

Mindez olyan gyorsan zajlott le, hogy a jelenlevők csak az események töredékét foghatták fel.

Kínos megdöbbenéssel néztek egymásra. Evjen érkezett meg, frissen borotválkozva, sötét nadrágja élére vasalva, cipője fényesre pucolva.

– Mi folyik itt...? Miért veszteglünk...?

A szolgálatban lévő tiszt a hajóhíd korlátjának támaszkodva várt parancsra.

– *Előre...!* – kiáltott neki végül Petersen. – *Teljes gözzel...!*

Katia nem ájult el, üres tekintettel meredt a morajló tengerre, amely a hajó oldalát nyaldosta.

– Hozza ide, Vriens... De ugye nem csinál ostobaságot?

Petersen úgy nézett rá, mikor ezt kimondta, hogy a fiatalember meg akarta köszönni a jóindulatát, de mivel nem talált szavakat, ő is csak a tekintetével fejezte ki a háláját.

A kapitány levette vagy inkább letépte magáról a kecskebőr kabátot. A mínusz tizenhét fok ellenére verejtékben úszott.

– Jöjjön be, Evjen... Zárja be az ajtót...

A dohányzóban, ahol a lámpa mindig égett, nem volt több négy foknál. Először Krull szólalt meg.

– Értik már? – csattant fel.

– Silberman...? – kérdezte Jennings naivan.

– Ön nem látta vízbe ugrani...? Kezdtet elegendő lenni belőle. És ha tudni akarják az igazságot...

– Csendet! – torkolta le Petersen.

Majd tisztán, határozottan folytatta:

– Ön azt mondta nekem, hogy ügyvéd...

– Azelőtt az voltam! Elég a priuszomat megnéznie... Csináltam ostobaságokat... de ismerjék el, hogy nem próbáltam szentnek tettetni magam... Csaltam és kokainfüggő voltam... Egy idő után jött a lecsúszás, és a végén az összeomlás... a kölni és mannheimi börtön... Amikor az ember ilyen mélyre süllyed, már felesleges próbálkozni, hogy visszaküzdje magát... Mint ahogy maguknak is felesleges próbálkozni, úgysem érthetik meg... Röviden, nem Silberman vagyok, hanem Krull... Azért szegődtem el a *Polarlysra*, mert már egy vasam sincsen. Nincs ebben semmi különös... Csak a hajón, a tanácsos meggyilkolása után jöttem rá, hogy valami fiircsa dolog folyik itt. Itt a fedélzeten találtam egy francia lapot, és olvastam a drogügyről. Maguk semmit sem sejtettek, de én azonnal megértettem mindent, mert ha az ember maga is függő volt, felismeri a tüneteket. Ezek szerint soha nem néztek Schuttringer arcába? Például a kis rángás, itt, nézzék... Hiába borotválkozott és tett fel szemüveget, amivel nem látott rendesen...

Kinyitotta állkapcsát, majd szaggatottan mozgatta.

– Ezt a kis remegést lehetetlen összetéveszteni! Mivel már jó három hete színét se láttam kokainnak, udvariasan bemutatkoztam, és rábeszéltem az együttműködésre... Már csak tizenkét egygrammos dózisa maradt... Kettőt hagytam meg neki belőle... Úgy tűnik, önök még mindig nem értik! Mint ahogy azt sem tudják, hogyan kell kikérdezni az embereket! A saját nyelvükön kell hozzájuk szólni, bizony... A drogfüggővel a drog nyelvén... Esküszöm, amikor pár szót mondtam neki Marie Baronról, mindjárt tudta, mit akarok... Önök is látták a tornagyakorlatait és mindent... Nos! Nekem ennyi is elég volt, hogy rájöjjek, mit próbál eltitkolni... Mert aki az „anyaggal” él, annak másmilyen a megjelenése. És magára erőltet valamit, hogy eltitkolja. A valódi állapotának az ellenkezőjét mutatta: mindenki ezt teszi, amikor álcázza magát... Mindenre rájöttem, apránként... Először arra, hogy a kis hölgy a testvére... Persze a húga nem függő, mint ő, de azért... Aztán arra, hogy teljesen magánkívül volt, amióta megölte a nagybátyját... Órjöngött! És rettegett...! Bármire képes lett volna, hogy megússza a dolgot...

Senki sem akarta félbeszakítani. Bizonyos szégyenkezéssel nézték. Főleg Evjen, akinek jól ápolt külseje különös kontrasztot alkotott a bukott férfiével.

– A fiatal tisztet használták fel a gyanú elterelésére... mint a szeneszsákkal is... Mert ez a Silberman intelligens fickó volt, kérem, higgyék el... Egyetlen hibát vétett: túlságosan ragaszkodott a társadalmi helyzetéhez... Felszállhatott volna egy Dél-Amerikába tartó hajóra, fűtőként, vígan emigrálhatott volna... Ebbe azonban bele kell tanulni, vagyis lassan kell lecsúszni... Mondjuk hozzászokni ahhoz, hogy gallér nélkül menjen ki az ember az utcára, például! A titokzatos utasról szóló történet, aki jegyet váltott és el is tűnt rögtön... Micsoda ötlet! Képzeljék el, hogy Sternberg nagybácsi nem fog gyanút és nem száll fel a hajóra... Vagy azt, hogy Stavangerben vagy Bergenben megtudják, hogy egy bizonyos Silberman bujkál a hajón... Azonnal Ericksenre gondoltak volna, és a többi utast békén hagyják...

– Egy férfi, aki képes mindezt kieszelni, és aki mégis... a rossz idegzet az oka! Hidegvér és félelem furcsa keveréke... Amikor Párizsban meghalt a lány, Silberman nem hagyott nyomot maga után... Kiszámolta, hogy a rendőrségnek beletelik néhány napba, hogy Feinsein barátjának a nyomára akadjanak... Úgy tűnt, elutazott Brüsszelbe, mivel nem volt pénze...

Szerzett eleget, hogy Hamburgba mehessen, ahol ismét pénzt akaszthatott le a nagybátyjáról... Mindehhez azonban időre volt szükség... Például az útlevészerzéshez, ha az ember nem jártas benne... Bármikor távirat érkezhettek Párizsból... Egy teljes hetet elveszített! Ez biztosan kétségbe ejtette, és amikor látta a nagybátyját felszállni a hajóra, a maradék eszét is elvesztette... Véleményem szerint Sternberg, aki olvasta az újságokat és megsejtette a dolgokat, azért ment utána, hogy kihúzza őt a bajból, csak hogy az események áldozatává vált... A rossz idegzet...! Talán a drog is... Az ilyen esetekben nagyok az adagok.

– Lassan kiszedtem belőle... Láttam, hogy mennyire fél... Főleg akkor ijedt meg, amikor kiderült az igazság a szeneszsákról... És pénzre is szüksége volt... Lopott, és volt annyi esze, hogy azt állítsa, őt is meglopták, őt, akinek már egy vasa sem volt... Bármi áron Kirkenesbe akart érné, így mindenképp másra kellett terelnie a gyanút... Leginkább a fiúra, aki belehabarodott a hűgába.

– Svolverben meglátott egy felügyelőnek címzett táviratot... Emiatt a rémületből pánik lett... Megkeresett... Le akart szállni Tromsönél, Katia később követte volna. Mindehhez azonban a szárazföldre kellett jutnia... Úgy látszott, nem hisznek igazán a tisztjük bűnösségében... Már csak Schuttringer vagy én lehettünk Silberman. Ezer koronát kínált fel, hogy tereljem magamra a gyanút huszonnégy órán keresztül... íme... Mit kockáztattam? Egy kis börtönt? Már töltöttem ott húsz hónapot, és nem sokkal rosszabb, mint a hajó gépháza. Az arany érméket az ágyamba dugtam, és belefeküdtem az egyik csónakba. Ha a *Polarlys* megállt volna Tromsönél, már vége lenne az egésznek! Önök letartóztattak volna, de végül kiderült volna, hogy nem vagyok Silberman... Ő a gondosan megőrzött pénzének hála elérte volna a kontinenst, majd egy csendes zugot... Mindennap indulnak hajók Narvikból. Amikor hallottam, hogy nem állnak meg, kedvem támadt megmutatni magam... Aztán inkább hagytam, hogy a végsőkig küzdjön.

– Hallatlan! – mormolta a fogai között Evjen, aki fokozódó kíváncsisággal tanulmányozta az emberiség e különös példányát, aki előtte állt.

– Semmi hallatlan nincs ebben... – vágott vissza Krull. – Legfeljebb az olyanok számára hallatlan, mint maguk, akiknek feleségük van, gyerekük, és makulátlan a hírnevük... Mindössze két hónap alatt el tudnám érni, hogy mindent megtegyenek egy kis drogért... Silbermannak pechje volt... Túlzásba vitte... A

morfium nem kislányoknak való. Később, azt hiszem, a félelem hajtotta. Az pedig bármire képessé teszi az embert.

Vállat vonva a kajütblak felé fordult.

– Most már békében nyugszik! – mondta végül. – Mehetek szemet lapátolni...?

12. Else Silberman

A nap további része nyomott hangulatban telt. A táj önmagában elég lett volna a neuraszténia kialakulásához. Szűk szorosokon haladtak át, amelyek úgy kapcsolódtak egymáshoz, mint egy vakond járatai. Az ég olyan alacsony volt, hogy az ember úgy érezte, a feje fölött nyomban bezáródik.

Fehér hegyek sorakoztak körülöttük. A tenger szürke volt vagy fekete, a hegyeken megtörő fénytől függően. Néha, távoli kis öblökben egy-egy cölöpökön álló magányos házat láttak, mellettük kikötött csónakkal.

Peter Krull visszatért a posztjára, miután gúnyosan szalutált hallgatóinak.

Tíz óra körül hárman foglaltak helyet az étkezőben, az utaskísérő nyugtalan tekintetétől kísérvé: Petersen, Jennings és Evjen.

A felügyelő véletlenül Shuttringer helyére ült, és két asztaltársa többször is elfordította tőle a fejét.

– Micsoda bolond! – mormogta hirtelen Evjen. – Nem is tudom, hogy bírt ki ekkora adagot...

A lapp beteg szobájából ellopott öt ampulla morfiumot ugyanis üresen találtak meg Schuttringer kabinjában.

Kiihatta a tartalmukat, mielőtt leugrott a fedélzetről, mert az injekciós tű nem került elő.

Evjen a felügyelőhöz fordult.

– Mit fog tenni a hűgával?

– Nem tudom... Táviratoznom kell a feletteseimnek. Összesen két bünténnyel számolunk, a Delambre utcaival, amely a francia rendőrségre tartozik, és Sternberg gyilkosságával, amely, mivel egy norvég hajón, nemzetközi vizeken követték el, csak a mi ügyünk... Katia bűnrészessége egyik esetben sem bizonyítható.

Petersen nem mondott semmit, olyan étvággal evett, ami csodálkozásba ejtette az utaskísérőt.

A nap további része említésre méltó esemény nélkül telt. Evjen újra elfoglalta szokásos helyét a kávézóban, elővette iratait, és jegyzetelni kezdett. Mikor a kapitány mellé lépett, azt mondta neki:

– Kirkenesben természetesen nálunk ebédel, szokás szerint... a feleségem örülni fog. Tudja, a felügyelő ügyesebb, mint gondoltam. Talált még négyezer koronát Krull egyik cipőjében,

mert a fickó csak egyötödét vallotta be annak, amit valójában kapott.

Azért volt némi mozgás a fedélzeten, főleg délután három és hét között, mikor a tengeri betegségből végre kigyógyult Jennings lefeküdt aludni.

Vrienst több alkalommal is látták kilépni Katia kabinjából, ahol szinte végig tartózkodott, és végül bekopogott a kapitányhoz.

Harmadjára Petersen megkérdezte:

– Ugye nem akarja már felajánlani a kilépését?

A fiatalember néma fejrázással válaszolt.

– Ebben az esetben előre megkapja az első háromhavi bérét, ami havi négyszáz koronával számolva ezerkétszáz korona.

– De hisz ez éppen...

– Menjen !

Hatkor Petersen hívatta az utaskísérőt.

– A felügyelő?

– Még mindig alszik. Azt mondta, keltsem fel, ha megérkeztünk Hammerfestbe. Azt hiszem, ideje...

– Előbb szolgálja fel a vacsorámat itt, a kabinomban. Úgy sincs semmi dolgom, amíg ki nem kötünk.

Ismét éjjel hajóztak, de most a tenger alig hullámozott. Akikötés is simán ment, szokatlanul zökkenőmentes volt.

A köteleket még hozzá se kötötték a kikötőbakokhoz, Petersen, miután körülnézett a folyosón, már vissza is ment a kabinjába, és hozzálátott az evéshez, nem farkasétvággal, de nagyon jóízűen. Még bort is kért az étel mellé, ami még sose történt meg vele, és az utaskísérő majd' negyedórán át kereste a szeszes italok szekrényének kulcsát.

Végül kiderült, hogy a kapitány zsebében van, aki elnézést kért.

– Gyümölcse nincs véletlenül?

A matrózok kipakolták a hozott árut, és berakodták az újat.

Petersen végül elővette az óráját a zsebéből.

– Jennings kérte, hogy ébressze fel, nem?

– De... máris megyek.

A városból csak pár, az ablaknyílás feléig hóval betemetett ház látszott.

A kapitány még mindig evett. A félig nyitott ajtón át látta a partról visszasiető Vrienst, aki jeges levegőt hozott magával. Ugyanakkor Jennings is megjelent, még álmosan, lepedékes szájjal.

– Már alig álltam a lábamon! – mondta ásítva. – Azt hiszem, huszonnégy órán át tudtam volna aludni. Hol vagyunk?

- Hammerfestben.
- Régóta?
- Kerek húsz perce.
- Még nem szállt le senki?
- Fogalmam sincs... Anyyira éhes voltam, hogy behoztam a vacsorámat.

A felügyelő kiment. Hallatszott, ahogy a folyosón járkál. Pár perccel később visszatért.

- Tudja, nem találom a fiatal nőt... Katia Stormot.
- Igazán?
- Aggódok... Ő is képes rá, és a vízbe ugrik... Jobb, ha táviratozok Stavangerbe.

Tíz óra? Tizenegy?

Ha az ember odafönt áll a hídon mínusz tizennyolc vagy húsz fokban, akkor elveszti az időérzékét.

Hárman dőltek a kormányállás falának. Petersen állt közepén. Jobbján a révkalauz, akinek alakját rendkívül szélessé tették a szörmekabátjai. Balján Vriens állt mozdulatlanul, kicsit túl mereven.

Talán véletlenül, de a harmadtiszt keze, mialatt a *Polarlys* lassan elfordult, hozzáért a kapitányéhoz, habozott egy kicsit, majd megszorította.

- Elment? – kérdezte Petersen a sálján keresztül.
- Talált egy szánt... egy lappot, két rénszarvassal... de még át kell kelnie a nagy hegyeken.

Vriens hangja emlékektől és elfojtott félelmektől volt súlyos.

- Nem próbálta rá...
- Megtiltotta, hogy utánamenjek.

Negyedóra vagy talán egy óra is eltelhetett csendben. A tekintetek a bóják fényeit keresték.

- Honningsvaag – mondta valamelyikük.

A Jeges-tenger első kikötője.

A kalauz belépett a kormányállásba, hogy a szélvédett helyen meggyűjtsa a pipáját, Vriens sietve közölte a kapitánnyal:

- Tudja, nekem mindent elmondott... Nem volt már több pénzük... Nem mertek táviratozni az apjuknak, aki Berlinben él. Meg kellett állniuk Brüsszelben, ahol volt egy barátjuk. Hamburgban hiába kopogtattak az ismerősöknél. Silberman végül kétségbeesésében elment a nagybátyjához, Sternberghez, akinek előadott valami mesét. Ezzel rontotta el a dolgot. A nagybácsi

kicsit később olvashatta a párizsi újságokat. Van egy tizenöt éves lánya, akit Katia, vagyis Else, így hívják igazából, nagyon szeret.

A jelzőfények zöld és piros sugarai a két férfira vetültek, mert sikerült megjavítani a dinamókat.

Látták a révkalauz fellobbanó gyufáját, szörmebundáját, és az arcát, ahogy előrehajol.

– Else Silberman... – ismételte meg Vriens.

Majd halkabb hangon:

– Az anyja szülei Arhangelszk közelében laknak... megpróbál eljutni oda.

Vriens elővett egy cigarettát egy aranyozott tárcából, amelyet Petersen felismert.

– Kilencszáz koronával, érti? Még ha élnek is a nagyszülei, nem tudnak róla semmit... Az apja egy színésznőt vett el a válása után.

Vállvetve dőltek a hideg és sima falnak. A kalauz nehéz lépkekkel kilépett a kormányállásból, és azt mormolta:

– A kürtöt!

Ez alkalommal a kapitány nyújtotta ki a kezét és húzta meg a kart háromszor, hogy hírül adja a *Polarlys* érkezését Honningsvaagba, ahol már húzták is a tőkehállal megrakodott szánokat a móló felé.

A zöld fény kirajzolta Vriens profilját. Az alsó ajka felfelé ívelt.

Petersen előtt több különálló képzet egyetlen, közös képpé állt össze: a finom selyemharisnyába bújtatott ideges lábak, amelyeket bizonyos estéken lopva megfigyelt, egy sötét harisnyakötő a tejfehér húson; feleségének a kinagyított portréja a kabinja falán és a fehérbe öltözött gyerekei egy apró amatőr fényképen... a delfzijli tengerésziskola csoportképe, fehér kesztyűkkel, a vitorlákon ülő fiatal növendékekkel... És Vriens úr, az apa gyarmati ruhában, egy XVI. Lajos stílusú asztal mellett.

– Semmi közünk ehhez, öregem! – mondta magában.

A képek egy újabb sorát végképp hiába próbálta volna megmagyarázni: Schuttringer, ahogy a hídon gyakorlatozik... a szörnyű mézárulás Sternberg kabinjában...

Ugyanez az ember, ahogy ellopja az ampullákat, lenyeli a morfiumot, réveteg szemével figyeli a folyosón közlekedőket, végül átveti magát a korláton.

És ott volt Peter Krull, akinek egykor háza volt a Jacobstrassén, és aki most napi nyolc órán át fekete szenet lapátol egy fekete lyukba.

– Nos hát... férfi lett magából, Vriens!

Nem akarta látni a harmadtiszt mosolyát, amely egy kicsit szomorú volt, egy kicsit kényszeredett, sem a tekintetét, amely a fehér hegyek felé vándorolt. Fehérek voltak, mint egy meszelt ház, és valahol egy rénszarvasok húzta szán siklott rajtuk kitartóan, Finnország és Oroszország felé.